

Even Høydahl

Monitor for sekundærflytting
Sekundærflytting blant flyktninger
bosatt i Norge i 1998-2007

Notater

Innhold

1. Sammendrag	5
2. Innledning	7
2.1. En monitor.....	7
2.2. Datagrunnlag og datakvalitet	7
2.3. Begrep og definisjoner	8
3. Flyktninger bosatt i perioden 1998-2007	9
4. Årlige flyttinger. Bofaste og utflyttere, flyktninger bosatt 1998-2007	10
4.1. Flyktninger som har gjenutvandret	11
4.2. Flyktninger som har forlatt første bostedskommune.....	11
4.3. Flyktninger bosatt i annen kommune i fylket.....	14
4.4. Flyktninger som har flyttet til Oslo	16
5. Flyktninger bosatt i 2003, bosted etter fem år	17
5.1. Flyktninger fem år etter bosetting	18
5.2. Flyktninger i fylkene fem år etter bosetting	20
5.3. Flyktninger i kommunene etter fem år	27
6. Nettoinnflytting til kommuner, flyktninger bosatt 2003, bosted etter fem år	31
6.1. Flyktningenes bosted etter fem år	31
6.2. Flyktninger etter sentralitet fem år etter bosetting	35
7. Bofaste og utflyttere etter fem år. Flyktninger bosatt 1998-2007, etter kjønn, alder, familietype og flyktningstype	36
7.1. Alder og kjønn.....	36
7.2. Familietype og flyktningstype	40
8. Bofaste og utflyttere bosatt 1998-2007 etter landbakgrunn	41
8.1. Bosetting etter landbakgrunn	41
8.2. Bosted etter fem år, etter landbakgrunn, flyktninger bosatt 1998-2003.....	42
8.3. Bofaste og utflyttere fra utvalgte land.....	43
8.3.1. Flyktninger fra Russland	44
8.3.2. Flyktninger fra Somalia	46
8.3.3. Flyktninger fra Afghanistan.....	48
8.3.4. Flyktninger fra Irak.....	51
8.3.5. Oppsummering av enkeltlandene	53
9. Nettoinnflytting i perioden 2003-2007, flyktninger bosatt 1998-2006	54
9.1. Målgruppene	54
9.2. Nettoinnflytting	56
9.2.1. Nettoinnflytting til fylkene	56
9.2.2. Nettoinnflytting til kommunene	59
10. Nettoinnflytting til Oslo, Fredrikstad og Stavanger, 2003-2007 for målgruppene	61
Referanser	64
VEDLEGG	65

Figurer

Figur 1: Bosatte flyktninger i perioden 1998-2007 etter landbakgrunn	9
Figur 2: Flyktninger som har forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohortene 2001-2007. Prosent.....	13
Figur 3: Mobiliteten i restbefolkningen av flyktninger. Årlig utflytting fra første bostedskommune som andel av de opprinnelig bosatte som bodde i kommunen ved inngangen av året. Prosent.....	14
Figur 4: Antall flyktninger bosatt i 2002 og 2003. Fylker	18
Figur 5: Flyktninger bosatt i 2003 etter bosted 1.1.2008. Prosent av opprinnelig bosatte.	19
Figur 6: 2003-kohorten etter første bostedsfylke og bostedsfylke 1.1.2008. Prosent.	20
Figur 7: Andel flyktninger bosatt i 2003 som hadde samme bostedskommune og -fylke 1.1.2008. Fylker. Prosent	22
Figur 8: Flyktninger bosatt (utenfor Oslo) i 2003 som bodde i Oslo 1.1.2008.	25
Figur 9: Andel flyttet til Oslo 2003-2007, flyktninger bosatt 2003 og hele befolkningen etter fraflyttingsfylke. Prosent av innenlandske flyttinger	26
Figur 10: Kommuner med 10 eller flere flyktninger bosatt i 2003. Andel fortsatt bosatt 1.1.2008. Prosent.....	27
Figur 11: Flyktninger bosatt i 2003, vekst i antall i kommunene 1.1.2008.....	31
Figur 12: Kommuner. Forholdet mellom befolkningsutvikling 1.1.2003 – 1.1.2008 og utvikling i antall flyktninger fra 2003-kohorten til 1.1.2008.....	33
Figur 13: Kumulativ fordeling av 2003-kohorten ved bosetting og 1.1.2008 etter reiseavstand fra Oslo.....	34
Figur 14: Sentralitet første bostedskommune og bokommune 1.1.2008, flyktninger bosatt i 2003. Prosent.....	35
Figur 15: Menn og kvinner, 18 år og over ved bosetting, bofast i første bostedskommune etter fem år. Kohorter. Prosent	36
Figur 16: Hele befolkningen 1.1.2003 etter andel som ikke hadde flyttet 1.1.2008 og flyktninger bosatt 2003 etter andel som ikke hadde flyttet 1.1.2008, etter alder i 2003. Prosent.....	38
Figur 17: 2003-kohorten 18 år og over, bosatt i første bostedskommune og utvandret 1.1.2008, etter kjønn og alder. Prosent.....	39
Figur 18: Flyktninger bosatt 1998-2007. De 10 største gruppene etter landbakgrunn og bosettingsår.....	42
Figur 19: Flyktninger fra Russland bosatt i 2003, bosted 1.1.2004 – 1.1.2008. Prosent.....	45
Figur 20: Bosted per 1.1.2004-2008, flyktninger fra Somalia bosatt i 2003. Prosent.....	47
Figur 21: Bosted per 1.1.2004-2008, flyktninger fra Afghanistan bosatt i 2003. Prosent.....	50
Figur 22: Bosted per 1.1.2004-2008, flyktninger fra Irak bosatt i 2003. Prosent.....	52
Figur 23: Flyktninger flyttet ut av første bostedskommune, 2005- og 2006-kohorten, etter år siden bosetting. Russland, Somalia, Afghanistan og Irak.....	53
Figur 24: Nettoinnflytting til fylkene, 2004 til 2007, målgruppene 2004 til 2007. Antall.....	58
Figur 25: Nettoinnflytting til Oslo, Østfold og Akershus, målgruppene 1998-2007. Prosent av målgruppene	59
Figur 26: Nettoinnflytting til kommunene i 2006 og 2007, målgruppene 2006 og 2007. Prosent av bosatte flyktninger per 1.1.2006 og 2007.....	60
Figur 27: Primærflyktninger og familiegjenforente, bosatt 1998-2007, som var 18 år eller eldre ved bosettingen. Prosent	65

Tabeller

Tabell 1: Bosatte flyktninger etter landbakgrunn og bosettingsår. 1998-2007	10
Tabell 2: Flyktninger som var gjenutvandret per 1.1. etter år siden bosetting. Kohortene 1998-2007. Prosent.....	11
Tabell 3: Flyktninger som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Prosent.....	12
Tabell 4: Andel av flyktningene bosatt i første bostedskommune 1.1. hvert år som forlot kommunen i løpet av året. Kohortene 1998-2007. Prosent	13
Tabell 5: Flyttet til annen kommune i fylket, etter år siden bosetting. Kohortene 1998-2007. Prosent.....	15
Tabell 6: Flyttet til annen kommune i fylket, som andel av flyttet innenfor Norge. Kohortene 1998-2007. Prosent.....	15
Tabell 7: Flyttet til Oslo, etter år siden bosetting. Kohortene 1998-2007. Prosent	16
Tabell 8: Flyttet til Oslo som andel av flyttet innenfor landet. Kohortene 1998-2007. Prosent	17
Tabell 9: Kohortene bosatt 1995-2003 etter bosted fem år etter bosetting. Prosent av fremdeles bosatt i Norge	19
Tabell 10: Flyktninger bosatt i 2003 etter hvor de bodde 1.1.2008. Fylker. Prosent	21
Tabell 11: Flyktninger som bodde første bostedskommune etter fem år som andel av de som fremdeles bodde i landet, 1997-2003-kohorten, fylker. Prosent	23
Tabell 12: Flyktninger som bodde i første bostedsfylke etter fem år som andel av opprinnelig bosatt i fylket og fremdeles bosatt i landet, 1997 – 2003-kohorten, fylker. Prosent.....	24
Tabell 13: Flyktninger som var flyttet til Oslo fem år etter første bosetting, av de fremdeles bosatt i Norge. Prosent.....	25
Tabell 14: Flyttere blant flyktningene bosatt i 2003 etter hvor de hadde flyttet 1.1.2008. Fylke. Prosent.....	28
Tabell 15: Kommuner med 10 eller flere flyktninger bosatt i 2003 og høyest andel fortsatt bosatt 1.1.2008, og andel fortsatt bosatt fra 2000-, 2001- og 2002-kohorten fem år etter første bosetting.....	29
Tabell 16: Flyktninger bosatt i 2003 etter folketall i kommunen, etter andel fortsatt bosatt fem år etter bosetting, 2003-, 2002-, 2001- og 2000-kohorten.....	30
Tabell 17: Antall flyktninger bosatt i 2003 og antall fra denne kohorten bosatt 1.1.2008. Kommuner med vekst på 10 eller flere. Antall og prosent.....	32
Tabell 18: Km reiseavstand (etter vei) fra Oslo til 20, 30, 40, 50, 60 og 70 prosent av flyktningene fra 2003-kohorten, ved bosetting og 1.1.2008	34
Tabell 19: Flyktninger etter bosted, fem år etter første bosetting, etter alder ved bosetting. Prosent ...	37
Tabell 20: Flyktninger etter bosted, fem år etter første bosetting, fordelt etter alder ved bosetting og kjønn. Gjennomsnitt for flyktninger bosatt 1998-2003. Prosent.....	39
Tabell 21: Flyktninger etter bosted, fem år etter første bosetting, etter familietype ved måletidspunktet. Flyktninger bosatt 1998-2003. Enslige etter kjønn. Prosent	40
Tabell 22: Bosted for flyktninger fem år etter første bosetting, etter flyktningstype og kjønn. Flyktninger bosatt 1998-2003, 18 år og eldre ved bosetting. Prosent.....	41
Tabell 23: Flyktninger etter bosted fem år etter første bosetting. De seks største gruppene bosatt 1998-2003, etter landbakgrunn. Prosent.....	42
Tabell 24: Flyktninger fra Russland bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Antall og prosent	44
Tabell 25: Flyktninger fra Russland som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent	45
Tabell 26: Flyktninger fra Somalia bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Fylket. Antall og prosent	46
Tabell 27: Flyktninger fra Somalia som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent	47
Tabell 28: Flyktninger fra Somalia som hadde flyttet til Oslo, etter botid. Kumulativ prosent.....	48
Tabell 29: Flyktninger fra Afghanistan bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Fylker. Antall og prosent.....	49

Tabell 30: Flyktninger fra Afghanistan som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent.....	50
Tabell 31: Flyktninger fra Irak bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Antall og prosent	51
Tabell 32: Flyktninger fra Irak som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent	52
Tabell 33: Målgrupper og flytting	54
Tabell 34: Prosentvis fordeling etter landbakgrunn i målgruppene	55
Tabell 35: Gjennomsnittlig botid for målgruppene	55
Tabell 36: Nettoinnflytting i 2003, 2004, 2005, 2006 og 2007 for målgruppene. Fylker	56
Tabell 37: Nettoinnflytting for målgruppene 2003-2007. Kommunene med størst nettoinnflytting	61
Tabell 38: Nettoinnflytting til Oslo, Fredrikstad og Stavanger 2003-2007, målgruppene 2003-2007, etter kjønn, alder, flyktningstype og familietype. Antall og prosent	62
Tabell 39: Nettoinnflytting til Oslo, Fredrikstad og Stavanger 2003-2007, målgruppene 2003-2007, etter landbakgrunn	62
Tabell 40: Flyktninger etter bosettingsår og alder, andel barn og andel kvinner blant de som var 18 år og over.....	65
Tabell 41: Andel kvinner blant primærflyktninger og familiegjenforente 18 år og over, bosatt 1998-2007. Prosent.....	66

1. Sammendrag

Notatet gir en beskrivelse og analyse av flyttinger og bofasthet blant flyktninger som ble bosatt i norske kommuner i perioden 1998-2007.

I notatet er det flere ulike tilnæringer til flyktningenes flyttemønster:

1. Nettoinnflytting i løpet av en periode for flyktninger som ble bosatt ett enkelt år. For eksempel flyttinger i løpet av 2003-2007 blant flyktninger bosatt i 2003.
2. Bofasthet og utflytting for flyktninger bosatt i løpet av ett enkelt år eller i løpet av en periode. Da ligger fokus kun på *utflytting*, og *hvor* disse utflytterne flyttet.
3. Nettoflyttinger ett enkelt år for flyktninger som ble bosatt i løpet av fem år før dette året (målgrupper). For eksempel flyttinger i 2007 blant flyktninger bosatt i 2002-2006.

Analysene av enkeltkohorter (1. og 2.) bør tillegges størst vekt, da disse gir et enkelt bilde av utviklingen. Målgruppene (3.) er grupperinger av flere kohorter flyktninger, som gir større populasjoner, noe som gir bedre grunnlag for analyser av flyttingene til mindre grupper. Tolkningen av flyttingene for målgruppene er imidlertid ikke helt enkel, da gruppene er satt sammen av kohorter med ulik størrelse, som gjør at målgruppene har ulik gjennomsnittelig botid.

Analysene gjøres på flere geografiske nivå: Landet, fylker og kommuner. Analyser på landsnivå skjuler mange forskjeller mellom ulike deler av landet. Disse forskjellene avdekkes i analysene på fylkes- og kommunenivå.

Det anbefales ikke å lese hele notatet fra perm til perm uten pause. På grunn av den store mengden tabeller og figurer og kommentarene til disse, vil konsentrasjonen høyst sannsynlig glippe under veis, og leseren vil ikke få med seg informasjonen som ligger et stykke ute i notatet.

Mindre flytting, skyldes det Intro?

Flyktningene som ble bosatt i 1999 og 2000 flyttet mye i forhold til de som ble bosatt både før og etter. Etter 2000-kohorten avtok sekundærflyttingene mye, kohort for kohort, fram til de som ble bosatt i 2003.

De som har blitt bosatt etter 2003 har imidlertid flyttet om lag like mye som 2003-kohorten. Skiftet i flyttinger kom altså før Introduksjons-ordningen (Intro) ble innført i 2004.

Hvordan utviklingen ville vært uten Intro, er vanskelig å si. De som ble bosatt i 2003 flyttet om lag like mye som 2002-kohorten i løpet av bosettingsåret. Forskjellen på disse kohortene slo inn først i 2004. Kan det være at også flyktninger bosatt i 2003 ble fanget opp av Introduksjonsordningen? I så fall er det mer sannsynlig at Intro forklarer den markerte nedgangen i flytting. Det er uansett ikke urimelig å anta at Intro har bidratt til å holde flyttingene nede.

Senere topp i flytteaktiviteten

Flyktningene som ble bosatt før 2003 hadde en topp i flytteaktiviteten to år etter bosetting. De som ble bosatt fra 2003 og utover ser ut til å ha sin flyttetopp fem år etter bosetting. Flyktninger som er bosatt de senere år utsetter altså flyttingene sine i forhold til hva tidligere bosatte flyktninger gjorde. De nyeste tallene tyder likevel ikke på at de siste kohortene vil ta igjen de forrige i samlet utflytting fra første bostedskommune.

Høy mobilitet lenge

Fem seks år etter bosetting ser det ut til at alle kohorter har stabilisert seg på en årlig utflytting på ca 10 prosent av de gjenværende flyktninger i kommunene. Flyktningene er altså mye mer mobile enn befolkningen for øvrig, mange år etter bosetting.

Flyktninge-barnfamilier flytter mer enn andre barnefamilier

Aldersprofilen til flyktningene forklarer noe av denne forskjellen. Flyktninger er i snitt mye yngre enn befolkningen for øvrig ved bosetting og lang tid etter. Det er de unge voksne i flyktningebefolkningen som flytter mest, som i befolkningen for øvrig. I denne gruppen er det liten forskjell i mobilitet mellom flyktninger og andre. Det er i de øvrige aldersklasser, som i barnefamilier, at flyktninger skiller seg ut fra andre, med stor flytteaktivitet.

Mannlige flyktninger flytter mer enn de kvinnelige. Mye av denne forskjellen mellom kjønnene kommer av at det er flere menn enn kvinner som har gjenutvandret.

Landbakgrunn viktig

Flyktningenes landbakgrunn har stor betydning for flyttemønsteret, både i forhold til om de flytter eller ikke og hvor de flytter til og fra. At somaliere og afghanere flytter mye og gjerne til Oslo, er et kjent trekk, som vedvarer. Irakere flytter gjerne til Fredrikstad og Drammen. Tsjetchenere (fra Russland) er av de mer bofaste flyktningene, men de også flytter langt mer enn den jevne nordmann.

Etter som nye land fases inn og gamle fases ut, får flyttemønsteret til flyktninger fra de enkelte land større og mindre betydning for det samlede flyttemønsteret. En tredjedel av flyktningene bosatt i 1999-2002 kom fra Irak, mot kun 10 prosent av de som ble bosatt i 2005-2007. Og nye grupper, som tsjetchenere og burmesere har kommet til.

Flyktningene vil bo sentralt

Hvilke deler av landet som avgir og hvilke som mottar flyktninger gjennom sekundærflyttinger varierer lite. Flyktningene reiser fra Nord-Norge, Nord-Vestlandet og Oppland, mens Oslo, Østfold og Akershus er fylkene med størst netto innflytting. Flyktningene foretrekker store (folkerike) kommuner foran små kommuner, og det er ingen kommuner med befolkningsnedgang som får økning i flyktningebefolkningen gjennom sekundær-flyttinger. Det er imidlertid mange kommuner med befolkningsvekst som har netto utflytting av flyktninger, noe som viser at flyktningene har et flyttemønster som er temmelig forskjellig fra befolkningen for øvrig.

Konsentreres rundt Oslo

Selv om det finnes kommuner utenfor Oslo-området med innflytting av flyktninger, gir likevel sekundærflyttingene for hver kohort år for år en sterkere konsentrasjon av flyktninger rundt Oslo.

Hvert år blir det bosatt mange flyktninger i Oslo kommune. I tillegg er Oslo den viktigste innflyttingskommunen i landet. Årlig går 25-30 prosent av alle sekundærflyttinger dit. Andelen som flytter til Oslo er størst fra Akershus og Hedmark. Ellers havner en stor andel av de som flytter fra Nord-Norge, Trøndelag og Sogn og Fjordane i Oslo. Her skiller flyktningene seg fra befolkningen for øvrig, som flytter mest til Oslo fra fylkene nærmest.

Trenden er at færre av de senest bosatte flyktningene har flyttet til Oslo. Men alt i alt er flyttingen til Oslo likevel høy, da de som ble bosatt for noen år siden fortsetter å flytte til hovedstaden. Flyttingen til Oslo er spesielt stor for enslige menn.

Økende andel av flyttingene innenfor fylkene

Selv om flytteaktiviteten avtar, har flyttingene innenfor første bostedsfylke økt litt. Alt i alt har dermed flyttingene innenfor fylkene blitt relativt viktigere i det siste, sammenlignet med andre flyttinger.

Hva er nytt siden forrige monitor?

Det viktigste nye siden forrige monitor er at vi har enda et år med data som viser at den nye trenden med mindre flytting kort tid etter bosetting og noe mer flytting lengre tid etter bosetting, ser ut til å fortsette. At Oslo får en stadig mer dominerende posisjon blant de viktigste innflyttingskommunene er også interessant. Innflyttingen til Oslo holder seg oppe, selv om flyktningene flytter mindre nå enn tidligere.

At flyttinger innenfor første bostedsfylke har økt litt i en tid med generelt mindre flytting, er også en ny trend.

Mye fortsetter som før, i forhold til hvilke deler av landet som er tilflyttings- og fraflyttingsområder, og hvilke grupper som flytter mye og lite. Samtidig er det altså år for år flere kommuner som beholder en større del av sine bosatte flyktninger i lengre tid.

En flik av virkeligheten

Funnene som presenteres i notatet er interessante i seg selv. Men de fanger på langt nær opp alt som er relevant i forhold til temaet sekundærflyttinger. Det er mange grunner til å flytte og til ikke å flytte, og hver flyktning har sine egen motiv. Samtidig varierer ramme-betingelsene flyktningene forholder seg til, både over tid og fra sted til sted. Hvordan er kommunens tilbud til flyktningene? Hva gjør NAV når en flyktning heller vil flytte enn å fortsette i Intro? Og hvor viktig er Intro i forhold til andre ting som har betydning for om en familie skal reise eller bli? Notatet viser om flyktningene har blitt boende eller har flyttet. Men det sier ikke så mye om hvorfor de har gjort som de har gjort.

2. Innledning

Dette notatet er nummer fem i rekken av Monitor for sekundærflytting. De forrige var SSB-notat 2008/43, 2007/35, 2006/31 og 2005/13. Og som en forløper til disse notatene hadde Lars Østby beskrevet og analysert sekundærflyttinger på 90-tallet i SSB-notat 2001/22. Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) var opprinnelig oppdragsgiver og har finansiert prosjektet. IMDi har imidlertid overtatt oppdragsgiver-ansvaret i løpet av prosjektperioden. Målgruppene er foruten IMDi, AID, Nasjonalt utvalg for bosetting av flyktninger (Bosettingsutvalget), Kommunenes interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS), de enkelte kommuner og andre som har interesse i sekundærflytting blant flyktninger.

2.1. En monitor

Hvert år blir det bosatt flyktninger i kommuner i alle deler av landet. Mange av disse vil etter en tid ha flyttet ut av disse kommunene, enten til en annen kommune, eller ut av landet. En ny Monitor for sekundærflyttinger kommer hvert år, og gir en oppdatering med de nyeste data for hvordan de bosatte flyktningene flytter (og ikke flytter) ut av de opprinnelige bostedskommunene.

Flyttinger skjer over tid. I en beskrivelse av flyttemønsteret til flyktningene, må en derfor ta utgangspunkt i flyttinger som ble bosatt for noen år siden. Fokus blir derfor ikke utelukkende satt på de senest ankomne flyktningene, som har hatt mer begrenset tid på seg til å flytte.

I denne monitoren beskrives og analyseres flytteeatferden til flyktninger bosatt i 10-årsperioden 1998-2007. Siden forrige utgave av monitoren har 1997-kohorten falt ut og 2007-kohorten kommet til. Og observasjonsperioden er forskjøvet med ett år. De fleste av flyttingene som var med i forrige monitor er altså med i også denne. I analysen har vi lagt vekt på de nyeste hendelser, det som har skjedd siden sist. Dette er imidlertid en balansegang, da de mer langsiktige trender kan være av større interesse enn kanskje "tilfeldige" variasjoner i løpet av et enkelt år. Slike tilfeldigheter, i form av tall for enkeltfylker og kommuner for det enkelte år, blir likevel til en viss grad kommentert for å beskrive mønstre og variasjoner.

2.2. Datagrunnlag og datakvalitet

Data som er brukt er hentet fra SSBs befolkningsstatistikk. Våre kilder er hovedsakelig Det sentrale folkeregisteret (DSF), komplettert med data fra Flyreg og DUF. Datamaterialet om flyktningene er altså satt sammen ved bruk av flere kilder, noe som kan gi en viss grad av inkonsistens i

datamaterialet. For eksempel er det en del flyktninger som i følge DUF er bosatt et år, mens de i følge DSF ikke var bosatt 1.1. året etter. De aller fleste av disse har imidlertid fått bosted i DSF det påfølgende året. Og omvendt er det en del flyktninger som i følge DSF har vært bosatt og har flyttet rundt i landet mange år før de har blitt bosatt i følge DUF. Slike forhold skaper en del smårusk, men omfanget er likevel ikke større enn at det er håndterbart.

Bearbeidingen og bruken av datamaterialet gir stadig bedre data med tiden. Noen forbedringer i datamaterialet kan gi endringer som vises igjen ved at det kan oppstå avvik i tabeller og figurer mellom de ulike årgangene av monitoren, der to tabeller i utgangspunktet skulle gi identiske tall begge år. De nyeste tallene er da bedre enn de eldre.

2.3. Begrep og definisjoner

Flyktning

Personer bosatt i Norge, som en gang har kommet til Norge av fluktgrunner (familie medregnet), uten hensyn til om personen har fått flyktningstatus etter Genève-konvensjonen.

Både primærflyktninger og familieegjenforente flyktninger er med. Barn som flyktningene har fått etter at de kom til Norge er ikke regnet med.

Bosetting/bosatt

Flyktningen sin første bosettingskommune. I de aller fleste tilfellene er dette en annen kommune enn der flyktningene har bodd i mottak.

Sekundærflytting

Videreflytting fra den første kommunen en flyktning er bosatt i etter at han eller hun fikk opphold i Norge. Flytting ut av landet hører ikke med under definisjonen. Gjenutvandring er likevel tatt med i beskrivelsen, som en viktig del av bildet. Alle flyttinger (innenfor landet) er benevnt som sekundærflyttinger, selv om det kan være flytting nummer to, tre, eller lenger ut i rekken.

Gjenutvandring

En flyktning som flytter ut av Norge igjen.

Nettoflytting

Differansen mellom antallet som flytter til en kommune eller region og antallet som flytter ut. Er innflyttingen større enn utflyttingen snakker man om *nettoinnflytting*, mens det motsatte refereres til som *netto utflytting* eller *negativ nettoinnflytting*.

Kohort/ankomstkohort

Alle flyktningene som ble bosatt i et og samme kalenderår.

Landbakgrunn

Opprinnelseslandet flyktningene kommer fra.

Familietype

Etter SSBs definisjon består en familie i prinsippet av personer som er fast bosatt i samme bolig, og som er knyttet til hverandre som ektefeller, samboere, registrerte partnere, og/eller som foreldre og ugifte barn (uansett det ugifte barnets alder). En familie kan i høyden bestå av to påfølgende generasjoner og kun et ektepar/partnerskap/samboerpar. Som familie regnes også enkeltpersoner, slik at alle personer er med i en familie, enten sammen med andre eller alene.

Flyktningstype

En flyktning kan tilhøre en av to kategorier. Han kan være hovedperson (primærflyktning), som er en person som er gitt oppholdstillatelse som flyktning etter UDIs kriterier. Eller han kan være en

familiegjenforent flyktning (sekundærflyktning), en person som er innvilget familiegjenforening med en primærflyktning.

Flyktningstype har imidlertid ikke vært regnet som en av de viktigste variablene i statistikken over flyktningbefolkningen. Derfor er det ikke lagt ned like mye innsats i arbeidet med å kvalitetssikre denne variabelen som med mer sentrale variabler. Statistikken over flyktninger etter flyktningstype må derfor tolkes med en viss forsiktighet. I den grad det er unøyaktigheter her, er det imidlertid ikke store avvik. Men om det er bare marginale forskjeller mellom primærflyktninger og sekundærflyktninger, bør man ikke legge for stor vekt på de forskjellene som finnes.

3. Flyktninger bosatt i perioden 1998-2007

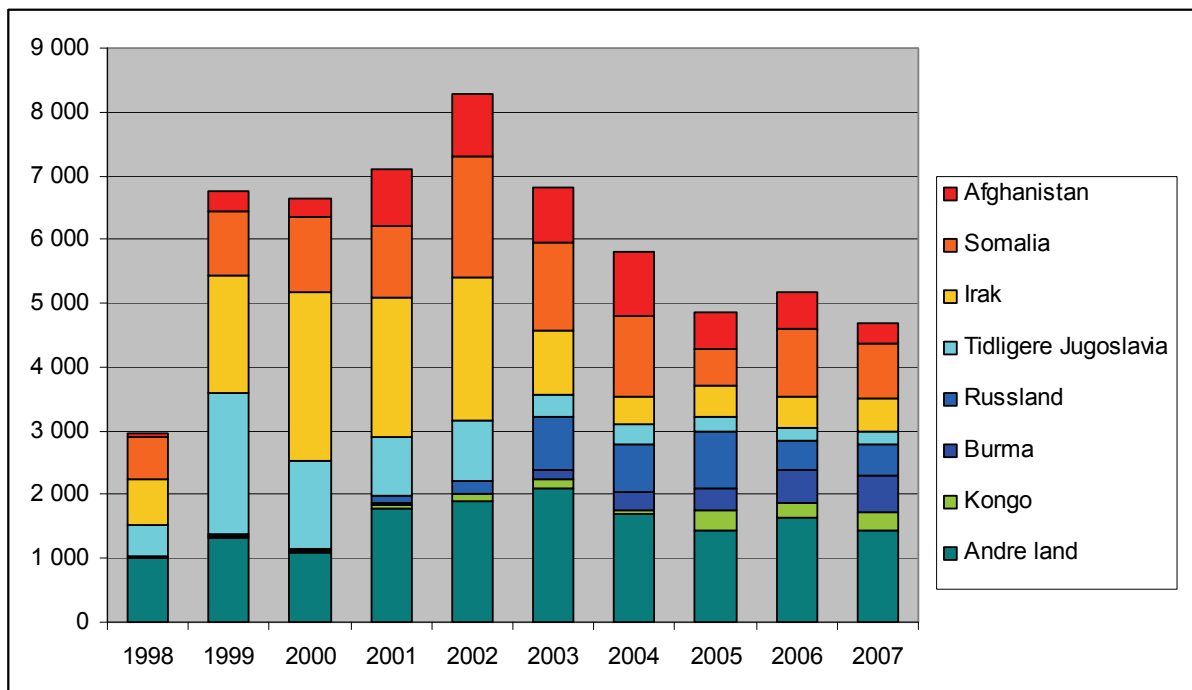
I årene 1998-2007 ble det bosatt 59.000 flyktninger fra til sammen 133 ulike land i norske kommuner. Antallet har variert mye over tid, fra 3.000 i 1998 til godt over 8.000 i 2002, da det ble bosatt spesielt mange fra både Irak og Somalia. Etter den tid har antallet bosatte sunket til under 5.000 i 2007. Fra år 2000 og utover har det vært store variasjoner i antall bosatte flyktninger fra Irak og Somalia i tillegg til Afghanistan. I perioden 1999-2002 ble det bosatt mange fra landene i det som tidligere var Jugoslavia.

De store nye gruppene de siste årene er flyktninger fra Russland (tsjetchenere), Burma og Kongo.

Kohortenes sammensetting etter nasjonalitet betyr mye i forhold til flyttemønster, da ulike grupper av flyktninger har ulike preferanser i forhold til bosted.

Flyttemønsteret til kohortene bosatt i 1999-2002 vil være sterkt preget av bostedspreferansene til flyktningene fra Irak, i tillegg til tidligere Jugoslavia og Somalia. For kohortene bosatt etter 2002 vil det betydelige innslaget av flyktninger fra Russland påvirke flytting og bofasthet. Og somaliernes ønsker om bosted har hele tiden stor betydning for totalen.

Figur 1: Bosatte flyktninger i perioden 1998-2007 etter landbakgrunn

Tabell 1 gir en mer detaljert oversikt over bosettingen av flyktninger i perioden 1998-2007 enn figur 1. I tillegg til det som vises i figuren, ser vi der at det har blitt flere flyktninger også fra Eritrea og Det palestinske området de siste årene. Bosettingen av flyktninger fra disse landene er imidlertid av såpass ny dato at vi ikke har flytthistorie noe særlig bakover i tid for dem.

Tabell 1: Bosatte flyktninger etter landbakgrunn og bosettingsår. 1998-2007

Landbakgrunn	I alt	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
I alt	59 092	2 968	6 753	6 635	7 105	8 274	6 823	5 813	4 847	5 189	4 685
Irak	12 624	712	1 849	2 656	2 183	2 267	1 026	416	502	499	514
Somalia	10 998	654	988	1 180	1 131	1 877	1 367	1 277	568	1 071	885
Afghanistan	5 858	77	318	268	894	977	876	1 008	560	575	305
Russland	3 769	12	16	19	101	213	838	740	883	454	493
Kosovo	3 689	147	1 144	539	553	629	191	175	148	79	84
Iran	3 442	497	573	241	746	406	451	234	137	62	95
Burma	1 907	-	3	1	37	7	141	295	338	522	563
Etiopia	1 451	47	117	232	225	173	132	105	163	109	148
Kroatia	1 404	53	639	452	132	60	37	6	6	16	3
Bosnia-Hercegovina	1 344	266	325	313	158	144	61	34	21	18	4
Kongo	1 306	19	31	45	42	120	135	60	323	230	301
Liberia	871	-	-	2	-	27	390	377	26	32	17
Eritrea	861	10	9	21	37	33	41	52	113	287	258
Burundi	804	10	34	11	8	101	178	82	189	146	45
Det palestinske området	793	6	1	5	15	66	119	136	86	130	229
Serbia	701	17	95	64	65	89	43	95	51	77	105
Sri Lanka	541	101	66	66	70	74	31	27	32	21	53
Sudan	497	29	72	41	41	94	74	47	47	30	22
Syria	472	30	34	25	61	106	42	59	43	39	33
Rwanda	391	47	63	23	16	33	35	31	36	80	27
Pakistan	373	6	12	25	48	132	60	17	13	40	20
Andre	4 996	228	364	406	542	646	555	540	562	672	481

4. Årlige flyttinger. Bofaste og utflyttere, flyktninger bosatt 1998-2007

Flytteaktiviteten varierer over tid, både mellom kohorter og etter botid for den enkelte kohort. I dette kapitlet vises det hvordan kohortene bosatt i perioden 1998-2007 har flyttet eller latt være å flytte fra 1998 til 2007. 1998-kohorten har 10 års botid og flytthistorie, mens for 2007-kohorten har vi kun flyttinger for bosettingsåret.

4.1. Flyktninger som har gjenutvandret

Tabell 2: Flyktninger som var gjenutvandret per 1.1. etter år siden bosetting. Kohortene 1998-2007. Prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Prosent som hadde gjenutvandret 1.1.2008	Prosent som hadde gjenutvandret innen utgangen av									
			Bosettingsåret	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
1998	2 968	12	2	2	4	6	8	7	9	10	11	12
1999	6 753	15	2	4	8	10	13	14	14	14	15	
2000	6 635	12	2	3	5	11	13	12	12	12		
2001	7 105	7	2	2	5	7	6	6	7			
2002	8 274	5	1	1	3	4	5	5				
2003	6 823	3	1	2	2	2	3					
2004	5 813	2	0	1	1	2						
2005	4 847	1	0	1	1							
2006	5 189	1	0	1								
2007	4 685	0	0									

Lite gjenutvandring blant de senest bosatte

En del av flyktningene som har forlatt første bostedskommune er flyktninger som har flyttet ut av landet igjen. Blant de som ble bosatt i 1998-2000 er det etter hvert ganske mange som har reist ut igjen. Av de som er bosatt etter 2002, er det imidlertid få som har flyttet ut av landet. Med bare 1 prosent av 2005-kohorten gjenutvandret per 1.1.2008, 2 prosent av 2004-kohorten og 3 prosent av 2003-kohorten, er det alt i alt svært liten gjenutvandring. Her er det imidlertid forskjeller mellom de ulike gruppene av flyktninger, som vi kommer tilbake til flere steder i notatet.

4.2. Flyktninger som har forlatt første bostedskommune

Sekundærflyttingen har alt i alt sunket betraktelig. Flyktninger bosatt fra 2003 og utover flytter mye mindre de første årene etter bosetting enn de som ble bosatt årene før. Etter 2003-kohorten har det imidlertid skjedd lite med flyttemønsteret. Fortsetter trenden fra 2003-kohorten, vil en tredjedel av kohortene etter ha forlatt første bostedskommune femte året etter bosetting. Introduksjonsordningen ble altså innført i en periode da flytteaktiviteten var synkende. Flyttenivået har holdt seg på samme nivå for kohortene som er bosatt etter at Intro ble obligatorisk, det har ikke blitt lavere. Mobiliteten til de som ble bosatt i 2003 er imidlertid høyere fem år etter bosetting enn den var for tidligere kohorter etter fem år. Men det skal mye flytting til før de senest bosatte kohortene tar igjen de som ble bosatt i 1999-2002 i flytting.

Sekundærflyttingen har avtatt

Etter flere år med avtagende sekundærflytting (flyttinger innenfor Norge) har denne nå stabilisert seg på et lavere nivå de siste par årene (2006 og 2007). Flyktningene blir altså i langt større grad enn tidligere boende i første bostedskommune. Men de fortsetter uansett å flytte mange år etter at de ble bosatt. Figuren viser for eksempel at 45 prosent av 2001-kohorten hadde forlatt første bostedskommune 1.1.2007 (år 6), og ett år etter hadde 51 prosent flyttet.

Flyktningene flytter fremdeles mer enn andre

En må alltid regne med en viss mobilitet. Mange av flyktningene er barn og unge. Unge voksne er den mest mobile delen av en hver befolkning, og med tiden kommer de som var barn ved bosettingen opp i en alder der det er naturlig å flytte, for å ta utdanning, for å få jobb, eller av andre grunner. Derfor ville det vært forholdsvis høy mobilitet blant flyktningene mange år etter første bosetting også om

flyktningene hadde samme flytteeatferd som resten av befolkningen. I Norges befolkning som helhet flytter årlig om lag fire prosent fra en kommune til en annen, og blant ungdommer og unge voksne er mobiliteten betraktelig høyere. Med mange unge i flyktningbefolkningen vil altså mobiliteten naturlig bli langt høyere enn fire prosent per år. I tillegg er sannsynligheten for å flytte høyere jo kortere tid som er gått siden forrige flytting (før en har slått rot). Flyktningene er uten unntak personer som forholdsvis nylig har flyttet til den kommunen de har blitt bosatt i. Også av den grunn må vi forvente høy mobilitet blant flyktningene.

Tabell 3: Flyktninger som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Prosent som hadde forlatt 1. bosteds kommune 1.1.2008	Prosent som hadde forlatt første bosettingskommune innen utgangen av									
			Bosettingsåret	Ar 2	Ar 3	Ar 4	Ar 5	Ar 6	Ar 7	Ar 8	Ar 9	Ar 10
1998	2 968	58	6	17	27	35	40	45	49	53	56	58
1999	6 753	62	7	17	30	42	48	53	57	60	63	
2000	6 635	58	7	18	30	40	47	52	55	58		
2001	7 105	51	7	16	26	33	39	45	51			
2002	8 274	41	5	12	21	29	35	41				
2003	6 823	31	5	8	15	23	31					
2004	5 813	23	4	8	14	23						
2005	4 847	13	5	6	13							
2006	5 189	7	4	7								
2007	4 685	4	4									

Intro et insentiv for å bli boende

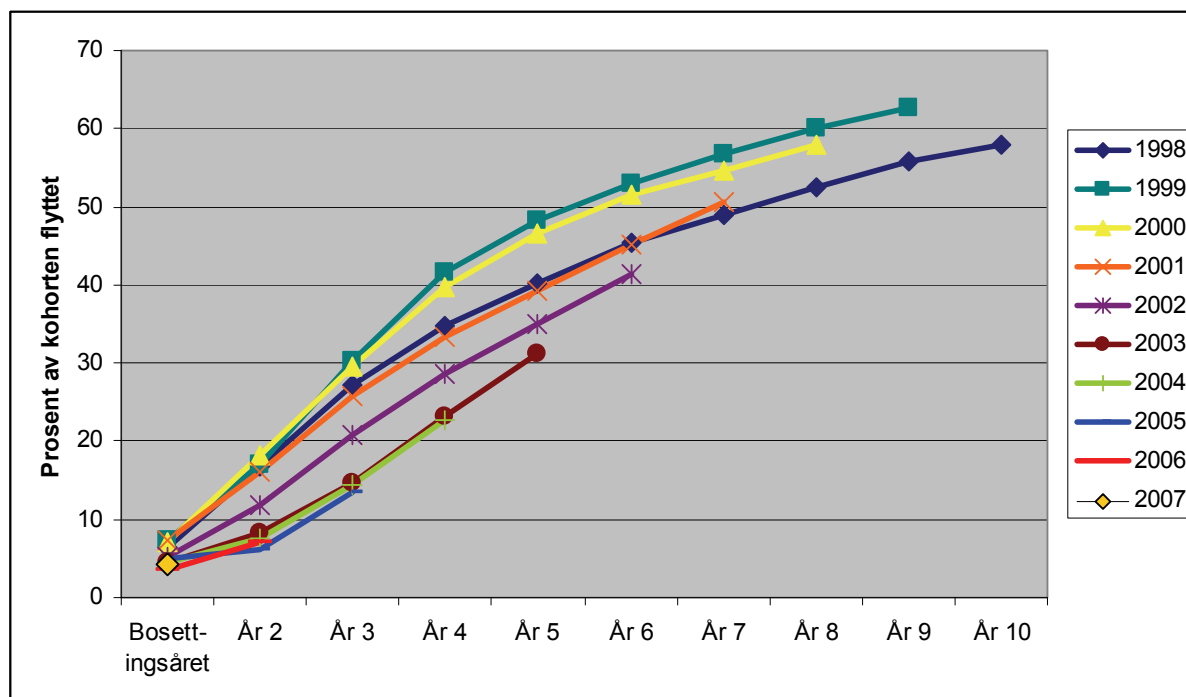
I Intro, som var heldekkende fra september 2004, har flyktningene et forholdsvis kraftig incentiv for ikke å flytte. Hvis en person går ut av introduksjonsprogrammet før det er gjennomført i henhold til individuell plan og avtalen med kommunen, mister vedkommende rett til videre deltakelse, både i den kommunen han/hun bor i og ved flytting til en annen kommune. Retten inntreffer dessuten kun for dem som bosettes etter avtale med IMDi. Kommunen vedkommende flytter til kan velge å tilby introduksjonsprogram og stønad, men de er ikke forpliktet til det (www.imdi.no). For mange flyktninger oppleves likevel flytting og jobb i Oslo som et bedre alternativ enn Intro i Nord-Norge.

Skiftet kom før Intro ble heldekkende

Det store skiftet i sekundærflyttinger kom likevel ikke mellom 2004- og 2005-kohorten, men mellom 2002 og 2003. Dette *kan* tyde på at andre forhold enn Introduksjonsordningen har hatt betydning for nedgangen i sekundærflyttinger. Den viktigste forskjellen mellom 2002- og 2003-kohorten er at andelen flyktninger fra Irak gikk kraftig ned. Men også *innen* denne gruppen var det betydelig nedgang i flyttinger mellom de to kohortene, så endringer i landbakgrunn er neppe en hovedårsak. Hva med bosettingspolitikken, oppfølgingen i kommunene, arbeidsmarkedet, eller andre forhold? Hvordan fordelingen mellom flyttere og bofaste ville vært uten Intro er imidlertid vanskelig å si. Sannsynligvis har ordningen stor betydning, og gjør sitt til at mange som ellers ville flyttet, blir boende. For øvrig er det mange, særlig kvinner, som bruker mer enn to år på å gjennomføre Intro på grunn av permisjoner underveis i introduksjons-programmet. Noen blir altså ”bundet” av Intro en lengre periode enn to år.

Samtidig hadde drøyt 20 prosent av kommunene innført introduksjonsprogrammets metoder og virkemidler allerede 1. september 2003 (Kavli, Hagelund og Bråthen, 2007). Og hvis også flyktninger bosatt i løpet av 2003 ble tatt med i Intro i løpet av 2004, kan dette kanskje forklare at skiftet kom med 2003-kohorten?

Figur 2: Flyktninger som har forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohortene 2001-2007. Prosent

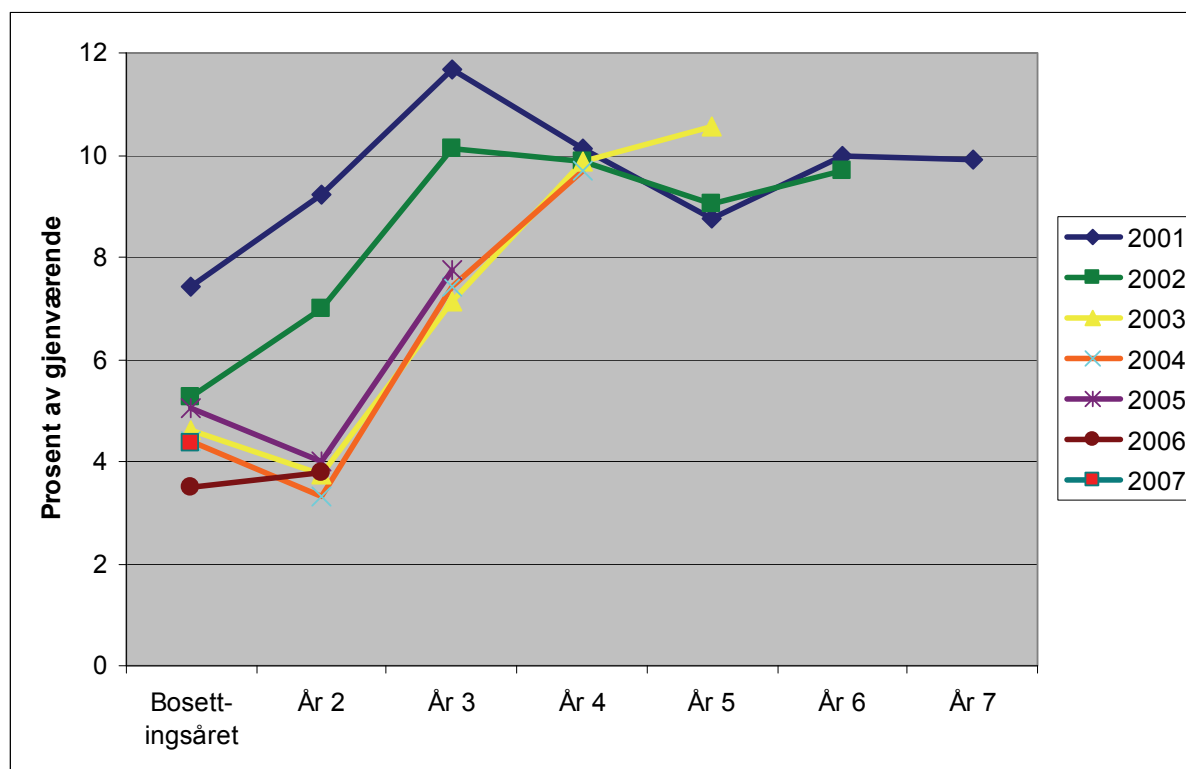
Figur 2 viser hvor mange som hadde forlatt første bostedskommune i forhold til botiden for de enkelte kohortene. Det var en markert nedgang i utflytting fra 2001- til 2002- og videre til 2003-kohorten. For de som har blitt bosatt etter 2003 har utviklingen stabilisert seg på et lavere flyttenivå. Flytteaktiviteten er likevel fortsatt temmelig høy. Nesten en tredjedel av de som ble bosatt i 2003 hadde forlatt første bostedskommune 1.1.2008, og det er ingen grunn til å tro at flytteaktiviteten vil stoppe helt opp for noen kohort, i hvert fall så lenge en viss andel fremdeles er unge. For 2001-kohorten økte andelen utflyttere fra 39 prosent etter fem år til 51 prosent etter sju år. 2005-, 2006- og 2007-kohorten er de rene "intro-kohortene" her. De har så langt fulgt flyttemønsteret til 2003-, og 2004-kohorten.

Tabell 4: Andel av flyktningene bosatt i første bostedskommune 1.1. hvert år som forlot kommunen i løpet av året. Kohortene 1998-2007. Prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Prosent som hadde forlatt 1. bosteds-kommune 1.1.2008	Bosett-ings-året	Prosent som forlot første bostedskommune i løpet av året									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
1998	2 968	58	6	11	13	10	8	9	7	7	7	5	
1999	6 753	62	7	11	16	17	11	9	8	7	7		
2000	6 635	58	7	12	14	15	11	9	6	8			
2001	7 105	51	7	9	12	10	9	10	10				
2002	8 274	41	5	7	10	10	9	10					
2003	6 823	31	5	4	7	10	11						
2004	5 813	23	4	3	7	10							
2005	4 847	13	5	4	8								
2006	5 189	7	4	4									
2007	4 685	4	4										

Tabell 4 og figur 3 viser flyttestilbøyeligheten til de som til en hver tid fremdeles var bosatt i første bostedskommune. Altså mobiliteten til de gjenværende.

Figur 3: Mobiliteten i restbefolkningen av flyktninger. Årlig utflytting fra første bostedskommune som andel av de opprinnelig bosatte som bodde i kommunen ved inngangen av året. Prosent

Toppen i mobilitet kommer senere

Tabell 4 og figur 3 viser at mobiliteten har gått mye ned de første årene etter bosetting for kohortene bosatt etter 2002. Her har det vært et svært tydelig skifte i sekundærflyttingene.

En annen betydelig endring er at tidligere var flytteaktiviteten høyest år 3 etter innflytting, mens den for de senest bosatte kan se ut til nå en topp fem år etter bosetting. Ellers flater utflyttingene ut på om lag 10 prosent av de til en hver tid gjenværende i kommunene mellom fire og sju år etter bosetting. Sammenlignet med befolkningen for øvrig, som har en mobilitet på ca 4 prosent årlig, er dette en rimelig høy mobilitet. Noe av dette, men ikke alt, skyldes ulikhet i aldersprofil. Dette blir kommentert nærmere i avsnitt 7.1.

4.3. Flyktninger bosatt i annen kommune i fylket

Det er forholdsvis få flyktninger som flytter innenfor første bostedsfylke. Når de først flytter, flytter de i langt større grad enn befolkningen for øvrig ut av fylket de bor i. Her er det imidlertid noen fylker som skiller seg ut. Den generelt lavere flytteaktiviteten har likevel ikke gitt mindre flytting innen fylkene de senere år. Av de som ble bosatt etter 2002 har det tvert imot vært en liten økning i flytting innen fylkene etter fire-fem år. Flyttingene innenfor første bostedsfylke er derfor relativt viktigere nå enn før.

Tabell 5: Flyttet til annen kommune i fylket, etter år siden bosetting. Kohortene 1998-2007. Prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Prosent som hadde flyttet til annen kommune i fylket 1.1.2008	Prosent som hadde flyttet til annen kommune i fylket innen utgangen av									
			Bosettingsåret	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
1998	2 968	6	1	2	3	4	4	5	5	5	6	6
1999	6 753	8	1	2	4	5	6	6	7	8	8	
2000	6 635	8	1	3	4	5	5	6	7	8		
2001	7 105	9	2	2	3	4	6	7	9			
2002	8 274	7	1	2	3	4	5	7				
2003	6 823	6	1	1	3	5	6					
2004	5 813	5	1	1	3	5						
2005	4 847	3	2	1	3							
2006	5 189	2	1	2								
2007	4 685	2	2									

Liten, men relativt større flytting innen fylkene

Flyktningene skiller seg markert fra befolkningen for øvrig når det gjelder flytting innenfor fylker. Mens fire av ti av de som flytter over kommunegrensene i hele befolkningen flytter innenfor fylkene, er det langt færre av flyktningene som flytter internt i fylkene. Når de først flytter, så flytter de gjerne lengre. Men her er det store forskjeller mellom fylkene. I Østfold er det forholdsvis mange som flytter innenfor fylket, mens det er nesten ingen som flytter fra en kommune i Finnmark til en annen Finnmarkskommune.

Tabell 6: Flyttet til annen kommune i fylket, som andel av flyttet innenfor Norge. Kohortene 1998-2007. Prosent

Kohort	Status 1.1.2008	Bosettingsåret	Flyttet innen første bostedsfylke som andel av flyttet innenfor landet								
			År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
1998	12	11	15	11	12	12	14	13	12	12	12
1999	17	28	16	17	17	16	16	16	17	17	
2000	16	27	17	15	17	16	16	16	16		
2001	18	27	17	16	16	17	18	18			
2002	17	29	17	15	17	17	17				
2003	21	34	20	21	22	21					
2004	21	31	22	22	21						
2005	23	35	21	23							
2006	28	40	28								
2007	45	45									

Variasjonene mellom kohortene i flytting innen fylkene er små. Men det er et poeng at flyttingen innen fylkene har holdt seg rimelig uendret, samtidig som flytteaktiviteten har gått ned. Altså utgjør flyttingene innenfor fylkene en større andel av flyttingene for de senest bosatte flyktningene. Tabell 6 viser nettopp dette poenget. Av de som hadde flyttet ut bosettingsåret, har det for alle kohortene vært forholdsvis mange som flyttet til en annen kommune i samme fylke. Men et år senere har denne andelen sunket betraktelig for deretter å ligge rimelig stabil for kohortene. Noen av de som har flyttet kort (men ut av kommunen) har flyttet tidlig, og noen av disse har deretter flyttet videre ut av fylket etter en tid.

Med nedgangen i flytteaktivitet mellom 2002- og 2003-kohorten ble flyttingene innefor første bostedsfylke relativt viktigere. Spesielt for 2006- og 2007-kohorten, som ikke har hatt mye tid på seg til å flytte, ser vi at andelen har steget mye. Men det er ikke store flyttestrømmer det er snakk om. Av

de 4 685 flyktningene som ble bosatt i 2007, var det 186 som hadde flyttet innen Norge i løpet av bosettingsåret, og av disse var det 84 som flyttet innenfor fylket de ble bosatt i.

4.4. Flyktninger som har flyttet til Oslo

Samtidig som det er færre som har flyttet blant de sist bosatte flyktningene, er det også færre som har flyttet til Oslo. Andelen av flyttingene som går til Oslo ligger likevel høyt, på om lag en tredjedel. Noe lavere for de senest bosatte flyktningene, mens de som ble bosatt for noen år siden fremdeles flytter til Oslo i like stor grad som før.

Flytting til Oslo forskyves

Lavere flytteaktivitet generelt har også gitt færre innflyttere til Oslo. Dette gjelder spesielt de første årene etter bosetting. Med tiden tar flyktningene igjen noe av det tapte. Se for eksempel 2004-kohorten, der det var flere som hadde flytte til Oslo år 3 enn det var i 2003-kohorten. Videre var det år 4 flere som hadde flyttet enn i både 2002- og 2003-kohorten. Flyttingene generelt, også flyttingene til Oslo, har altså blitt forskjøvet i tid.

Tabell 7: Flyttet til Oslo, etter år siden bosetting. Kohortene 1998-2007. Prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Prosent som hadde flyttet til Oslo innen 1.1.2008	Flyttet til Oslo. Opprinnelig bosatt i annet fylke									
			Bosettingsåret	År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
1998	2 968	19	2	5	10	13	15	17	18	19	19	19
1999	6 753	14	1	5	7	9	11	11	12	13	14	
2000	6 635	14	1	5	8	9	10	12	13	14		
2001	7 105	13	1	4	7	8	10	11	13			
2002	8 274	10	1	3	5	6	8	10				
2003	6 823	9	1	2	4	6	9					
2004	5 813	7	1	2	5	7						
2005	4 847	3	1	2	3							
2006	5 189	1	0	1								
2007	4 685	0	0									

Mellom en tredje- og en fjerdedel av flyttingene går til Oslo

1998-kohorten skiller seg ut ved at en spesielt stor andel av sekundærflytterne hadde flyttet til Oslo. Flyttingen til Oslo var forholdsvis liten bosettingsåret for de fleste kohortene. Fra året etter har stort sett flyttinger til Oslo utgjort mellom en tredjedel og en fjerdedel sekundærflyttinger for alle kohorter alle år. Alt i alt sank andelen av flyttingene som gikk til Oslo fra 2006 til 2007, men den var likevel ganske høy i 2007 sammenlignet med årene før 2006.

Tabell 8: Flyttet til Oslo som andel av flyttet innenfor landet. Kohortene 1998-2007. Prosent

Kohort	Status 1.1.2008	Bosett- ingsåret	Flyttet til Oslo som andel av flyttet innenfor landet								
			År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10
1998	41	34	37	44	44	45	44	44	43	43	41
1999	28	22	35	32	30	30	29	28	28	28	
2000	30	26	36	33	30	31	30	30	30		
2001	30	23	30	32	30	30	30	30			
2002	28	14	25	26	25	27	28				
2003	31	20	33	33	31	31					
2004	34	15	29	34	34						
2005	28	16	30	28							
2006	24	13	24								
2007	4	4									

Mer om Oslo i en annen publikasjon

I SSB-notat 2009/1 (Høydahl, 2009) beskrives flyttingene til Oslo og mellom bydeler i Oslo nærmere. Bildet som kom fram der viste netto innflytting til samtlige bydeler fra resten av landet. Innflyttingen fra andre kommuner er spesielt stor til bydelene Søndre Nordstrand, Grünerløkka og Gamle Oslo. Mens innflyttingen til Ullern, Vestre Aker, Frogner, Nordre Aker og Nordstrand var liten.

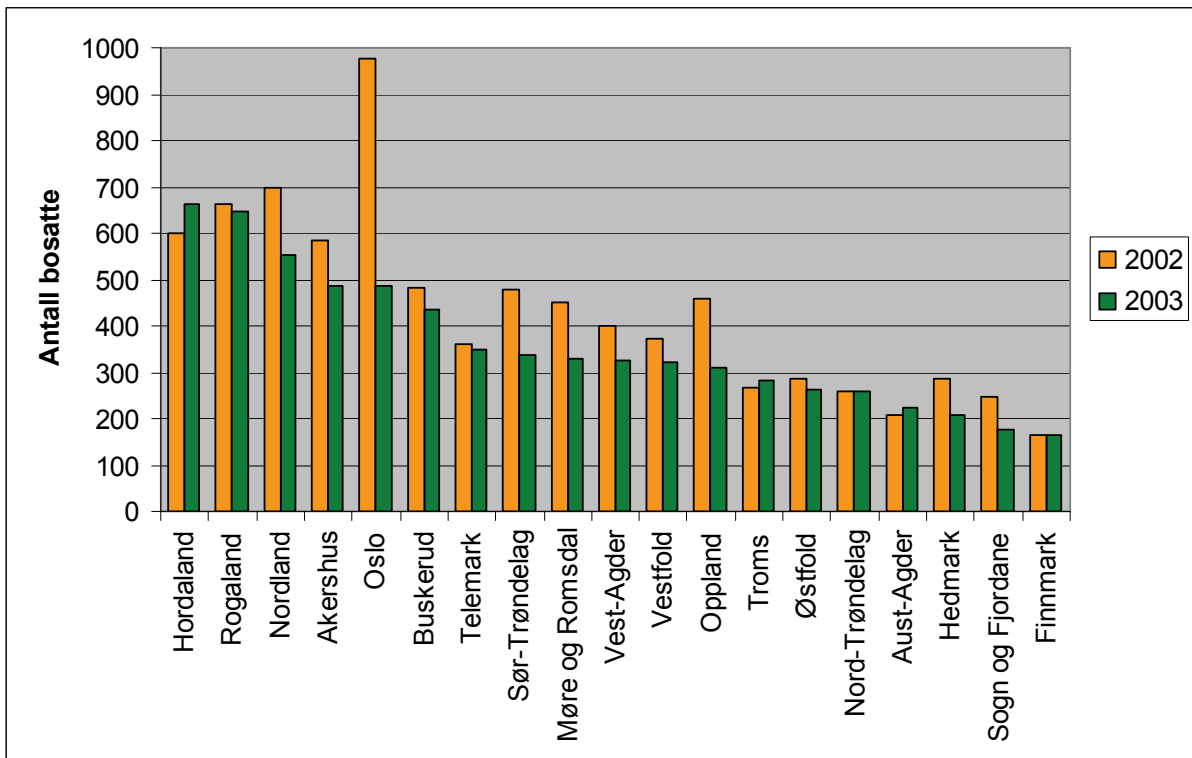
5. Flyktninger bosatt i 2003, bosted etter fem år

Her tar vi tak i flyktningene som ble bosatt i 2003 og ser hvor vi finner dem igjen 1.1.2008, fem år etter. Hvor mange har flyttet og hvor har flytterne tatt veien?

I 2003 ble det bosatt 6.800 flyktninger, 1.367 fra Somalia, 1.026 fra Irak, 876 fra Afghanistan og 838 fra Russland. 18 prosent kom fra Europa, 38 prosent fra Afrika og 44 prosent fra Asia. Året før, i 2002, ble det bosatt 8 270 flyktninger, 2 270 fra Irak, 1 880 fra Somalia, 980 fra Afghanistan og 210 fra Russland. 16 prosent kom da fra Europa, 32 prosent fra Afrika og 52 prosent fra Asia.

Flyktningene bosatt i 2003 ble fordelt på 283 kommuner, av disse bosatte 186 ti eller flere. Det ble bosatt flest i Oslo (487, som er en betydelig nedgang fra 980 i 2002), deretter fulgte Bergen (306), Trondheim (229), Kristiansand (200), Stavanger (191), Bærum (141) og Bodø (102). I disse kommune utgjorde denne bosettingen mellom 0,1 og 0,3 prosent av kommunens befolkning. Tre kommuner bosatt et antall flyktninger som tilsvarte mer enn 1 prosent av folketallet. Det var Vadsø, 1,5 prosent (90), Folldal, 1,1 prosent (20) og Valle, 1,1 prosent (16).

Figur 4: Antall flyktninger bosatt i 2002 og 2003. Fylker

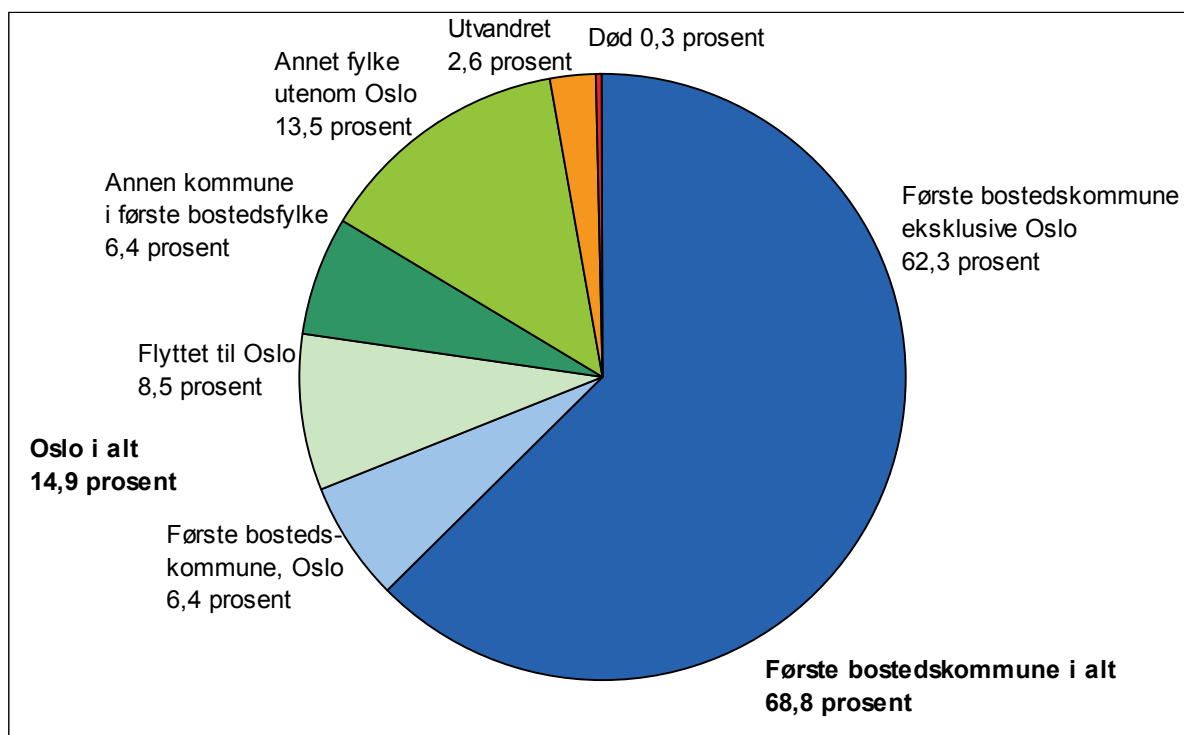
Fordelt på fylker bosatte Hordaland flest i 2003 (661), fulgt av Rogaland (646), Nordland (554) og Akershus (488).

Det mest markerte trekket i utviklingen fra året før er halveringen i antall bosatte i Oslo. Ellers gikk antall bosatte flyktninger ned i alle fylker unntatt Hordaland, Troms, Nord-Trøndelag, Aust-Agder og Finnmark. I forhold til folketallet i fylkene ble det bosatt færrest i Oslo, Akershus og Østfold, og flest i Nordland, Aust-Agder og Finnmark.

5.1. Flyktninger fem år etter bosetting

Av de flyktningene som ble bosatt i løpet av 2003, bodde 69 prosent fremdeles i samme kommune 1.1.2008, fem år etter. Og av de 487 flyktningene som ble bosatt i Oslo, bodde fremdeles 90 prosent i Oslo, samtidig som 580 av de som ble bosatt i 2003 hadde kommet til Oslo fra andre kommuner. Flyttingen til Oslo er svært stor blant flyktninger i forhold til resten av befolkningen.

Figur 5: Flyktninger bosatt i 2003 etter bosted 1.1.2008. Prosent av opprinnelig bosatte.

Figur 5 viser hvor de 6.820 som ble bosatt i løpet av 2003 bodde 1.1.2008. 69 prosent fremdeles bodde i første bostedskommune og 31 prosent hadde flyttet. Det vanligste er altså å ikke flytte. Men, som det går fram av figur 2 og 3, vil de som ble bosatt i 2003 etter all sannsynlighet fortsette å flytte i årene framover. De er langt fra ferdigflyttet etter fem år.

Tre prosent hadde utvandret (noen få hadde dødd). Sekundærflyttingen (flytting mellom norske kommuner) var altså 28 prosent. Tabell 9 viser hvordan de som fremdeles bodde i landet (ikke gjenutvandret) var fordelt i forhold til første bostedskommune fem år etter bosetting for de ulike kohortene.

Tabell 9: Kohortene bosatt 1995-2003 etter bosted fem år etter bosetting. Prosent av fremdeles bosatt i Norge

	Opprinnelig kohort <i>Antall</i>	Utvandret og død <i>Antall</i>	I alt <i>Antall</i>	Bosatt i Norge fem år etter bosetting			
				Første bosteds- kommune <i>Prosent</i>	Annen kommune i fylket <i>Prosent</i>	Annet fylke utenom Oslo <i>Prosent</i>	Flyttet til Oslo <i>Prosent</i>
1995-kohorten	5 583	387	5 196	72	4	18	5
1996-kohorten	2 505	234	2 271	66	6	17	10
1997-kohorten	2 662	224	2 438	67	4	16	13
1998-kohorten	2 969	203	2 766	64	4	15	16
1999-kohorten	6 754	875	5 879	59	7	22	12
2000-kohorten	6 622	876	5 746	62	6	20	12
2001-kohorten	7 073	450	6 623	65	6	19	10
2002-kohorten	8 246	374	7 872	68	5	18	9
2003-kohorten	6 823	197	6 626	71	7	14	9

Tabell 9 er ikke direkte sammenlignbar med figur 5, da figuren viser hele kohorten, mens de som er gjenutvandret ikke er med i tabellen. Gjenutvandringen er for øvrig liten for de siste kohortene, sammenlignet med spesielt 1999- og 2000-kohorten.

2003-kohorten flyttet like lite som 1995-kohorten

Andelen som fremdeles bodde i første bostedskommune etter fem år har kommet opp i over 70 prosent for første gang siden 1995-kohorten. Andelen flyttet til Oslo ser ut til å ha stabilisert seg på opp under 10 prosent etter en betydelig nedgang. Stadig færre flytter også til andre fylker enn Oslo, kohort for kohort.

Opprinnelig var det 487 flyktninger, 7 prosent av 2003-kohorten, som ble bosatt i Oslo. 1.1.2008 var det 436 av disse som fremdeles bodde i Oslo. Samtidig var det 580 som hadde flyttet til Oslo fra andre kommuner. I 2008 var det altså 1.016 fra 2003-kohorten bosatt i Oslo, som er 15 prosent av de som fremdeles bodde i Norge. Dette er en betydelig nedgang fra 2002-kohorten, der 12 prosent ble bosatt i Oslo og 20 prosent av de som bodde i Norge etter fem år bodde i Oslo. Både 2002- og 2003-kohorten ble for øvrig bosatt før Intro ble obligatorisk.

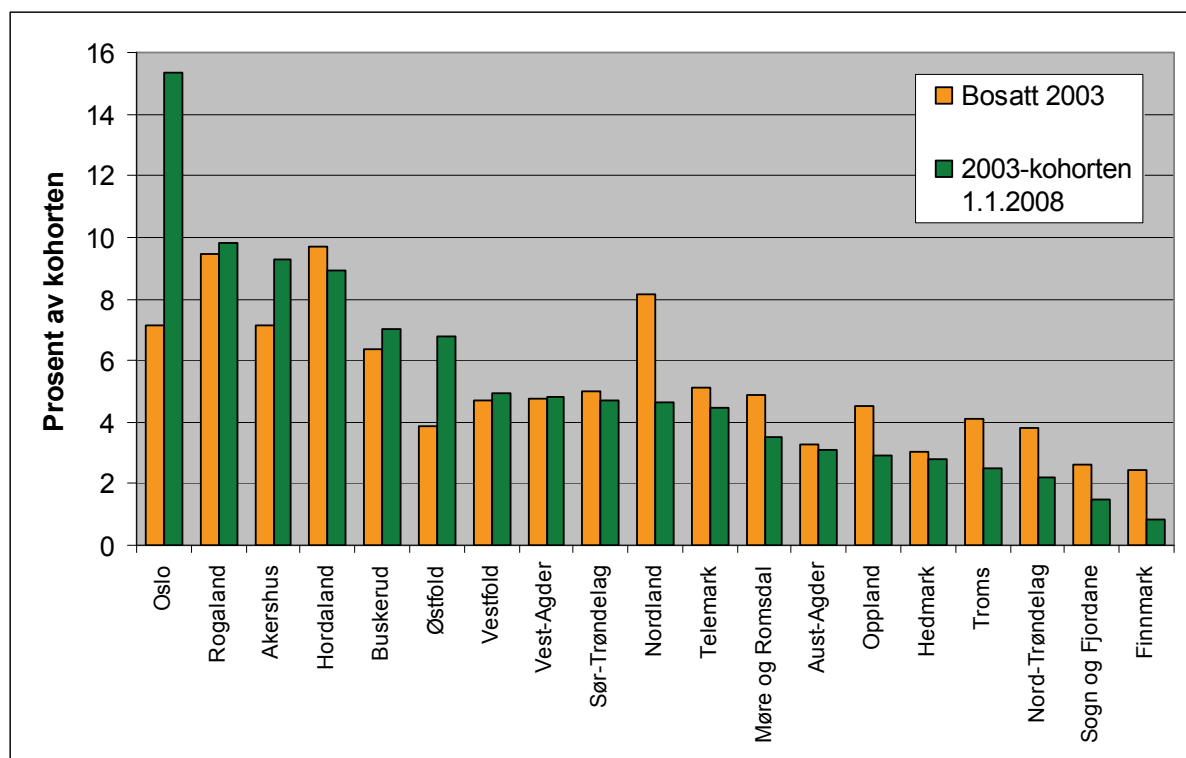
5.2. Flyktninger i fylkene fem år etter bosetting

Sekundærflyttingene omfordeler flyktningene radikalt mellom fylkene på en måte som endrer seg forholdsvis lite fra kohort til kohort, selv om størrelsen på flyttestrømmene nå er mindre enn tidligere. Nord-Norge, Nord-Trøndelag og Sogn og Fjordane hadde mistet flest fra 2003-kohorten etter fem år, fulgt av Møre og Romsdal og Oppland. Oslo, Østfold og Rogaland hadde beholdt flest. Samtidig hadde innflyttingen vært størst til Oslo, Østfold og Akershus.

Størst andel flyttinger til Oslo har det vært fra Nord-Norge og Sogn og Fjordane. Når det gjelder Sogn og Fjordane tiltok flyttingen til Oslo for 2003-kohorten sammenlignet med 2002-kohorten. Flyttingen fra Nord-Trøndelag til Oslo har derimot avtatt. Sammenlignet med flyttemønsteret i befolkningen for øvrig, er det få flyktninger fra Østfold som flytter til Oslo, mens det er mange fra Nord-Norge, Trøndelag og Sogn og Fjordane.

Fem år med sekundærflyttinger gir store endringer i flyktningenes bosettingsmønster. Figur 6 viser i hvilke fylker flyktningene opprinnelig ble bosatt i 2003 og i hvilke fylker de bodde 1.1.2008.

Figur 6: 2003-kohorten etter første bostedsfylke og bostedsfylke 1.1.2008. Prosent.

Stor innflytting til Oslo, Østfold og Akershus

Fylkene kan deles i tre grupper i forhold til endringer fra 2003 til 2008. Oslo, Østfold og Akershus er de tre fylkene som har hatt betydelig (netto)innflytting, med Oslo i en særstilling. Oppland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Nord-Norge er områdene med størst utflytting, med Nordland som fylket med størst flyttetap. De resterende fylkene har hatt mindre endringer i løpet av de fem årene. Dette mønsteret endrer seg lite fra år til år.

Tabell 10: Flyktninger bosatt i 2003 etter hvor de bodde 1.1.2008. Fylker. Prosent

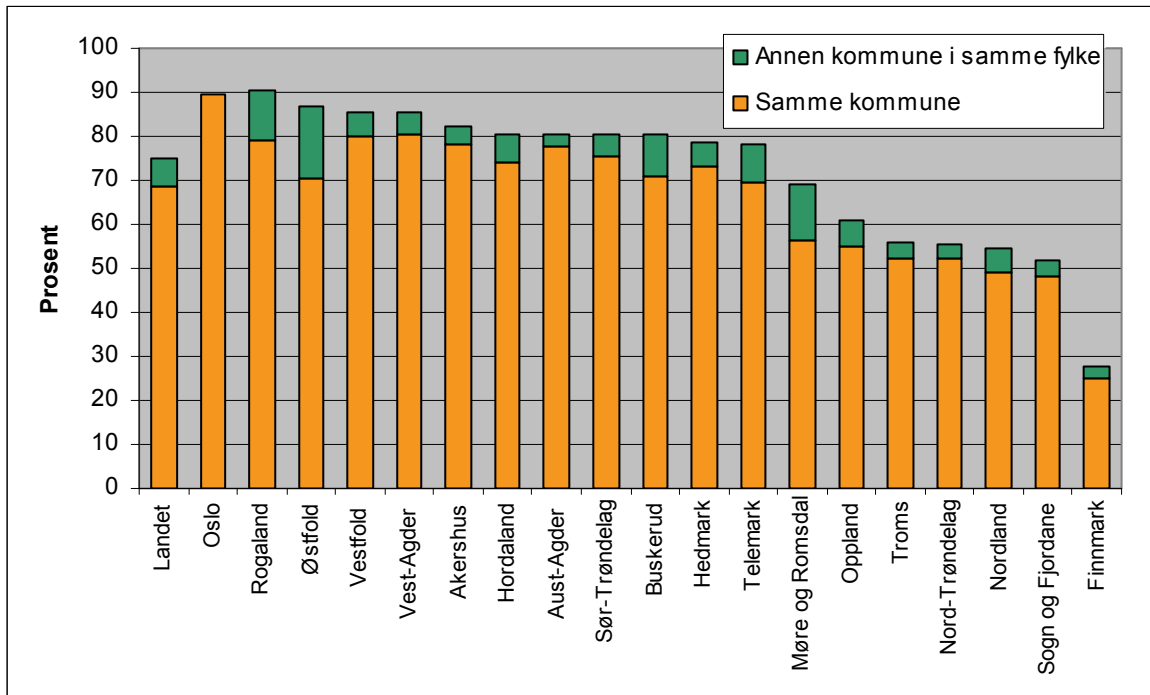
	Ankomne i 2003 etter 1. bosteds fylke <i>Antall</i>	Bosatt i 1. bosteds- kommune <i>Antall</i>	Bosatt i 1. bosteds- kommune <i>Prosent</i>	Flyttet til annen kommune i fylket <i>Prosent</i>	Flyttet til annet fylke, ikke Oslo <i>Prosent</i>	Flyttet til Oslo <i>Prosent</i>	Utvandret eller død <i>Prosent</i>
I alt	6 823	4 691	69	6	13	9	3
01 Østfold	262	184	70	17	5	4	4
02 Akershus	488	382	78	4	3	9	5
03 Oslo	487	436	90	.	6	.	4
04 Hedmark	209	153	73	5	10	11	0
05 Oppland	308	169	55	6	19	13	7
06 Buskerud	435	308	71	9	9	8	3
07 Vestfold	320	256	80	5	7	6	2
08 Telemark	350	244	70	8	10	10	2
09 Aust-Agder	223	173	78	3	13	7	0
10 Vest-Agder	325	262	81	5	7	5	3
11 Rogaland	646	510	79	11	5	4	1
12 Hordaland	661	490	74	6	12	5	2
14 Sogn og Fjordane	178	86	48	3	31	15	2
15 Møre og Romsdal	331	223	67	2	18	11	2
16 Sør-Trøndelag	339	256	76	5	9	7	3
17 Nord-Trøndelag	260	136	52	3	30	12	3
18 Nordland	554	272	49	5	24	18	4
19 Troms	282	147	52	4	26	15	3
20 Finnmark	165	41	25	3	55	16	2

Oslo i særstilling med flest bofaste

Tabell 10 viser tydelig forskjellen mellom fylkene i forhold til hvor mange som blir boende i kommunen der de først ble bosatt. Som alltid ligger Oslo på topp, her med 90 prosent. Flyktningene som ble bosatt i Akershus, Vestfold, Agderfylkene og Rogaland har også stort sett holdt seg i ro. Østfold ligger på landsgjennomsnittet i bofasthet, de fleste som har flyttet, har imidlertid flyttet innenfor fylket. Her har det vært en betydelig økning fra 2002-kohorten, der 11 prosent av de som ble bosatt hadde flyttet innfor fylket etter fem år. Også i Rogaland var det mange som hadde flyttet innenfor fylket. Ellers er det spesielt lite flytting innenfor fylkene Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Finnmark og Aust-Agder.

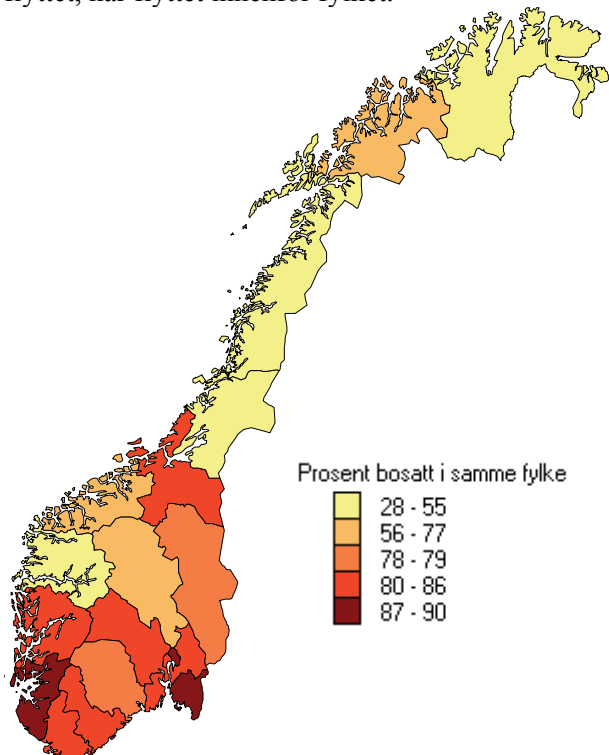
Flyttingen til andre kommuner enn Oslo varierer mye mellom fylkene. Over halvparten av de som ble bosatt i Finnmark i 2003 fant vi igjen i andre fylker (enn Oslo) etter fem år. Mellom 24 og 31 prosent av de som ble bosatt i Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Troms hadde også flyttet til annet fylke enn Oslo. Det har vært bemerkelsesverdig lite flytting fra Østfold, både til Oslo og andre fylker. Og nesten ingen av de som ble bosatt i Akershus hadde flyttet til andre fylker enn Oslo. Flyttingen til Oslo kommenteres nærmere under tabell 13 og figur 8.

Figur 7: Andel flyktninger bosatt i 2003 som hadde samme bostedskommune og -fylke 1.1.2008. Fylker. Prosent

En tydelig nord/sør-dimensjon i sekundærflyttinger

Figur 7 og kartet gir et godt bilde på hovedtrekkene i sekundærflyttingene. De fleste fylkene i Sør-Norge ligger over landsgjennomsnittet i andel som har blitt værende i første bostedsfylke. Nord-Norge er preget av utflytting, med Finnmark helt i bunnen, langt under de andre fylkene. Møre og Romsdal ligger nesten på nivå med Nord-Norge i utflytting fra kommunene, men relativt mange av de som har flyttet, har flyttet innenfor fylket.

Tabell 11: Flyktninger som bodde første bostedskommune etter fem år som andel av de som fremdeles bodde i landet, 1997-2003-kohorten, fylker. Prosent

Fylke	Bor i samme kommune etter fem år						
	1997- kohorten N=2.428	1998- kohorten N=2.766	1999- kohorten N=5.879	2000- kohorten N=5.746	2001- kohorten N=6.623	2002- kohorten N=7.872	2003- kohorten N=6.626
I alt	67	64	59	62	64	68	71
01 Østfold	87	89	85	72	78	77	73
02 Akershus	77	66	76	69	79	81	83
03 Oslo	98	96	95	93	95	96	93
04 Hedmark	62	63	60	61	59	69	74
05 Oppland	80	48	47	55	63	55	59
06 Buskerud	69	62	67	62	72	69	73
07 Vestfold	69	80	71	81	75	79	82
08 Telemark	78	64	65	68	65	67	71
09 Aust-Agder	74	67	71	66	74	84	78
10 Vest-Agder	69	64	65	75	70	81	83
11 Rogaland	80	80	72	71	71	74	80
12 Hordaland	65	76	63	67	66	71	76
14 Sogn og Fjordane	49	56	37	29	46	37	49
15 Møre og Romsdal	59	40	43	45	49	50	68
16 Sør-Trøndelag	80	72	66	60	66	75	78
17 Nord-Trøndelag	37	33	26	58	42	44	54
18 Nordland	35	23	27	37	42	39	51
19 Troms	12	45	39	31	34	38	54
20 Finnmark	21	13	35	28	35	43	25

Stor variasjon mellom kohortene, men hovedtrekkene i forskjellen mellom fylkene holder seg
 Tabell 11 gir en tidsserie med andel bosatt i første bostedskommune fem år etter første bosetting for fylkene. Det er satt gul bakgrunnsfarge på fylkene som ligger over landsgjennomsnittet for den enkelte kohort.

Her går det fram at det kan være store variasjoner i flytting og bofasthet i forhold til landsgjennomsnittet fra år til år, mens hovedbildet likevel har holdt seg rimelig stabilt. Fylkene rundt Oslofjorden, Sørlandet, Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag har mer bofaste flyktninger enn Oppland, Sogn og Fjordane og de fire nordligste fylkene. Oslo har ligget høyest i bofasthet alle år mens det har variert mellom de fire nordligste fylkene og Sogn og Fjordane hvilket fylke som har hatt høyest utflytting.

Første gang nordnorske fylker har beholdt over halvparten i fem år

Med 2003-kohorten hadde nordnorske fylker for første gang beholdt mer enn halvparten av flyktningene i første bostedskommune fem år etter bosetting. Finnmark skiller seg klart ut fra alle andre fylkene, da hele tre fjerdedeler av de som ble bosatt i 2003 hadde forlatt første bostedskommune i 2008, og nesten alle hadde reist ut av fylket.

Hovedtrenden var altså stadig mindre sekundærflytting, kohort for kohort. Og dette er kohorter som ble bosatt før Introduksjonsordningen ble gjort heldekkende.

Tabell 12: Flyktninger som bodde i første bostedsfylke etter fem år som andel av opprinnelig bosatt i fylket og fremdeles bosatt i landet, 1997 – 2003-kohorten, fylker. Prosent

Fylke	Bodde i samme fylke etter fem år						
	1997- kohorten N=2.485	1998- kohorten N=2.802	1999- kohorten N=6.063	2000- kohorten N=5.959	2001- kohorten N=6.684	2002- kohorten N=7.939	2003- kohorten N=6.823
I alt	72	68	66	68	70	73	77
01 Østfold	88	93	93	87	85	88	90
02 Akershus	83	77	87	82	86	86	87
03 Oslo	98	96	95	93	95	96	93
04 Hedmark	63	69	67	69	69	74	79
05 Oppland	80	51	51	58	66	61	66
06 Buskerud	77	69	77	72	78	82	83
07 Vestfold	71	83	80	85	83	88	87
08 Telemark	83	72	73	78	74	76	80
09 Aust-Agder	84	76	72	66	77	88	81
10 Vest-Agder	71	66	77	85	80	86	88
11 Rogaland	86	85	84	83	85	87	91
12 Hordaland	79	83	71	74	75	77	82
14 Sogn og Fjordane	49	59	40	34	51	38	53
15 Møre og Romsdal	62	49	52	48	54	52	70
16 Sør-Trøndelag	82	72	68	64	71	80	83
17 Nord-Trøndelag	47	34	30	59	46	45	57
18 Nordland	37	24	30	41	46	42	57
19 Troms	12	49	43	35	37	39	58
20 Finnmark	21	16	38	31	38	47	28

Hovedinntrykket fra tabell 12 er det samme som fra tabell 11, da de fleste som flytter, flytter ut av fylket. En viss forskjell er det likevel, spesielt for fylkene med størst flytting innenfor fylkene. Østfold og Rogaland ligger i det øverste sjiktet i bofasthet innenfor fylket. Og Møre og Romsdal steg fra rundt 50 prosent bofasthet i fylket for flyktninger bosatt i 1998-2002, til 70 prosent for 2003-kohorten. Gul bakgrunnsfarge på fylkene som ligger over landsgjennomsnittet for den enkelte kohort. Tabellen viser at flyttemønsteret har holdt seg rimelig stabilt over tid, med Oppland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og de fire nordligste fylkene som fylkene under landsgjennomsnittet i bofasthet.

Tabell 13: Flyktninger som var flyttet til Oslo fem år etter første bosetting, av de fremdeles bosatt i Norge. Prosent

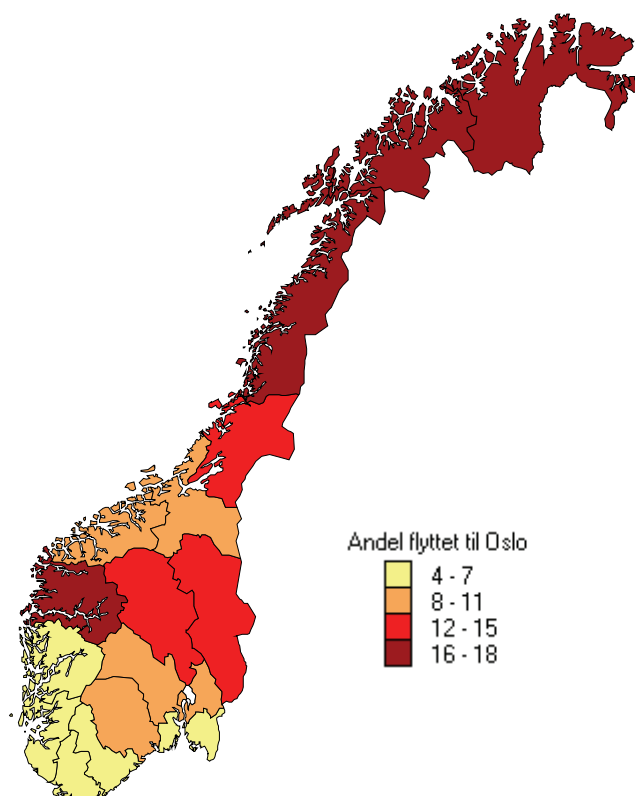
Fylke	Flyttet til Oslo etter fem år						
	1997- kohorten N=2.485	1998- kohorten N=2.802	1999- kohorten N=6.063	2000- kohorten N=5.959	2001- kohorten N=6.684	2002- kohorten N=7.939	2003- kohorten N=6.823
I alt	13	16	12	12	11	9	9
01 Østfold	7	7	6	6	7	4	4
02 Akershus	15	22	10	11	8	10	10
04 Hedmark	13	23	12	10	9	11	12
05 Oppland	8	27	25	21	9	16	14
06 Buskerud	16	24	11	18	11	7	8
07 Vestfold	21	9	5	6	8	7	6
08 Telemark	14	17	15	8	13	11	10
09 Aust-Agder	5	4	8	9	3	6	7
10 Vest-Agder	20	11	8	5	6	6	5
11 Rogaland	2	5	5	5	5	4	4
12 Hordaland	4	9	9	7	7	5	5
14 Sogn og Fjordane	24	19	21	26	16	11	16
15 Møre og Romsdal	4	22	20	16	17	13	11
16 Sør-Trøndelag	8	20	10	16	8	7	8
17 Nord-Trøndelag	18	27	27	18	21	15	12
18 Nordland	20	24	18	19	20	17	18
19 Troms	56	23	17	25	22	12	16
20 Finnmark	19	51	17	20	22	20	16

Etter hvert som sekundærflyttingene har avtatt, har også flyttingene til Oslo avtatt, og 9 prosent av 2003-kohorten bodde i Oslo etter fem år. Det er store forskjeller mellom fylkene, og disse forskjellene er relativt stabile over tid. Østfold og Rogaland hadde minst flytting til Oslo, mens andelen var høyest for Nordland.

Den største endringen er økning i flytting fra Sogn og Fjordane til Oslo, fra 11 prosent i 2002-kohorten, til 16 prosent i 2003-kohorten. I forhold til kohortene før, var det imidlertid spesielt få som hadde flyttet fra Sogn og Fjordane til Oslo fra 2002-kohorten.

Det er størst flytting til Oslo fra fylkene lengst borte. Grunnen til dette er ikke at flyktningene i disse fylkene i større grad enn andre flytter til Oslo, men at de flytter mer, både til Oslo og til andre fylker.

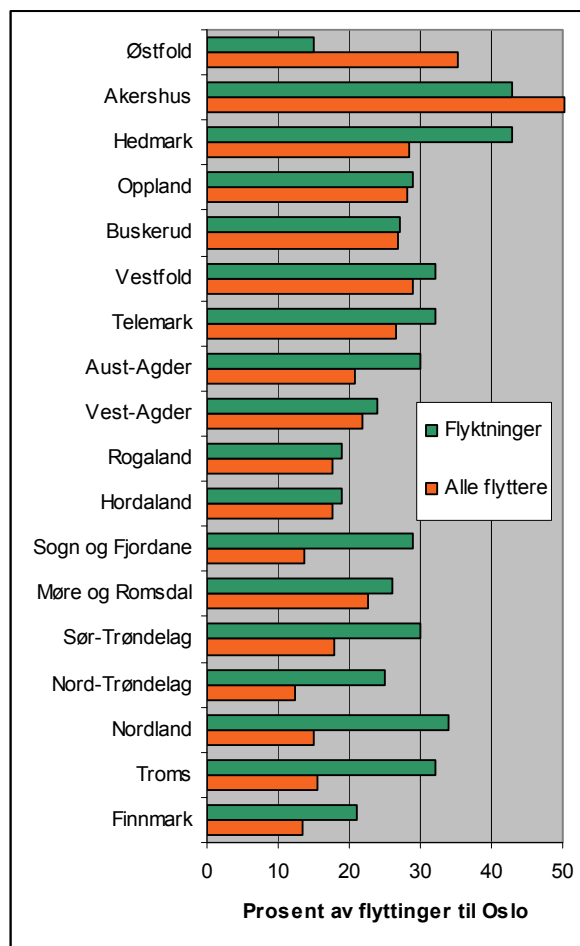
Figur 8: Flyktninger bosatt (utenfor Oslo) i 2003 som bodde i Oslo 1.1.2008.

Tabell 14: Flyttere blant flyktingene bosatt i 2003 etter hvor de hadde flyttet 1.1.2008. Fylke. Prosent

	Flyttet i alt Antall	Flyttet til			
		Annen komm i fylket Prosent	Annet fylke, ikke Oslo Prosent	Oslo Prosent	Utlandet Prosent
I alt	2 114	21	44	27	8
Østfold	75	59	17	15	9
Akershus	105	19	15	43	23
Oslo	51	.	61	.	39
Hedmark	56	20	36	43	2
Oppland	138	14	43	29	14
Buskerud	124	33	31	27	9
Vestfold	63	27	33	32	8
Telemark	105	28	33	32	7
Aust-Agder	50	12	56	30	2
Vest-Agder	62	24	39	24	13
Rogaland	134	54	23	19	4
Hordaland	169	25	49	19	8
Sogn og Fjordane	92	7	60	29	4
Møre og Romsdal	145	29	42	26	3
Sør-Trøndelag	83	19	39	30	12
Nord-Trøndelag	122	7	65	25	4
Nordland	282	10	47	34	8
Troms	134	8	54	32	5
Finnmark	124	4	73	21	2

Figur 9. Andel flyttet til Oslo 2003-2007. Flyktinger bosatt 2003 og hele befolkningen etter fraflyttingsfylke. Prosent av innenlandske flyttinger

Andel flyttere til Oslo høyest fra Akershus og Hedmark og lavest fra Østfold

Av de som flyttet, var andelen som flyttet innen første bostedsfylke høyest i Østfold, fulgt av Rogaland. Over halvparten av sekundærflyttingene for de to fylkene var internt i fylkene. På landsbasis var over en fjerdedel av flyttingene til Oslo. Akershus og Hedmark hadde faktisk større flytting til Oslo enn til alle andre fylker til sammen, mens nesten like mange flyttet til Oslo som til andre fylker fra Vestfold og Telemark.

Som for kohortene før, var det mange av (de forholdsvis få) flytterne fra Oslo som hadde flyttet til utlandet. Andelen hadde likevel gått ned mye, fra 69 prosent for 2002-kohorten til 39 prosent for 2003-kohorten.

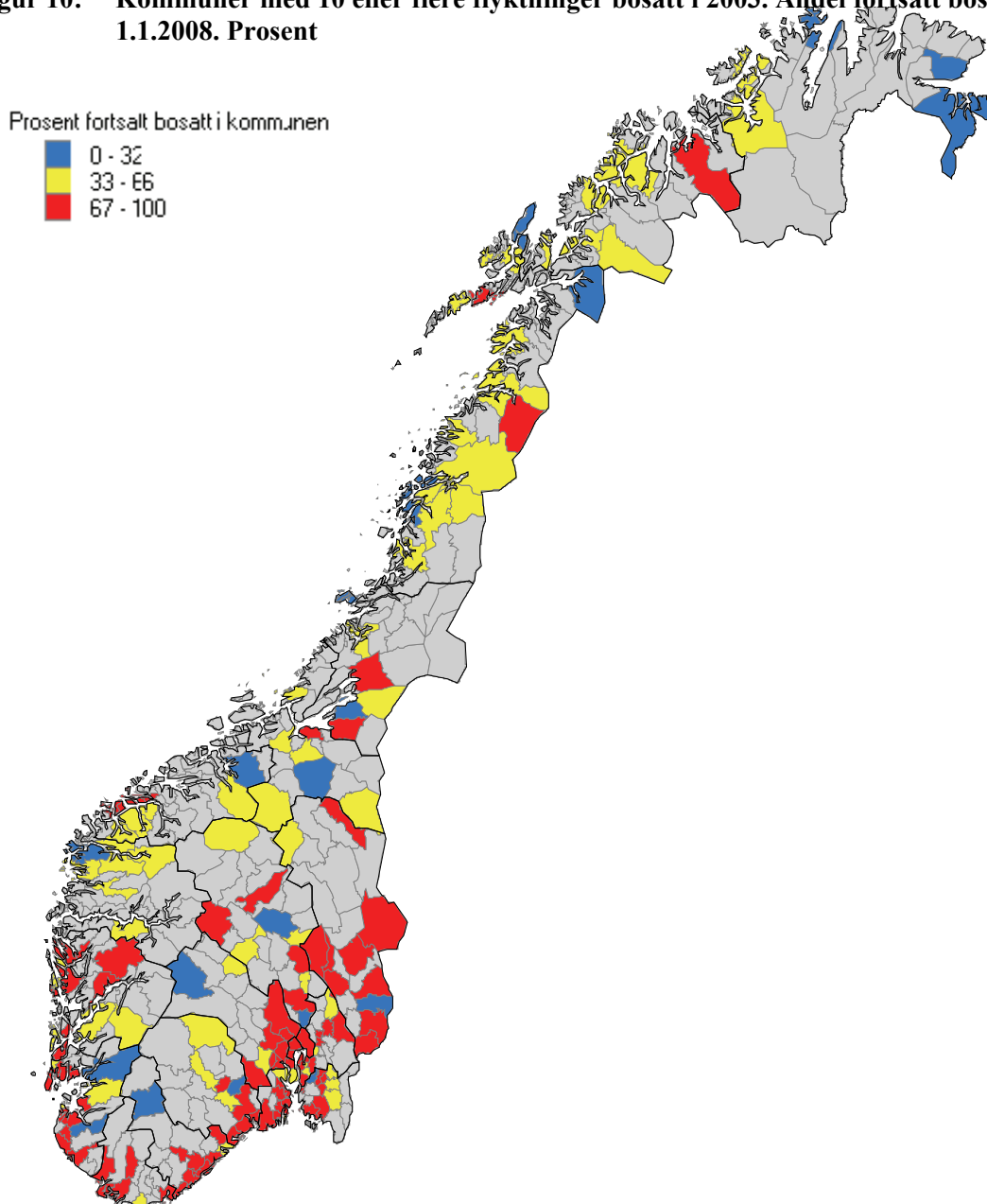
Når det gjelder flytting til Oslo, er mønsteret i befolkningen for øvrig ganske så forskjellig fra flyktingene (figur 9). Akershus og Hedmark har riktignok stor utflytting til Oslo for begge grupper. Østfold skiller seg imidlertid ut, med svært liten flytting av flyktinger til Oslo sammenlignet med andre grupper.

For befolkningen som helhet er det flest flyttinger til Oslo fra fylkene nærmest. Bortsett fra Østfold, er det flyktningene i fylkene lengst borte som skiller seg mest fra dette mønsteret. Sogn og Fjordane, Trøndelag og Nord-Norge har mye større andel flyktninger som flytter til Oslo enn tilfellet er for befolkningen for øvrig.

5.3. Flyktninger i kommunene etter fem år

Nedgangen i sekundærflyttinger vises naturligvis også på kommunenivå. I 2003-kohorten er det flere kommuner som har beholdt en større andel av sine bosatte flyktninger etter fem år enn det var i kohortene tidligere. Uansett er hovedmønsteret i flytting og bofasthet på kommunenivå nokså konstant i forhold til hvor det er lite og mye utflytting. De fleste kommunene som har beholdt mer enn to tredjedeler av flyktningene ligger rundt Oslo og langs kysten på begge sider av Oslofjorden, i tillegg til rundt Stavanger, Haugesund og Bergen. Noen småkommuner rundt om i landet har også beholdt alle eller nesten alle flyktninger i femårsperioden fram til 1.1.2008. Likevel er det en sterk sammenheng mellom kommunestørrelse og flytting. Flest blir boende i de mest folkerike kommunene.

Figur 10: Kommuner med 10 eller flere flyktninger bosatt i 2003. Andel fortsatt bosatt 1.1.2008. Prosent

Variasjoner fra år til år for kommunene

Om man sammenligner kartet i figur 10 fra år til år (2003-kohorten mot tidligere kohorter), er det en del endringer. For det første varierer det hvilke kommuner som bosatte 10 eller flere flyktninger. Kommuner som bosatte færre enn 10 er grå på kartet. I tillegg er det til dels store forskjeller i hvor stor andel av flyktningene en kommune beholder. Dette kan være tilfeldige forskjeller eller forskjeller som kanskje kan forklares på lokalt nivå. Samtidig øker antallet kommuner med mange bofaste etter som den generelle flytteaktiviteten minker. I 2001-kohorten hadde 38 prosent av kommunene beholdt mer enn to tredjedeler av de opprinnelig bosatte flyktningene etter fem år. For 2002-kohorten var denne andelen steget til 44 prosent, mens den for 2003-kohorten var oppe i 52 prosent. I samme periode har andelen som har beholdt mindre enn en tredjedel av flyktningene sunket fra 23 prosent, via 15 prosent til 12 prosent.

Hovedmønsteret uendret

Hovedmønsteret er likevel fast. De fleste kommunene med mange bofaste ligger i et belte fra kysten av Agder og Telemark, Øst-Buskerud, Sør-Oppland og Sør-Hedmark, Akershus, Oslo og Østfold. I tillegg er det en stripe langs kysten fra Stavanger-regionen til Bergensregionen med mange bofaste.

I tabell 15 er kommunene som har beholdt størst andel av flyktningene som ble bosatt i 2003 listet opp, med andel fremdeles bosatt etter fem år av tidligere kohorter for de samme kommunene.

Tabell 15: Kommuner med 10 eller flere flyktninger bosatt i 2003 og høyest andel fortsatt bosatt 1.1.2008, og andel fortsatt bosatt fra 2000-, 2001- og 2002-kohorten fem år etter første bosetting

I alt	2003-kohorten			2002-kohorten		2001-kohorten		2000-kohorten		
	Bosatt 2003 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt 1.1.2008 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt 1.1.2008 <i>Prosent</i>	Bosatt 2002 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt 1.1.2007 <i>Prosent</i>	Bosatt 2001 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt 1.1.2006 <i>Prosent</i>	Bosatt 2000 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt 1.1.2005 <i>Prosent</i>	
0124	Askim	11	11	100,0	26	65,4	15	86,7	20	75,0
0216	Nesodden	12	12	100,0	17	88,2	27	85,2	17	52,9
0612	Hole	13	13	100,0	8	100,0	12	100,0	1	0,0
0716	Re	11	11	100,0	1	100,0	4	100,0	16	62,5
0720	Stokke	22	22	100,0	23	87,0	19	84,2	2	0,0
0919	Froland	12	12	100,0	.	.	27	74,1	.	.
1216	Sveio	25	25	100,0	14	64,3	11	54,5	.	.
1245	Sund	20	20	100,0	18	66,7	23	100,0	8	0,0
1529	Skodje	11	11	100,0	.	.	14	92,9	.	.
1531	Sula	21	21	100,0	31	29,0	17	64,7	20	65,0
0604	Kongsberg	39	37	94,9	39	71,8	32	56,3	55	52,7
1102	Sandnes	94	89	94,7	106	84,0	62	85,5	29	82,8
0236	Nes	18	17	94,4	14	64,3	35	80,0	28	32,1
0211	Vestby	33	31	93,9	13	100,0	17	47,1	9	22,2
0906	Arendal	77	72	93,5	76	89,5	41	63,4	73	79,5
0911	Gjerstad	12	11	91,7	9	88,9	.	.	10	90,0
1103	Stavanger	191	175	91,6	183	83,6	84	83,3	97	74,2
0420	Eidskog	11	10	90,9	12	75,0	8	62,5	1	100,0
1130	Strand	11	10	90,9	19	78,9	21	66,7	23	60,9
0701	Horten	54	49	90,7	71	66,2	36	72,2	8	62,5
0806	Skien	93	84	90,3	93	84,9	60	56,7	86	77,9
0235	Ullensaker	20	18	90,0	22	59,1	28	82,1	21	47,6
0301	Oslo	487	436	89,5	977	88,9	635	85,2	706	81,2
1601	Trondheim	229	204	89,1	300	79,3	217	76,5	186	63,4
0502	Gjøvik	48	42	87,5	103	61,2	67	88,1	70	70,0
0403	Hamar	39	34	87,2	62	74,2	26	73,1	11	63,6
0706	Sandefjord	22	19	86,4	94	76,6	25	68,0	50	70,0
1840	Saltdal	22	19	86,4	28	25,0	24	20,8	16	12,5
1515	Herøy	29	25	86,2	16	68,8	28	17,9	18	5,6
1702	Steinkjer	36	31	86,1	33	45,5	24	16,7	38	52,6
1201	Bergen	306	261	85,3	301	77,7	282	80,9	298	71,5
0219	Bærum	141	119	84,4	150	76,0	128	78,9	104	82,7
1001	Kristiansand	200	165	82,5	204	87,3	129	73,6	160	79,4
0602	Drammen	83	63	75,9	120	73,3	118	83,1	82	56,1
0626	Lier	60	43	71,7	49	61,2	43	41,9	78	44,9
1902	Tromsø	80	48	60,0	90	51,1	67	38,8	75	52,0
1860	Vestvågøy	67	40	59,7	85	36,5	35	34,3	53	15,1
1804	Bodø	102	57	55,9	109	61,5	100	55,0	93	48,4
1901	Harstad	66	36	54,5	60	33,3	55	50,9	67	29,9
0501	Lillehammer	63	28	44,4	74	74,3	53	69,8	40	60,0
1703	Namsos	64	25	39,1	72	36,1	52	40,4	36	22,2
2003	Vadsø	90	10	11,1	64	53,1	77	42,9	67	19,4

Under streken i tabellen ligger i tillegg kommunene som bosatt flest flyktninger i 2003 av de som ikke er med på listen over de som har beholdt flest.

Har Hole kommune lyktes med integreringen?

Av kommunene som bosatte 10 eller flere flyktninger i 2003 var det 10 stykker som hadde beholdt samtlige bosatt etter fem år. Dette er kommuner som har bosatt forholdsvis få flyktninger. Jo flere som blir bosatt, desto større er sannsynligheten for at minst én skal flytte ut i løpet av en femårsperiode. Derfor er det verdt å legge merke til at det er kommuner som bosatt over 20 flyktninger som faktisk har beholdt samtlige. Hole i Buskerud hadde også klart å beholde samtlige bosatte både fra kohortene bosatt i 2001, 2002 og 2003 i fem år, noe som kan være en tilfeldighet, men som også kan være resultat av en vellykket integreringspolitikk i kommunen.

Sula i Møre og Romsdal hadde beholdt samtlige 21 som ble bosatt i 2003. Men hvis vi ser på 2002-kohorten for samme kommune, var mer enn to tredjedeler flyttet ut da det var gått fem år. Tabellen gir mange eksempler på at det varierer mye fra kohort til kohort i forhold til hvor flyktingene blir boende og hvor de ikke vil bo. Vadsø skiller seg ut, som en kommune som bosetter mange men beholder få fra en del årganger.

Tabell 16: Flyktninger bosatt i 2003 etter folketall i kommunen, etter andel fortsatt bosatt fem år etter bosetting, 2003-, 2002-, 2001- og 2000-kohorten

	Bosatt i 2003 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt 1.1.2008 <i>Antall</i>	Fortsatt bosatt etter fem år			
			2003- kohorten <i>Prosent</i>	2002- kohorten <i>Prosent</i>	2001- kohorten <i>Prosent</i>	2000- kohorten <i>Prosent</i>
Alle kommuner	6 823	4 720	69	65	60	53
Innbyggere						
100.000 +	1 354	1 195	88	84	82	76
50.000-99.999	721	590	82	80	72	71
30.000-49.999	594	446	75	75	61	64
20.000-29.999	842	598	71	61	65	54
15.000-19.999	438	271	62	66	61	57
10.000-14.999	835	538	64	52	53	43
5.000-9.999	1 164	614	53	49	51	38
2.000-4.999	702	377	54	48	41	33
- 2.000	173	91	53	47	49	32

Flyktninger blir boende i de store kommunene

Den generelle nedgangen i sekundærflyttinger (Alle kommuner) er et viktig trekk for tabell 16. Ellers er poenget å vise forskjellen i nivået på sekundærflyttinger mellom kommuner med mange og få innbyggere. Og sammenhengen er temmelig (ikke helt) entydig; Flyktingene blir boende i de store kommunene men reiser fra de små. Men det har altså likevel vært en økning i bofastheten innen alle kommunestørrelsene fra 2000-kohorten til 2003-kohorten.

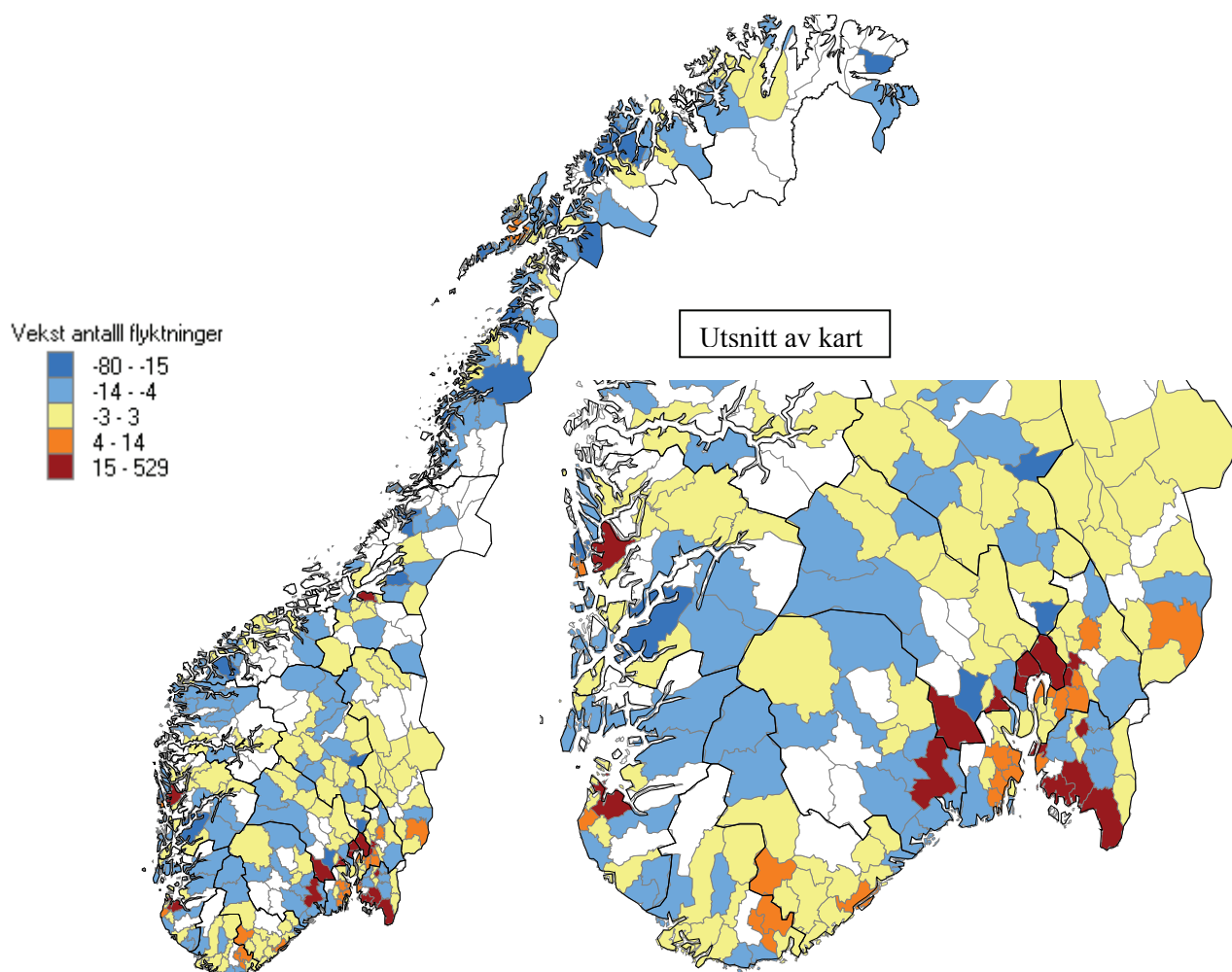
6. Nettoinnflytting til kommuner, flyktninger bosatt 2003, bosted etter fem år

Flyktninger som flytter ut av første bostedskommune flytter ikke bare *fra* en kommune, de flytter også *til* en kommune. Disse flyttingene omfordeler altså flyktningene. I dette kapitlet ser vi på hvordan flyktningene bosatt i 2003 hadde flyttet på seg innen 1.1.2008.

6.1. Flyktningenes bosted etter fem år

I 2003 ble det bosatt flyktninger i 297 kommuner. Det var kun 71 kommuner som hadde netto innflytting fra denne kohorten i løpet av de neste fem årene. 37 av disse kommunene hadde nettoinnflytting på mer enn tre, 26 av disse kommunene ligger innenfor 12 mil fra Oslo. Flyktningene trekker altså som før i retning Oslo med tiden, selv om sentraliseringen har avtatt noe på grunn av avtagende flytteaktivitet. Og flyktningene har helt klart et annet flyttemønster enn befolkningen for øvrig, da de fleste kommunene med generell økning i folketallet har hatt nettoutflytting av flyktninger. Sammenlignet med tidligere har Oslo igjen fått en mer dominerende posisjon som innflyttingskommune i forhold til de andre store innflyttingskommunene, Fredrikstad, Drammen og Sarpsborg.

Figur 11: Flyktninger bosatt i 2003, vekst i antall i kommunene 1.1.2008

Figur 11 viser hvilke kommuner som hadde flere og hvilke som hadde færre flyktninger fra 2003-kohorten per 1.1.2008. Kommunene som ikke bosatte flyktninger er hvite. Uendret (gul farge) er -3 til +3. Det var 130 kommuner med nedgang i antall flyktninger, 128 var uendret og 37 hadde fått flere flyktninger. I den ene enden av skalaen ligger Vadsø, som mistet 80 av 90 flyktninger. I den andre enden har vi Oslo, som opprinnelig hadde 487 flyktninger og etter fem år hadde vokst til 1.016.

Nord for Dovre er det kun Trondheim (+15) og Hadsel (+7) som har hatt en nettoinnflytting på mer enn tre personer. For 2002-kohorten var det seks kommuner nord for Dovre med vekst. Ellers er det noen få områder med vekst. For det første Oslo og kommunene umiddelbart rundt Oslo. Det nordlige Østfold har mer utflytting enn innflytting, mens det langs kysten fra Moss til Halden er et område med større innflytting enn utflytting. I tillegg ligger Askim som en ”øy” med en nettinnflytting på 31 personer, som er høyere enn antallet både for Moss (27) og Halden (21). På andre siden av Oslofjorden har det vært nettoinnflytting til Drammen (70), Kongsberg (17) og Skien (22), foruten Vestfoldkommunene fra Re til Sandefjord. Arendal og noen av nabokommunene til Kristiansand har også hatt vekst. I tillegg har det vært nettoinnflytting til Stavanger (37), Sandnes (45) og Bergen (32).

Tabell 17: Antall flyktninger bosatt i 2003 og antall fra denne kohorten bosatt 1.1.2008. Kommuner med vekst på 10 eller flere. Antall og prosent

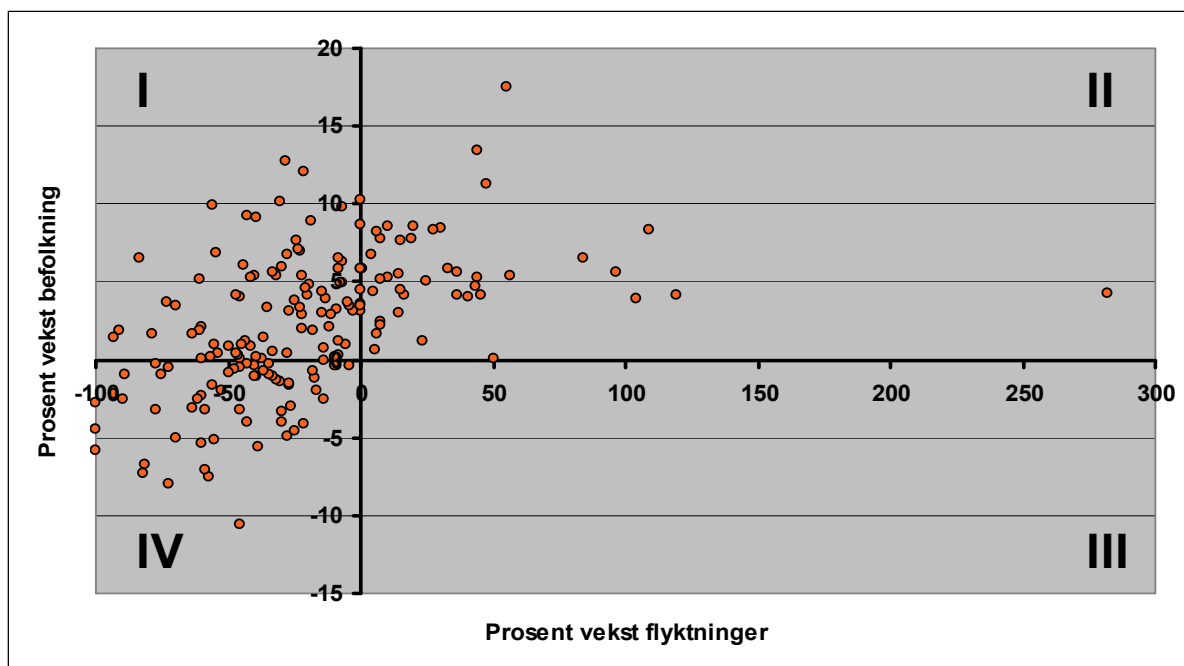
		Flyktninger bosatt i 2003	Flyktninger fra 2003-kohorten bosatt 1.1.2008	Vekst	Vekst
		<i>Antall</i>	<i>Antall</i>	<i>Antall</i>	<i>Prosent</i>
	Landet	6 823	6 626	-197	-3
0301	Oslo	487	1 016	529	109
0106	Fredrikstad	74	151	77	104
0602	Drammen	83	153	70	84
0105	Sarpsborg	52	114	62	119
1102	Sandnes	94	139	45	48
1103	Stavanger	191	228	37	19
1201	Bergen	306	338	32	10
0124	Askim	11	42	31	282
0231	Skedsmo	68	98	30	44
0104	Moss	28	55	27	96
0806	Skien	93	115	22	24
0101	Halden	2	23	21	1 050
0219	Bærum	141	161	20	14
0220	Asker	45	65	20	44
0230	Lørenskog	32	50	18	56
0604	Kongsberg	39	56	17	44
1601	Trondheim	229	244	15	7
0402	Kongsvinger	24	36	12	50
0217	Oppegård	24	35	11	46
0235	Ullensaker	20	31	11	55
0906	Arendal	77	88	11	14

Oslo mer dominerende innflyttingssted

Tabellen viser kommunene med størst nettoinnflytting. Rekkefølgen på de fire første kommunene er den samme som årene før, med Oslo som den viktigste innflyttingskommunen. Det har imidlertid skjedd store endringer fra 2002-kohorten til 2003-kohorten i forholdet mellom innflytting til Oslo og til de neste kommunene på listen. Nettoinnflyttingen til Fredrikstad, Drammen og Sarpsborg til sammen har gått ned betraktelig, fra 518 for 2002-kohorten til 209 for 2003-kohorten. Samtidig har nettoinnflyttingen til Oslo holdt seg på om lag samme nivå for de to kohortene. Oslo har dermed fått tilbake den dominerende posisjonen kommunen hadde som innflyttingssted tidligere.

De to kommunene med størst prosentvis vekst har i utgangspunktet bosatt få flyktninger, slik at en forholdsvis beskjeden vekst i antall har gitt stor prosentvis vekst.

Figur 12: Kommuner. Forholdet mellom befolkningsutvikling 1.1.2003 – 1.1.2008 og utvikling i antall flyktninger fra 2003-kohorten til 1.1.2008

Figur 12 viser forholdet mellom nettoinnflytting av flyktninger og generell befolkningsutvikling på kommunenivå. Hvert punkt i plottet viser utviklingen langs disse to dimensjonene for en enkelt kommune. Kun kommuner som bosatt 10 eller flere flyktninger i 2003 er tatt med.

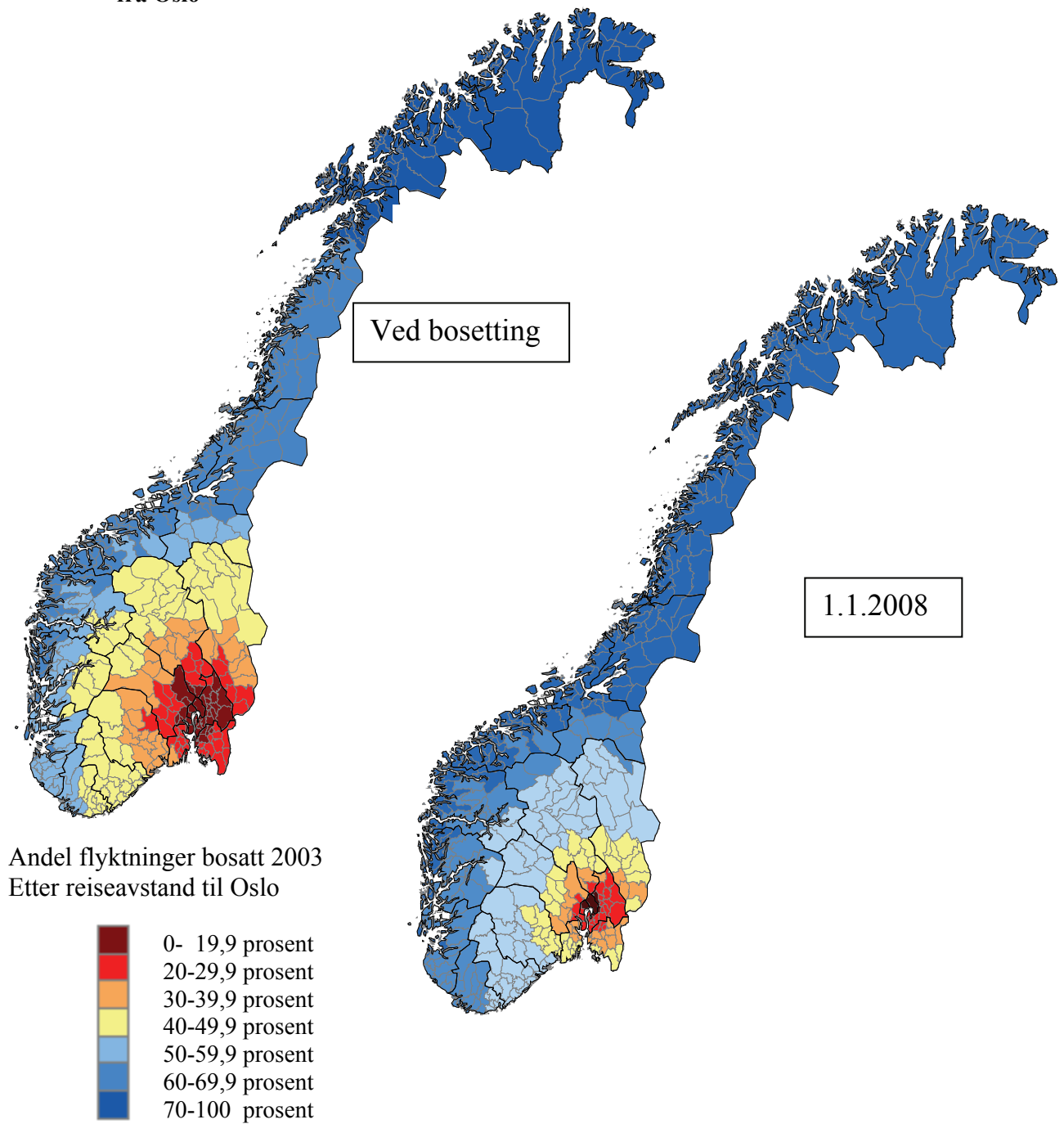
Mønsteret som kommer fram er det samme som for tidligere kohorter:

- Det er kun kommuner med generell befolkningsvekst som får flere flyktninger gjennom flyttinger (II).
- Det er netto utflytting av flyktninger fra alle kommuner som har hatt nedgang i folketallet (IV)
- Mange kommuner med generell økning i folketallet har netto utflytting av flyktninger (I)

De mange kommunene med generell befolkningsvekst og nedgang i antall flyktninger indikerer at flyktningene alt i alt har et flyttemønster som er temmelig forskjellig fra resten av befolkningen.

Figur 13 og tabell 18 viser hvor langt fra Oslo man måtte reise for å finne 20, 30, 40, 50, 60 og 70 prosent av flyktningene ved bosetting i 2003 og 1.1.2008. I 2003 måtte man reise så langt som til Voss (38 mil) for å nå 50 prosent av flyktningene. Etter fem år bodde halvparten av flyktningene nærmere Oslo enn avstanden Oslo – Lillehammer (16 mil). Selv om det er kommuner også utenfor Oslo-området som har hatt nettoinnflytting, går hovedstrømmene i sekundærflyttingene i retning Oslo og kommunene ikke langt fra Oslo. Sammenlignet med 2002-kohorten er likevel 2003-kohorten i noe mindre grad sentrert rundt Oslo, både ved bosetting og fem år etter bosetting. De sentraliserende flyttingene vil imidlertid fortsette også etter at flyktningene har vært bosatt i fem år.

Figur 13: Kumulativ fordeling av 2003-kohorten ved bosetting og 1.1.2008 etter reiseavstand fra Oslo

Tabell 18: Km reiseavstand (etter vei) fra Oslo til 20, 30, 40, 50, 60 og 70 prosent av flyktningene fra 2003-kohorten, ved bosetting og 1.1.2008

	20 prosent	30 prosent	40 prosent	50 prosent	60 prosent	70 prosent
Ved bosetting	64 km	122 km	204 km	368 km	448 km	478 km
1.1.2007	18 km	55 km	93 km	157 km	335 km	448 km

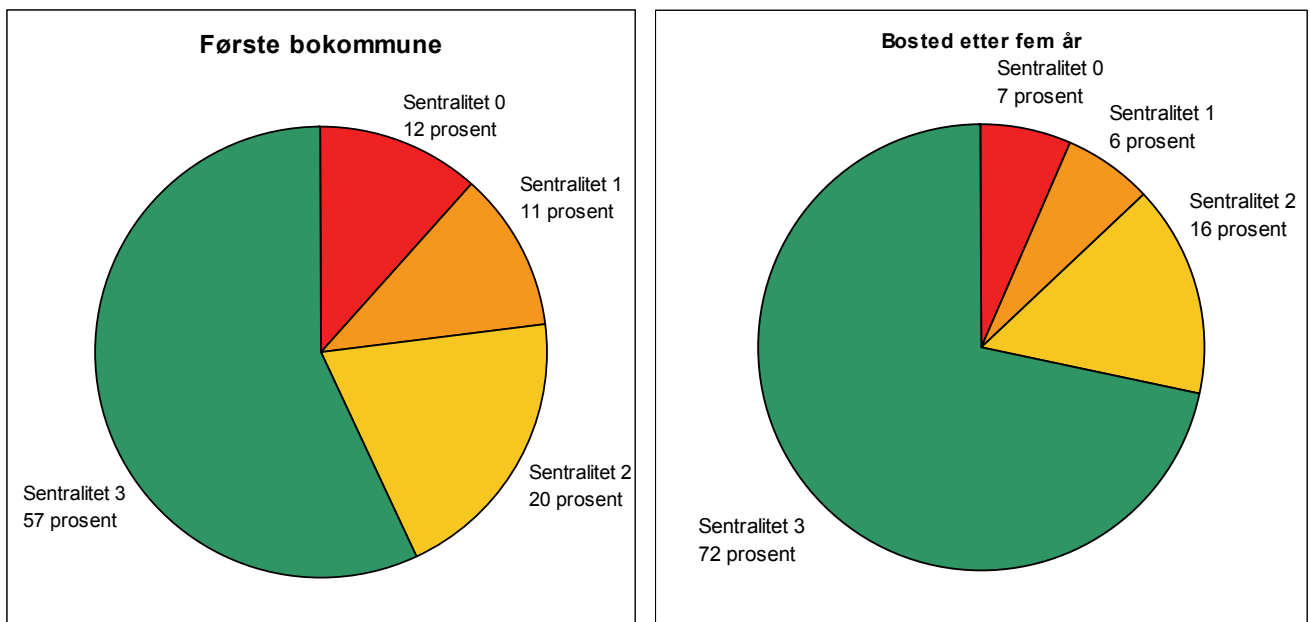
6.2. Flyktninger etter sentralitet fem år etter bosetting

Kommunene har en indeks for sentralitet og er delt inn i mer og mindre sentrale kommuner. Ved bosetting bodde flyktningene noe mindre sentralt enn befolkningen for øvrig. Etter fem år bodde de mer sentralt enn resten av befolkningen. Det å bo sentralt er altså viktigere for flyktninger enn for befolkningen for øvrig.

Med sentralitet menes en kommunes geografiske beliggenhet sett i forhold til tettsteder av ulik størrelse. Tettstedene deles i tre nivåer etter folketall og tilbud av funksjoner. Tettsteder på nivå 3 er landsdels-sentrene (minst 50 000 innbyggere), nivå 2 har et folketall mellom 15 000 og 50 000, nivå 1 har et folketall mellom 5 000 og 15 000. For å beskrive de muligheter befolkningen i en kommune har for arbeidsreiser til et eller flere av disse tettstedene, har en inndelt kommunene i fire sentralitetsnivåer (0-3).

- 3 Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 3 (landssenter) eller som ligger innenfor 75 minutters (for Oslo:90 minutters) reisetid fra et slikt tettsteds sentrum (sentrale kommuner)
- 2 Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 2 eller som ligger innenfor 60 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum (noe sentrale kommuner)
- 1 Kommuner som omfatter et tettsted på nivå 1 eller som ligger innenfor 45 minutters reisetid fra et slikt tettsteds sentrum (mindre sentrale kommuner)
- 0 Kommuner som ikke fyller kravene til reisetid fra tettstedene (minst sentrale kommuner)

Figur 14: Sentralitet første bostedskommune og bokommune 1.1.2008, flyktninger bosatt i 2003. Prosent

For den norske befolkningen som helhet var fordelingen etter sentralitet 1.1.2008 følgende: Sentralitet 0: 10 prosent, S1: 6 prosent, S2: 17 prosent og S3: 67 prosent. Flyktningene som ble bosatt i 2003 hadde altså i utgangspunktet en noe mer desentralisert bosettingsmønster enn befolkningen for øvrig. Fem år med flyttinger hadde imidlertid endret dette betraktelig, og de samme flyktningene hadde fått et mer sentralisert bosettingsmønster enn den øvrige befolkningen. Andelen som bor i kommuner med sentralitet 0 eller 1 er nærmere halvert, mens andelen som bor i en kommune med sentralitet 2 er redusert med 25 prosent.

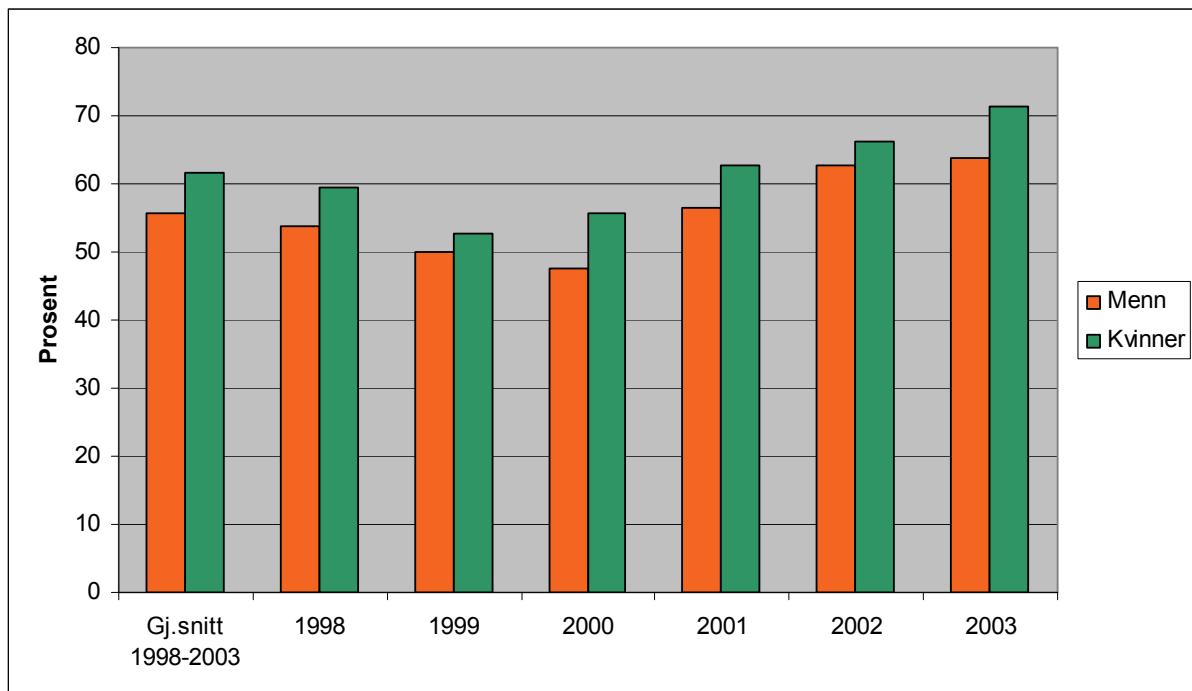
7. Bofaste og utflyttere etter fem år. Flyktninger bosatt 1998-2007, etter kjønn, alder, familietype og flyktingtype

7.1. Alder og kjønn

Mannlige flyktninger flytter mer enn kvinnene. Slik har det vært i alle bosettingskohortene. Denne forskjellen kommer imidlertid først og fremst av større utvandring blant unge menn enn blant unge kvinner. Unge voksne flytter mer enn alle andre. Dette er ikke unikt for flyktninger, slik er det i alle befolkninger, også i befolkningen i Norge. Denne gruppen av flyktningene flytter faktisk ikke så mye mer enn samme gruppe i befolkningen som helhet. Mer spesielt for flyktningene er det at unge mannlige flyktninger flytter mer enn unge kvinnelige flyktninger.

Det er de som flytter minst av flyktningene, barn og voksne på 35 år og over, altså barnefamilier, som flytter mest sammenlignet med befolkningen som helhet. Flyktning-barnefamilier flytter mye mer enn andre barnefamilier.

Figur 15: Menn og kvinner, 18 år og over ved bosetting, bofast i første bostedskommune etter fem år. Kohorter. Prosent

Kvinner mer bofaste enn menn

I alle kohorter har kvinner vært mer bofaste enn menn. Dette kan ha noe med at det er flere enslige menn enn enslige kvinner, da enslige flytter mer enn de som bor sammen med andre. (se tabell 21). Forskjellen mellom kjønnene var minst for 1999- og 2002-kohorten. I 2003-kohorten var den igjen ganske stor, 71 prosent av kvinnene bodde fremdeles i den kommunen der de ble bosatt, mot 64 prosent av mennene. Kjønnsforskjellen varierer en god del over tid, så det er vanskelig å si om den forholdsvis store forskjellen for 2003-kohorten er en trend eller en variasjon. Som det er påpekt flere ganger, ser vi også i denne figuren at stadig flere flyktninger blir boende, kohort for kohort.

Tabell 19: Flyktninger etter bosted, fem år etter første bosetting, etter alder ved bosetting. Prosent

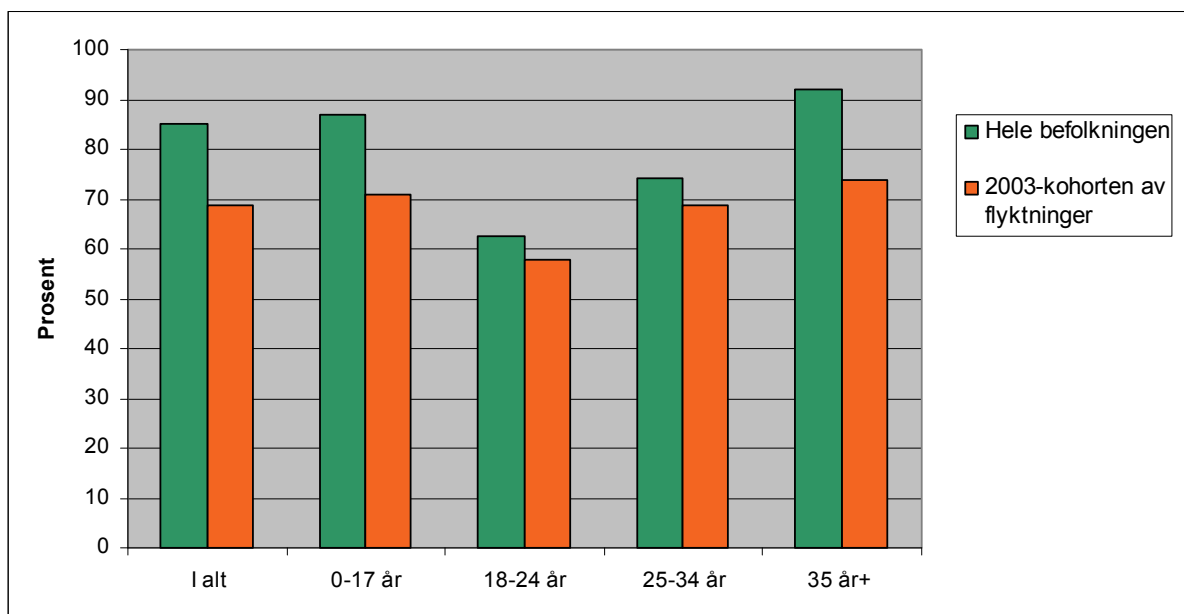
Alder ved første bosetting	Kohort	Opprinnelig bosatt *Antall	Bosatt i Norge Prosent	Bosatt i første bosteds-kommune Prosent	Flyttet til annen kommune i fylket Prosent	Flyttet til annet fylke, ikke Oslo Prosent	Flyttet til Oslo Prosent	Utvandret eller død Prosent
I alt	1998	2 966	93	60	4	14	15	7
	1999	6 742	87	52	6	19	11	13
	2000	6 619	87	54	5	18	10	13
	2001	7 099	94	61	6	17	10	6
	2002	8 269	96	65	5	17	8	4
	2003	6 820	97	69	6	14	9	3
0-17 år	1998	1 144	95	66	3	13	13	5
	1999	2 772	87	52	5	20	9	13
	2000	2 468	92	59	4	20	9	8
	2001	2 891	96	64	5	18	9	4
	2002	4 028	96	65	5	18	7	4
	2003	3 004	98	71	6	14	6	2
18-24 år	1998	392	96	52	5	17	22	4
	1999	911	89	46	9	20	15	11
	2000	1 016	82	43	6	19	15	18
	2001	875	92	52	7	18	15	8
	2002	956	95	58	8	17	12	5
	2003	1 034	96	58	8	16	15	4
25-34 år	1998	762	96	53	5	19	19	4
	1999	1 726	89	48	6	19	15	11
	2000	1 858	83	48	6	18	12	17
	2001	1 881	92	56	6	19	12	8
	2002	1 855	95	62	5	18	10	5
	2003	1 656	97	69	6	12	11	3
35 år og over	1998	668	85	63	4	9	9	15
	1999	1 333	85	59	4	16	6	15
	2000	1 277	87	60	5	14	8	13
	2001	1 452	93	68	5	13	7	7
	2002	1 430	96	72	4	13	6	4
	2003	1 126	96	73	5	12	6	4

Unge flytter til Oslo

Kolonnen med ”Bofast i første bostedskommune” viser at det er store forskjeller i bofasthet mellom de ulike aldersgruppene. Som ellers i befolkningen, er det de unge voksne som flytter mest. Aldersgruppen 18-24 år (ved bosetting) fulgt av 25-34 år har vært mest mobile. Og de unge har i langt større grad enn de over 35 år flyttet til Oslo. Mye av variasjonen i bofasthet skyldes variasjoner i gjenutvandring.

Figur 16 viser mobiliteten blant 2003-kohorten av flyktninger sammenlignet med de samme aldersgruppene for samtlige personer som bodde i Norge 1.1.2003. Figuren viser hvor stor andel av disse personene som bodde i samme kommune 1.1.2008, både for flyktninger og hele befolkningen. Personer som har dødd mellom 2003 og 2008 er holdt utenfor.

Figur 16: Hele befolkningen 1.1.2003 etter andel som ikke hadde flyttet 1.1.2008 og flyktninger bosatt 2003 etter andel som ikke hadde flyttet 1.1.2008, etter alder i 2003. Prosent

Befolkningen som helhet er mye eldre enn denne populasjonen av flyktninger. Aldersgruppen på 35 år og over vil derfor være mye mer mobil for flyktningene enn for andre, da folk flytter mindre og mindre med alderen. De andre tre aldersgruppene er imidlertid interessante å sammenligne.

Unge voksne flyktninger flytter mest, men ikke mye mer enn andre unge voksne

Flyktninger flytter mer enn befolkningen for øvrig. Alt i alt bodde 85 prosent av befolkningen fra 1.1.2003 i den samme kommunen 1.1.2008. Av flyktningene var det 70 prosent som fremdeles bodde i samme kommune. Forskjellen varierer imidlertid mye mellom aldersgruppene.

Det er de yngste voksne som flytter mest, både blant flyktningene og i befolkningen som helhet. For aldersgruppen 18-24 år er det imidlertid ikke stor forskjell i mobilitet mellom flyktningene og resten av befolkningen: 38 prosent i befolkningen som helhet hadde flyttet ut av kommunen de bodde i etter fem år, mot 42 prosent av flyktningene. Forskjellen var heller ikke stor for gruppen 25-34 år, med 5 prosentpoeng.

Størst forskjell for barnefamilie

Det er i den yngste og den eldste aldersgruppen vi finner de største forskjellene. Vi finner hovedtyngden av barnefamilie i de to aldersgruppene 0-17 år (barn) og 35 år og over (foreldre). Mens befolkningen under ett stort sett er ferdig med det meste av flyttinger innen de har blitt 35 år, har flyktningene over 35 år flyttet nesten like mye som de i alderen 25-34 år.

Tabell 20: Flyktninger etter bosted, fem år etter første bosetting, fordelt etter alder ved bosetting og kjønn. Gjennomsnitt for flyktninger bosatt 1998-2003. Prosent

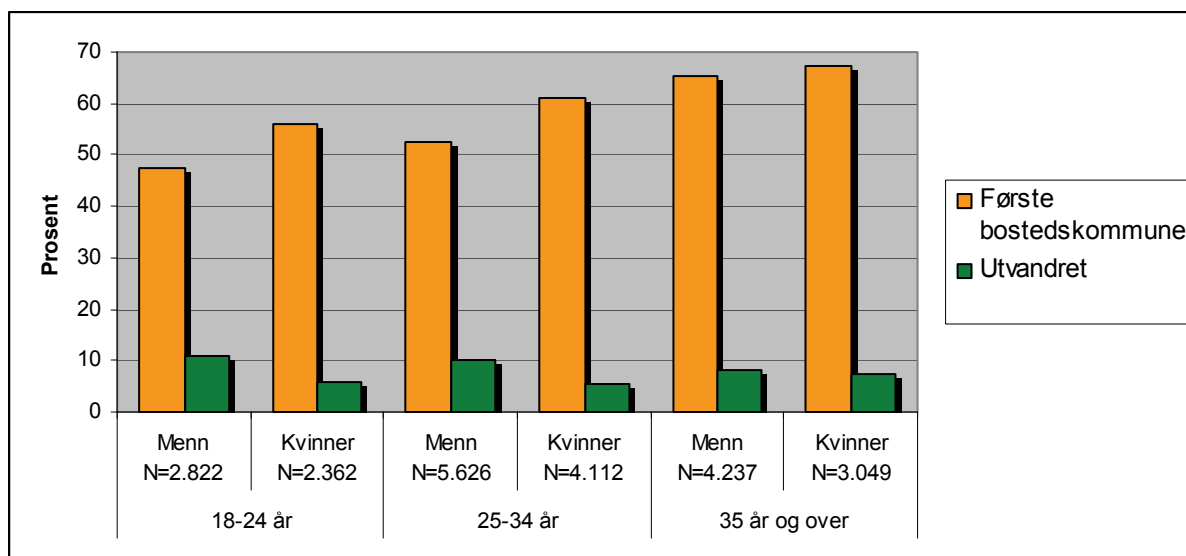
	Opprinnelig bosatt Antall	Bosatt i Norge Prosent	Bosatt i første bosteds-kommune Prosent	Flyttet til annen kommune i fylket Prosent	Flyttet til annet fylke, ikke Oslo Prosent	Flyttet til Oslo Prosent	Utvandret Prosent	Død Prosent
I alt	38 515	92	60	5	17	10	7	0
Menn	21 578	91	59	6	17	10	8	0
Kvinner	16 937	94	62	5	17	9	6	0
0-17 år	16 307	94	63	5	18	8	6	0
18-24 år	5 184	91	51	7	18	15	9	0
Menn	2 822	89	47	8	18	15	11	0
Kvinner	2 362	94	56	6	17	15	6	0
25-34 år	9 738	92	56	6	17	12	8	0
Menn	5 626	90	52	6	17	14	10	0
Kvinner	4 112	94	61	5	18	11	5	0
35 år og over	7 286	91	66	5	13	7	8	1
Menn	4 237	90	65	5	13	7	8	1
Kvinner	3 049	91	67	4	14	6	7	1

Tabellen viser alder ved bosettingen. Alle har blitt fem år eldre ved måletidspunktet. En flyktning som var 15 år ved første bosetting (2003), kan være 20 år ved måletidspunktet (2008), men er fremdeles i aldersklassen 0-17 år i tabellen.

Størst forskjell mellom kjønnene for de unge

Forskjellene i aldersklassene når det gjelder mobilitet blir enda større hvis de brytes ned på kjønn. Mannlige flyktninger har flyttet betydelig mer enn de kvinnelige, men dette gjelder kun de unge. For de som var 35 år og eldre da de ble bosatt, er det ikke store forskjeller mellom kvinner og menn. Den viktigste forskjellen er at det er flere (unge) menn enn kvinner som har flyttet ut av landet igjen (Se figur 17). I aldersklassen 25-34 år er det også noen flere menn enn kvinner som har flyttet til Oslo.

Figur 17: 2003-kohorten 18 år og over, bosatt i første bostedskommune og utvandret 1.1.2008, etter kjønn og alder. Prosent

7.2. Familietype og flyktingstype

Enslige menn, som gjerne er unge, er sammen med samboerpar med felles barn den gruppen flyktinger som flytter mest. Ektepar med barn og familietypen far med barn flytter minst. Familiegjenforente flytter mindre enn primærflyktinger.

Familietype er felles for alle personer i samme familie. Et barn som bor sammen med sine gifte foreldre hører altså til kategorien "Ektepar med barn". I avsnittet om familietype vises familietype ved måletidspunktet, som er fem år etter første bosetting. SSB har ingen data om familietype for personer som har forlatt landet.

Tabell 21: Flyktinger etter bosted, fem år etter første bosetting, etter familietype ved måletidspunktet. Flyktinger bosatt 1998-2003. Enslige etter kjønn. Prosent

	Antall personer	Bosatt i første bosteds-kommune Prosent	Flyttet til annen kommune i fylket Prosent	Flyttet til annet fylke, ikke Oslo Prosent	Flyttet til Oslo Prosent
Bosatt 1998-2003					
I alt	35 591	65	6	18	11
Enslig mann	5 773	56	8	17	19
Enslig kvinne	1 914	61	7	16	17
Ektepar uten barn	1 601	62	8	17	13
Ektepar med barn	20 732	69	5	19	7
Mor med barn	4 526	64	4	16	16
Far med barn	511	68	6	14	12
Samboerpar med felles barn	532	55	10	23	13
Bosatt 2003					
I alt	6 626	71	7	14	9
Enslig mann	1 251	56	10	16	18
Enslig kvinne	337	63	7	18	12
Ektepar uten barn	220	67	9	15	9
Ektepar med barn	3 672	77	5	13	5
Mor med barn	929	71	5	14	10
Far med barn	107	75	9	15	1
Samboerpar med felles barn	110	55	10	19	16

Enslige menn flytter mye

Enslige menn og samboerpar med felles barn er de mest mobile familietypene. Enslige kvinner og ektepar uten barn ligger også over gjennomsnittet i flytting ut av første bostedskommune. Forholdsvis mange fra disse tre gruppene har flyttet til Oslo, spesielt enslige menn. Det er likevel ikke mer enn knapt 1 av 5 menn i denne gruppen som hadde flyttet dit.

Ektepar med barn har flyttet minst. Enslige fedre holder seg mer i ro enn enslige mødre. Og av de som har flyttet, er det langt flere kvinner med barn enn menn med barn som har flyttet til Oslo.

Tabell 22: Bosted for flyktninger fem år etter første bosetting, etter flyktningstype og kjønn. Flyktninger bosatt 1998-2003, 18 år og eldre ved bosetting. Prosent

	Opprinnelig bosatt <i>Antall</i>	Bosatt i Norge <i>Prosent</i>	Bosatt i første bosteds-kommune <i>Prosent</i>	Flyttet til annen kommune i fylket <i>Prosent</i>	Flyttet til annet fylke, ikke Oslo <i>Prosent</i>	Flyttet til Oslo <i>Prosent</i>	Utvandret <i>Prosent</i>	Død <i>Prosent</i>
1998-2003 kohort								
I alt	22 208	91	58	6	16	11	8	1
Primærflyktning	18 344	91	57	6	16	12	8	1
Menn	11 888	90	55	6	17	12	9	1
Kvinner	6 456	93	61	5	15	11	6	1
Familiegjenforent	3 750	92	63	5	16	8	7	1
Menn	751	83	61	3	9	10	15	2
Kvinner	2 999	94	63	5	18	8	5	0

Stort sett er hvert år 80-90 prosent av de voksne flyktningene som blir bosatt såkalte primærflyktninger, mens resten er familiegjenforente. En familiegjenforent er en flyktning som er i familie med og har blitt gjenforent med en primærflyktning. En primærflyktning er en "ordinær" flyktning, altså ikke gjennom familiegjenforening. Hvert år er det flere menn enn kvinner blant primærflyktningene og langt flere kvinner enn menn blant de gjenforente.

Stor forskjell i flytting mellom gjenforente kvinner og menn

Forskjellen mellom mannlige og kvinnelige gjenforente i flytting til er overraskende stor (tabell 22). Dobbelt så stor andel av kvinnene som av mennene hadde flyttet til andre fylker enn Oslo. Og tre ganger så stor andel av mennene som av kvinnene hadde gjenutvandret. Det er ikke godt å si hva disse forskjellene skyldes. Figur 27 og tabell 41 i vedlegg viser fordelingen etter flyktningstype og kjønn for kohortene 1998-2003.

8. Bofaste og utflyttere bosatt 1998-2007 etter landbakgrunn

8.1. Bosetting etter landbakgrunn

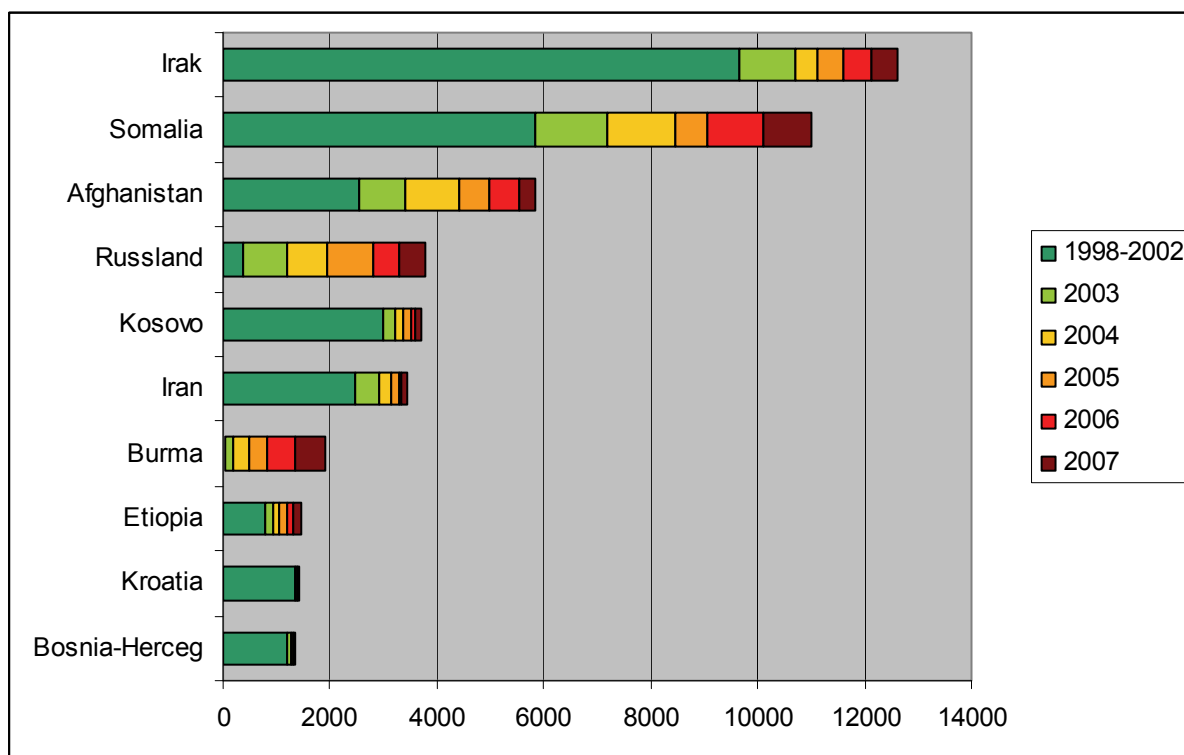
Hvor flyktningene som bosettes i Norge kommer fra, varierer mye over tid. Konflikter rundt om i verden styrer strømmen av flyktninger til Norge og andre mottakerland. Figur 18 viser de ti landene som har avgitt flest flyktninger som ble bosatt i Norge i perioden 1998-2007.

Irakere er fremdeles den største gruppen flyktninger bosatt i løpet av de siste ti årene, men det er bosatt relativt få de siste fem årene. Tabell 1 viser tallene for hvert enkelt år for de 21 "største" landene. Strømmen fra Somalia og Afghanistan har vært mer likt fordelt over tid, mens Russland og Burma er nye flyktningland. Det har blitt bosatt få fra tidligere Jugoslavia og Iran de siste årene.

Landbakgrunn har stor betydning for mønsteret i sekundærflyttingene. De største gruppene betyr mest for det totale bildet. Tidligere har irakeres flyttemønster derfor betydd svært mye for flyktningenes samlede sekundærflyttinger. Som det også går fram av figur 1 er nå en stadig større andel av flyktningene fra Somalia og Afghanistan, som betyr at somaliernes og afghanernes flyttinger får økt betydning.

I dette avsnittet blir noen av de største gruppene beskrevet hver for seg. Hva karakteriserer den enkelte gruppe? Og hvordan skiller gruppene seg fra hverandre?

Figur 18: Flyktninger bosatt 1998-2007. De 10 største gruppene etter landbakgrunn og bosettingsår

8.2. Bosted etter fem år, etter landbakgrunn, flyktninger bosatt 1998-2003

Landbakgrunn er av de variabler som betyr mest i forhold til flytting og bofasthet. I perioder er det noen grupper som har hatt stor utvandring, mens andre kohorter fra samme land i langt større grad har slått seg til ro i landet. Det kan være ulike grunner til dette.

Av de største gruppene, er det flyktninger fra Russland som har vært mest bofaste. Irakere og somaliere har flyttet mest. Somaliere har flyttet mest til Oslo. Av flyktningene fra Somalia som ble bosatt utenfor Oslo i 2003, hadde hver femte flyttet til Oslo etter fem år. De er da på samme nivå som 2002-kohorten var etter fem år. Flyktninger fra både Somalia og Afghanistan hadde større nettoinnflytting til Oslo enn til alle andre fylker til sammen.

Tabell 23: Flyktninger etter bosted fem år etter første bosetting. De seks største gruppene bosatt 1998-2003, etter landbakgrunn. Prosent

	Bosted 5 år etter første bosetting							
	Bosatt 1998-2003 Antall	Bosatt i Norge Prosent	Bosatt i første bostedskommune Prosent	Flyttet til annen kommune i fylket Prosent	Flyttet til annet fylke, ikke Oslo Prosent	Flyttet til Oslo Prosent	Utvandret Prosent	Død Prosent
Russland	1 199	97	70	7	17	3	3	0
Kosovo	3 203	76	51	6	16	3	23	1
Somalia	7 197	90	56	3	12	19	10	0
Afghanistan	3 410	99	68	4	14	12	1	0
Irak	10 693	91	56	6	22	8	8	0

Kosovoalbanere med midlertidig beskyttelse

Mange flyktninger fra Kosovo (23 prosent) hadde flyttet ut av Norge igjen i løpet av fem år etter bosetting. Det var spesielt mange kosovoalbanere som ble bosatt i 1999, og fikk midlertidig beskyttelse på grunn av krigen. Nesten halvparten av de som ble bosatt i 1999 og en tredjedel av de som ble bosatt i 2000 hadde forlatt landet igjen etter fem år. Men i kohortene som har kommet senere, som ikke hadde det samme pålegget, er det nesten ingen som har reist ut igjen.

MUFere

Ti prosent av somalierne bosatt 1998-2003 hadde forlatt Norge igjen etter fem år. Her var det ingen forskjell mellom kohortene. Andelen som har reist ut er mye lavere for de som er bosatt etter 2003. Av irakerne var det åtte prosent som hadde reist, 18 prosent av de som ble bosatt i 2000 og 10 prosent av de bosatt i 2001. Mange av disse er personer som hadde fått midlertidig oppholdstillatelse uten rett til familiegjenforening (MUF), og derfor har reist ut igjen. Gjenutvandringen i 2002- og 2003-kohorten har vært på kun 3 og 5 prosent.

Flyktninger fra Russland mest bofaste

Om vi ser bort fra de som er flyttet ut (og de døde), er de fra Russland (tschetchenere) de mest bofaste, med 70 prosent som fremdeles bodde i første bostedskommune etter fem år, deretter kommer afghanerne med 69 og de fra Kosovo, med 67 prosent. Irakerne (61 prosent) og somalierne (62 prosent) har flyttet mest.

Somalier og afghanere flytter til Oslo

Flyktningene fra Somalia og Afghanistan skiller seg ut som de som har flyttet minst innen første bostedsfylke, de har heller flyttet til Oslo. Det er få fra Russland og Kosovo som har flyttet til Oslo. Andelen somalier som hadde flyttet til Oslo etter fem år har minket mye med tiden. Rundt 30 prosent av 1998- og 1999- kohorten av somalier hadde flyttet til Oslo (av de som ikke bodde i Oslo i utgangspunktet). For 2002- og 2003-kohorten var andelen sunket til ca 15 prosent. Det meste av denne nedgangen skyldes generelt mindre sekundærflyttinger også blant somalier. Men i tillegg er det nå noe færre av de somalierne som flytter, som flytter til Oslo. Av de som ble bosatt i 1999-2001 og flyttet innenfor landet, flytter rundt 60 prosent til Oslo. For 2002-kohorten hadde andelen sunket til 41 og steg så igjen til 49 prosent for 2003-kohorten.

8.3. Bofaste og utflyttere fra utvalgte land

Flyktninger fra ulike land har ulike preferanser i forhold til hvor de helst vil bo. I dette avsnittet følger vi 2003-kohorten fra fire av landene som er viktigst i kraft av antall flyktninger, Kosovo, Somalia, Afghanistan og Irak. Landene er valgt ut etter to kriterier: 1) Det må finnes kohorter av en viss størrelse som har bodd i Norge noen år og 2) Det kom flyktninger fra landet også i 2007. Det første kriteriet er valgt for ikke å få for små tall, det andre for å unngå land det ikke lenger kommer flyktninger fra.

For hvert av landene er det også laget en tabell på fylkesnivå. I disse tabellene ser vi på hvor flyktninger bosatt i perioden 2003-2007 bodde 1.1.2008. Her er kohorter fra fem år slått sammen for å få tall som er store nok til å fordele på fylker. Her er altså både helt nyankomne flyktninger og flyktninger som har vært bosatt i opp til fem år – noen som knapt har funnet nærmeste matbutikk og noen som har hatt god tid til å flytte. Da det varierer fra år til år hvor mange som blir bosatt fra de enkelte landene, går det derfor ikke an å gjøre sammenligner land i mellom basert på disse tabellene.

I tillegg er det laget en tabell for hvert land med utviklingen i utflytting fra første bostedskommune for hver av kohortene fra 1997 til og med 2007.

8.3.1. Flyktninger fra Russland

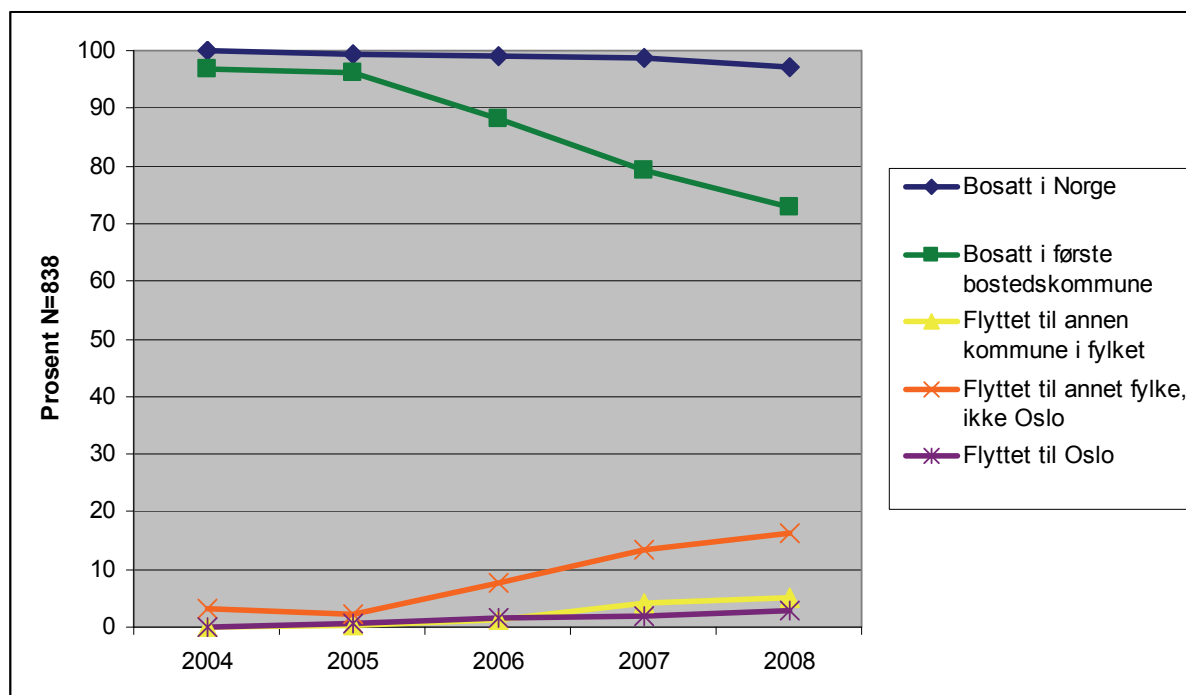
Det ble bosatt 3 400 flyktninger fra Russland (tschetchenere) i Norge i årene 2003-2007, hele 15 prosent ble bosatt i Rogaland. Akershus, Oslo og Rogaland hadde størst nettoinnflytting innen disse kohortene i perioden 2003-2007. For 2003-kohorten var likevel andelen som hadde flyttet til Oslo godt under gjennomsnittet for flyktninger bosatt dette året (tabell 9). For kohortene bosatt etter at Introduksjonsordningen ble obligatorisk, kan det se ut som om Intro har ført til at flyktningene fra Russland har utsatt flyttingene ut av første bostedskommune.

Tabell 24: Flyktninger fra Russland bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Antall og prosent

	Første bosted	Bosted 1.1.2008	Netto innflytting	Bosted 1.1.2008 som andel av første bosted
	Antall	Antall	Antall	Prosent
I alt	3 408	3 346		
Utvandret eller død		62		
03 Oslo	196	251	55	128
02 Akershus	377	451	74	120
01 Østfold	123	134	11	109
07 Vestfold	93	100	7	108
11 Rogaland	507	529	22	104
10 Vest-Agder	266	268	2	101
06 Buskerud	234	233	-1	100
09 Aust-Agder	123	120	-3	98
16 Sør-Trøndelag	172	167	-5	97
19 Troms	35	33	-2	94
15 Møre og Romsdal	66	59	-7	89
04 Hedmark	179	159	-20	89
17 Nord-Trøndelag	26	23	-3	88
14 Sogn og Fjordane	112	97	-15	87
12 Hordaland	218	185	-33	85
08 Telemark	199	165	-34	83
05 Oppland	214	172	-42	80
20 Finnmark	37	28	-9	76
18 Nordland	231	172	-59	74

Det ble bosatt spesielt mange flyktninger fra Russland i Rogaland og Akershus. Få ble bosatt i Nord-Trøndelag, Troms og Finnmark. Akershus og Oslo er fylkene som har hatt størst nettoinnflytting av flyktninger fra Russland. Også Rogaland, Østfold og Vestfold har hatt en viss innflytting. Størst utflytting har det vært fra Nordland, Finnmark, Oppland og Telemark.

Figur 19: Flyktninger fra Russland bosatt i 2003, bosted 1.1.2004 – 1.1.2008. Prosent

Få har flyttet til Oslo

Det er få av flyktningene fra Russland bosatt i 2003 som hadde forlatt landet. Og den 1.1.2008 bodde fremdeles over 70 prosent i den kommunen der de ble bosatt. De som har flyttet, har helst flyttet til andre fylker enn Oslo, og det er faktisk flere som har flyttet til andre kommuner i første bostedsfylke enn det er som har flyttet til Oslo.

Tabell 25: Flyktninger fra Russland som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Andel som hadde forlatt 1. bostedskommune 1.1.2008	Bo-settings-året	Prosent som hadde forlatt første bosettingskommune ved utgangen av									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
1998	12	33	0	8	8	25	25	25	25	25	25	33	
1999	16	56	0	0	0	63	56	50	50	56	56		
2000	19	74	0	5	16	26	53	53	74	74			
2001	101	49	14	18	22	31	37	47	49				
2002	213	31	7	8	18	21	30	31					
2003	838	27	3	4	12	21	27						
2004	740	18	6	7	11	18							
2005	883	11	2	5	11								
2006	454	6	4	6									
2007	493	2	2										

De første tre kohortene er så små at vi ikke kan legge vekt på prosenttallene for flytting. 2001-kohorten har flyttet mye mer enn de som ble bosatt senere. Halvparten av flyktningene fra Russland som ble bosatt i 2001 hadde flyttet ut av første bostedskommune 1.1.2008. De som ble bosatt i 2005, den første kohorten med heldekkende Intro, flyttet mindre bosettingsåret enn kohortene før. Dette kan skyldes tilfeldigheter og kan kanskje ikke tillegges for mye vekt. År 2 hadde kohorten fått opp

flytteaktiviteten og år 3 hadde den tatt igjen 2003- og 2004-kohorten i utflytting. Flyktninger fra Russland er av de som hadde høy deltakelse i Intro i 2005 (Mathisen, 2008).

8.3.2. Flyktninger fra Somalia

Somalierne er den største gruppen flyktninger av de som ble bosatt i 2003-2007. 610 av de 5 170 flyktningene ble bosatt i Oslo. I tillegg hadde Oslo en nettoinnflytting på 414 somaliere fra disse kohortene i løpet av 2003-2007. Ved bosetting var 12 prosent av kohortene 2003-2007 av somaliene i Oslo. 1.1.2008 hadde Oslo 20 prosent av somaliene fra disse kohortene. Østfold er det andre fylket med innflytting av betydning. Kun fem av fylkene hadde ikke netto utflytting i perioden. Hele 38 prosent av 2003-kohorten hadde flyttet ut av første bostedskommune innen fem år etter bosetting. Disse flyttingene gir en stor omfordeling av somaliene bosatt i Norge, med kraftig konsentrasjon spesielt til Oslo, men også til Østfold.

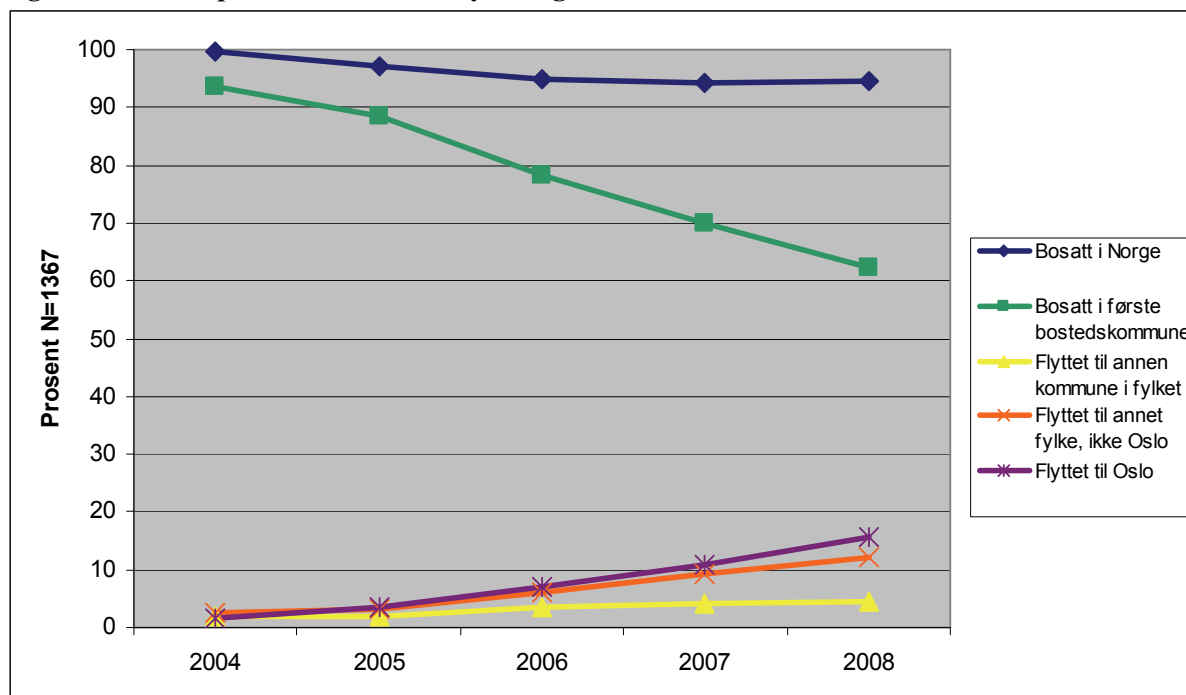
Tabell 26: Flyktninger fra Somalia bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Fylket. Antall og prosent

	Første bosted Antall	Bosted 1.1.2008 Antall	Netto innflytting Antall	Bosted 1.1.2008 som andel av første bosted Prosent
I alt	5 168	5 037		
Utvandret eller død		131		
03 Oslo	611	1 025	414	168
01 Østfold	227	318	91	140
11 Rogaland	190	193	3	102
06 Buskerud	274	274	0	100
02 Akershus	304	303	-1	100
07 Vestfold	277	261	-16	94
09 Aust-Agder	58	54	-4	93
08 Telemark	351	317	-34	90
16 Sør-Trøndelag	249	219	-30	88
04 Hedmark	226	194	-32	86
10 Vest-Agder	159	135	-24	85
05 Oppland	247	209	-38	85
12 Hordaland	516	431	-85	84
17 Nord-Trøndelag	183	150	-33	82
20 Finnmark	181	144	-37	80
14 Sogn og Fjordane	194	151	-43	78
15 Møre og Romsdal	251	184	-67	73
19 Troms	186	133	-53	72
18 Nordland	484	342	-142	71

Det var kun de to fylkene Oslo og Østfold som hadde nettoinnflytting av somaliere av betydning. Nytt av året er det at Buskerud ikke hadde positive tall. For øvrig gjenspeiler også denne tabellen en generell nedgang i sekundærflyttingene i forhold til tilsvarende tall i forrige monitor, med mindre nettoinnflytting til Østfold og mindre netto utflytting fra fylkene med størst utflytting. Innflyttingen til Oslo hadde likevel økt. Alt i alt er det altså større nettoinnflytting til Oslo enn før. Som tidligere har Nordland bosatt mange somaliere i perioden og har hatt den største netto utflyttingen, både i antall og prosent.

Rogaland, Buskerud, Akershus, Vestfold, Aust-Agder og Telemark hadde beholdt over 90 prosent av opprinnelig antall bosatte somaliere.

Figur 20: Bosted per 1.1.2004-2008, flyktninger fra Somalia bosatt i 2003. Prosent

Færre utvandrere og flere til Oslo

Figuren viser en noe sterkere konsentrasjon av somaliere til Oslo enn det var for 2002-kohorten. Hele 49 prosent av flyttingene innenfor landet var flyttinger til Oslo, mot 42 prosent av 2002-kohorten. Den største forskjellen er likevel at det var færre fra 2003-kohorten enn fra 2002-kohorten som hadde flyttet ut av Norge igjen etter fem år (5 prosent mot 10 prosent), og også en større andel som hadde blitt boende i første bostedskommune (62 prosent mot 58 prosent).

Tabell 27: Flyktninger fra Somalia som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Andel som hadde forlatt 1. bostedskommune 1.1.2008	Bo-settings-året	Prosent som hadde forlatt første bostedskommune ved utgangen av									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
1998	654	65	6	23	34	46	51	56	58	60	63	65	
1999	988	68	10	24	38	48	53	60	64	66	68		
2000	1 180	59	10	19	29	37	45	52	57	59			
2001	1 131	54	8	18	27	35	42	49	54				
2002	1 877	50	6	13	24	33	42	50					
2003	1 367	38	6	12	22	30	38						
2004	1 277	28	6	8	17	28							
2005	568	17	8	7	17								
2006	1 071	6	4	6									
2007	885	4	4										

Færre tidlige flyttinger

Som for flyktninger generelt, viser tabell 27 at utflyttingen fra første bostedskommune har avtatt kraftig for somaliere. Mens over halvparten av 1998- og 1999-kohorten hadde forlatt første bostedskommune etter fem år, hadde 38 prosent av 2003-kohorten reist etter fem år. 2004-kohorten flyttet enda mindre enn 2003-kohorten igjen de første årene. Men etter fire år hadde 2004-kohorten nesten tatt igjen 2003-kohorten, noe som betyr at flyttingene til en viss grad bare har blitt utsatt.

Tabell 28: Flyktninger fra Somalia som hadde flyttet til Oslo, etter botid. Kumulativ prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Andel som hadde flyttet til Oslo 1.1.2008	Bo-settings-året	Prosent som hadde flyttet til Oslo ved utgangen av									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
1998	654	31	3	10	17	21	27	30	30	30	32	31	
1999	988	31	4	15	21	26	27	27	28	30	31		
2000	1 180	27	3	11	15	17	19	21	24	27			
2001	1 131	24	3	9	14	16	18	22	24				
2002	1 877	17	1	4	7	9	13	17					
2003	1 367	16	2	4	7	11	16						
2004	1 277	13	1	2	7	13							
2005	568	7	2	2	7								
2006	1 071	2	1	2									
2007	885	0	0										

Flere med lengre botid flytter til Oslo

Nesten en tredjedel av de flyktninger fra Somalia som ble bosatt i andre kommuner enn Oslo for ti år siden, hadde flyttet til Oslo 1.1.2008. For kohortene som er bosatt senere har flyttingen til Oslo avtatt betraktelig. Mens 15 prosent av 1999-kohorten var flyttet til Oslo innen året etter bosetting, var det bare 2 prosent av de som var bosatt i 2004-2006 som hadde gjort det samme. Det kom et markert skifte mellom 2001- og 2002-kohorten. Nå ser vi imidlertid et nytt skifte. Det var flere fra 2003-kohorten enn fra 2002-kohorten som hadde flyttet til Oslo innen fire år etter bosettingen, og enda flere fra 2004-kohorten. Andelen somaliere som flytter til Oslo er altså økende igjen, men de utsetter flyttingene noen år i forhold til tidligere. Likevel er det et stykke igjen før flyttingene til Oslo er oppe på samme nivå som det var for ti år siden.

8.3.3. Flyktninger fra Afghanistan

I løpet av 2003 til 2007 ble det bosatt over 3 300 afghanske flyktninger i Norge, og Nordland var det fylket som bosatte flest, med 440. Oslo bosatte 260. Flyttinger i perioden 2003-2007 ga en nettoinnflytting til Oslo i disse kohortene på 240. Akershus hadde en nettoinnflytting på 45 og Buskerud 20. I alt ni fylker hadde ikke hatt netto utflytting av disse kohortene 1.1.2008.

Tabell 29: Flyktninger fra Afghanistan bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Fylker. Antall og prosent

	Første bosted <i>Antall</i>	Bosted 1.1.2008 <i>Antall</i>	Netto innflytting <i>Antall</i>	Bosted 1.1.2008 som andel av første bosted <i>Prosent</i>
I alt	3 324	3 302		
	Utvandret eller død	22		
03 Oslo	259	495	236	191
02 Akershus	235	280	45	119
01 Østfold	56	63	7	113
06 Buskerud	298	318	20	107
04 Hedmark	121	128	7	106
07 Vestfold	178	184	6	103
10 Vest-Agder	180	186	6	103
11 Rogaland	211	215	4	102
16 Sør-Trøndelag	244	243	-1	100
08 Telemark	162	160	-2	99
12 Hordaland	159	152	-7	96
09 Aust-Agder	82	73	-9	89
15 Møre og Romsdal	93	81	-12	87
05 Oppland	167	128	-39	77
18 Nordland	440	315	-125	72
17 Nord-Trøndelag	71	49	-22	69
20 Finnmark	132	85	-47	64
19 Troms	169	108	-61	64
14 Sogn og Fjordane	67	39	-28	58

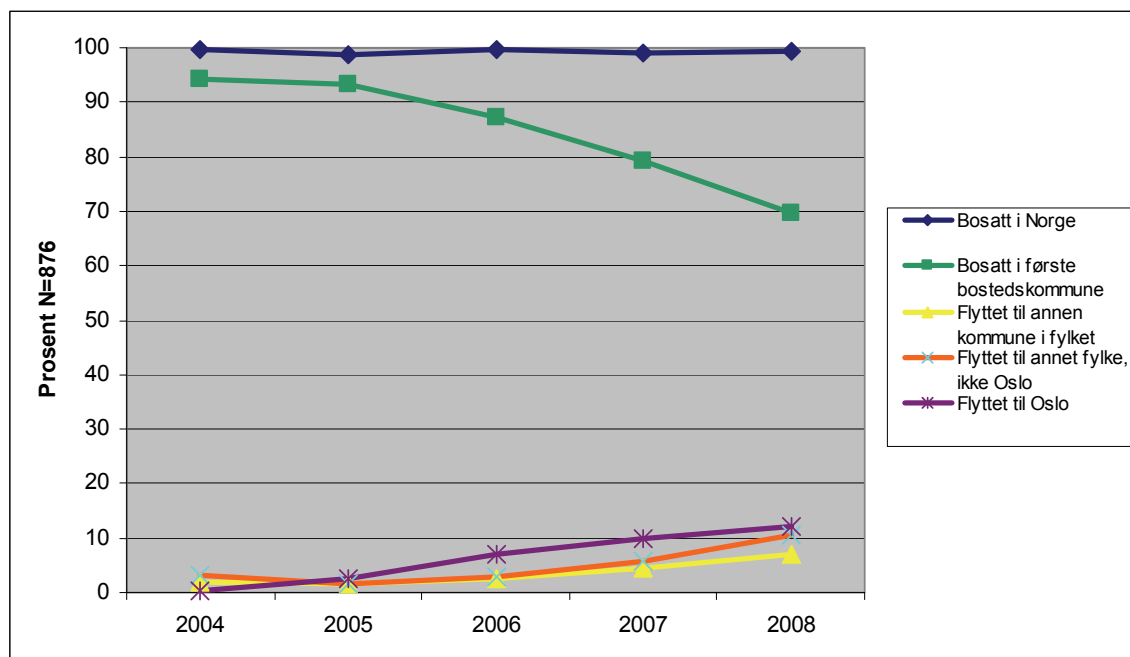
Mange fylker uten netto utflytting

Afghanere har et langt mindre sentraliserende flyttemønster enn somaliere. Når vi ser på flyttingene til afghanere bosatt i 2003-2007, hadde om lag halvparten av fylkene vekst i antall afghanere.

Nettoinnflyttingen til Oslo hadde likevel vært betydelig, med en nær dobling av afghanere i forhold til de opprinnelig bosatte. Utenom dette hadde det vært størst nettoinnflytting til Akershus og Buskerud.

Det hadde vært størst netto utflytting fra Sogn og Fjordane, de fire nordligste fylkene og Oppland.

Figur 21: Bosted per 1.1.2004-2008, flyktninger fra Afghanistan bosatt i 2003. Prosent

Mange afghanere flytter til Oslo

I enda større grad enn tidligere har afghanerne som har flyttet, flyttet til Oslo. Det er flere fra 2003-kohorten som er flyttet til Oslo enn til alle andre fylker til sammen. Av de som hadde flyttet innen landet, hadde 41 prosent flyttet til Oslo. Samtidig er det forholdsvis mange som har flyttet innen første bostedsfylke.

Tabell 30: Flyktninger fra Afghanistan som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

Kohort	Flyktninger i alt	Andel som hadde forlatt 1. bostedskommune 1.1.2008	Bo-settings-året	Prosent som hadde forlatt første bosettingskommune ved utgangen av									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
1998	77	78	3	6	31	32	40	61	71	73	73	78	
1999	318	63	1	7	12	27	37	49	58	59	63		
2000	268	57	8	13	20	28	39	47	54	57			
2001	894	49	3	8	19	26	33	43	49				
2002	977	35	3	10	15	21	28	35					
2003	876	30	6	7	13	21	30						
2004	1 008	25	3	9	16	25							
2005	560	13	5	4	13								
2006	575	5	3	5									
2007	305	7	7										

Afghanere flytter mye og over lang tid

Afghanerne har flyttet mye, og flyttingene har fortsatt lenge. I 1998-kohorten hadde 40 prosent flyttet etter fem år, og etter 10 år var andelen nesten oppe i 80 prosent. Som for flyktninger generelt har imidlertid de som har blitt bosatt senere flyttet mindre. Introduksjonsordningen ble heldekkende i 2004. 2004-kohorten flyttet likevel mer enn kohortene før, også de første årene etter bosetting. 2005-kohorten flyttet mindre igjen, noe som kanskje kan skyldes introduksjonsordningen? Afghanere har høy andel som deltar i Intro, og ser dessuten ut til å ha hatt generelt godt utbytte av Introduksjonsordningen. I november 2007 var 85 prosent av mennene fra Afghanistan som fullførte

Intro i 2006 sysselsatt eller under utdanning. (Mathisen, 2008). 2007-kohorten skiller seg ut, med forholdsvis stor utflytting bosettingsåret. Vi må helt tilbake til 2000-kohorten for å finne en høyere andel utflytting bosettingsåret.

8.3.4. Flyktninger fra Irak

Det ble bosatt 2 960 flyktninger fra Irak i Norge i årene 2003-2007, flest (390) i Oslo.

Nettoinnflyttingen i 2003-2007 i kohortene bosatt samme periode ga økning i ni fylker, med Oslo og Østfold på topp, fulgt av Vestfold og Buskerud. Utflyttingen var størst i antall fra Nordland og Oppland.

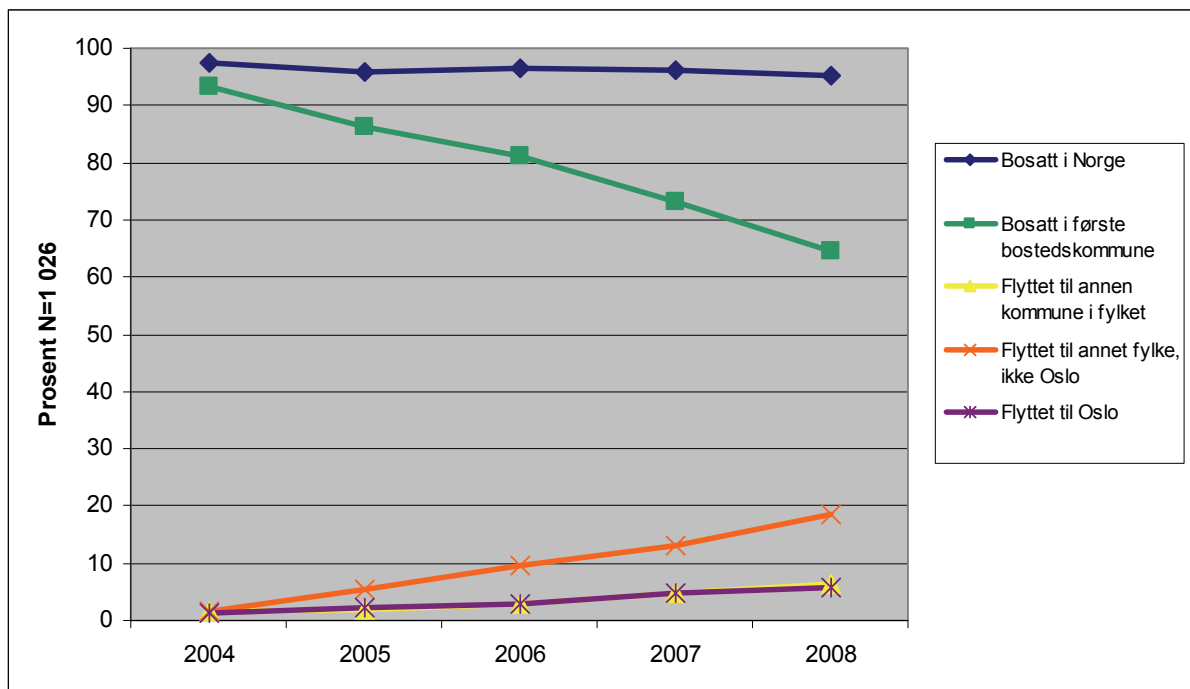
Tabell 31: Flyktninger fra Irak bosatt 2003-2007, etter første bosted, bosted 1.1.2008 og nettoinnflytting. Antall og prosent

	Første bosted <i>Antall</i>	Bosted 1.1.2008 <i>Antall</i>	Netto innflytting <i>Antall</i>	Bosted 1.1.2008 som andel av første bosted <i>Prosent</i>
I alt	2 957	2 877		
	Utvandret eller død	80		
01 Østfold	200	251	51	126
03 Oslo	393	446	53	113
06 Buskerud	142	159	17	112
07 Vestfold	216	238	22	110
09 Aust-Agder	42	46	4	110
02 Akershus	235	241	6	103
11 Rogaland	163	167	4	102
04 Hedmark	74	75	1	101
16 Sør-Trøndelag	154	156	2	101
10 Vest-Agder	151	143	-8	95
12 Hordaland	286	257	-29	90
15 Møre og Romsdal	120	107	-13	89
08 Telemark	139	122	-17	88
18 Nordland	203	163	-40	80
05 Oppland	160	125	-35	78
19 Troms	92	68	-24	74
14 Sogn og Fjordane	62	42	-20	68
17 Nord-Trøndelag	77	44	-33	57
20 Finnmark	48	27	-21	56

Mange fylker uten netto utflytting av irakere

Halvparten av fylkene har hatt netto utflytting av irakere. Samtidig er det kun fire fylker som har hatt en nettoinnflytting på mer enn 10: Oslo, Østfold, Vestfold og Buskerud. Sammenlignet med kohortene fra 2002-2006 er tendensen mindre flytting både til tilflyttingsfylkene og ut av utflyttingsfylkene. Finnmark og Nord-Trøndelag hadde størst netto utflytting som andel av opprinnelig bosatte. Sammenlignet med tidligere målinger hadde Nordland beholdt en relativt stor andel av sine flyktninger fra Irak, med 80 prosent.

Figur 22: Bosted per 1.1.2004-2008, flyktninger fra Irak bosatt i 2003. Prosent

Irakere flytter andre steder enn til Oslo

Etter fem år hadde 5 prosent av 2003-kohorten av irakiske flyktninger flyttet ut av landet igjen, de fleste hadde flyttet allerede innen 2005. Flyttingen ut av første bostedskommune fortsatte år for år, og tiltok i 2006 og 2007. Som tidligere, var det få som hadde flyttet til Oslo, sammenlignet med mange andre nasjonaliteter. Irakere flytter altså helst andre steder enn til Oslo, og andelen flyttet til Oslo var like høy som andelen flyttet innen første bostedsfylke. Andelen flyttet til Oslo blant de som fremdeles bodde i Norge etter fem år var 19 prosent, som er om lag det samme som det var for 2002-kohorten.

Tabell 32: Flyktninger fra Irak som hadde forlatt første bostedskommune, etter botid. Kohorter. Kumulativ prosent

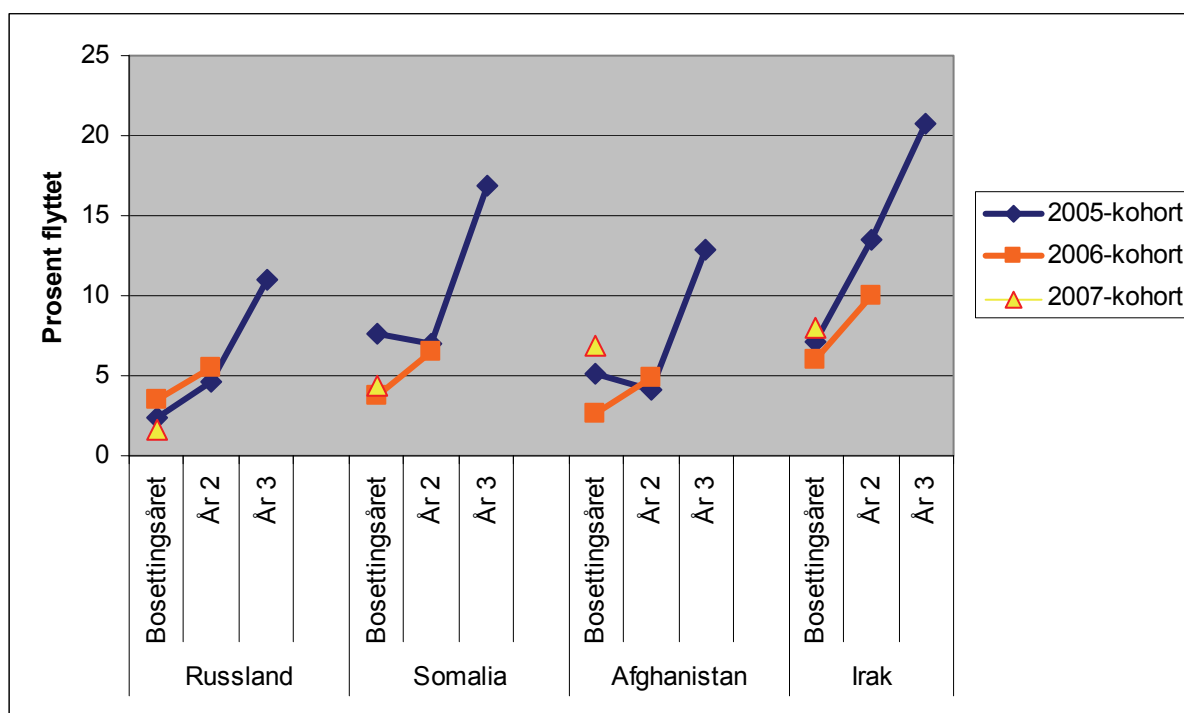
Kohort	Flyktninger i alt	Andel som hadde forlatt 1. bostedskommune 1.1.2008	Bo-settings-året	Prosent som hadde forlatt første bostedskommune ved utgangen av									
				År 2	År 3	År 4	År 5	År 6	År 7	År 8	År 9	År 10	
1998	712	49	5	12	21	27	34	39	42	46	49	49	
1999	1 849	59	8	16	28	39	45	50	53	56	59		
2000	2 656	62	6	18	33	45	53	58	59	62			
2001	2 183	54	11	24	36	44	47	51	54				
2002	2 267	42	6	14	24	31	36	42					
2003	1 026	35	7	14	19	27	35						
2004	416	26	3	13	16	26							
2005	502	21	7	14	21								
2006	499	10	6	10									
2007	514	8	8										

Tendensen i flyttinger i løpet av 2007 for irakerne er noe økende flytting bostedskommunen, mindre flytting år to og mer flytting igjen år tre. Introduksjonsordningen har muligens ikke hatt stor betydning for irakernes flyttinger? Irakere er også en gruppe som i mindre grad enn andre grupper har deltatt i Intro (Mathisen, op.cit).

8.3.5. Oppsummering av enkeltlandene

Landbakgrunn betyr mye for flyttemønsteret. For det første har de ulike gruppenes rettigheter som flyktninger betydning for gjenutvandring. Og dessuten er det store forskjeller i bofasthet og hvor i Norge flytter fra og til. Disse forskjellene endrer seg også over tid. Av gruppene vi har sett nærmere på har flyktninger fra Russland vært mest bofaste, Kosovoalbanere har flyttet mest ut av Norge igjen (situasjonsbetenget), irakere har flyttet mest til andre fylker enn Oslo og somaliere har flyttet mest til Oslo.

Figur 23: Flyktninger flyttet ut av første bostedskommune, 2005- og 2006-kohorten, etter år siden bosetting. Russland, Somalia, Afghanistan og Irak

Figuren oppsummerer utflyttingen fra første bostedskommune for 2005-, 2006- og 2007-kohorten for flyktningene fra Russland, Somalia, Afghanistan og Irak. Forskjellene har vært temmelig store for disse kohortene. Blant flyktningene bosatt i 2005 har irakerne flyttet mest, mens de fra Russland har flyttet mindre enn de andre.

Somalia og Irak hadde begge en viss gjenutvandring, mens nesten ingen fra Russland og Afghanistan hadde flyttet ut av landet igjen. For de som har flyttet innenfor Norge er det stor forskjell i flyttemønsteret. I 2003-kohorten hadde 49 prosent av flytterne fra Somalia flyttet til Oslo, mot 41 prosent av de fra Afghanistan, 19 prosent fra Irak og 12 prosent fra Russland.

9. Nettoinnflytting i perioden 2003-2007, flyktninger bosatt 1998-2006

Populasjonene på 4-8 000 flyktinger er for små til å lage statistikk på kommunenivå for annet enn de aller største kommunene. Samtidig kan det være ganske store variasjoner fra kohort til kohort. For å få større populasjoner og unngå ”tilfeldige” variasjoner er flere kohorter her slått sammen for analyser av flyttinger enkeltår. Denne måten å sammenstille data gir i noen tilfeller et annet bilde enn om kohortene analyseres hver for seg. Grunnen til dette er at det er ulike populasjoner som analyseres.

9.1. Målgruppene

Kommuner som bosetter flyktinger mottar integreringstilskudd for bosettingsåret og de påfølgende fire år, hvis flyktingen blir boende, vel å merke. I dette avsnittet ser vi på flyttinger inntil seks år etter bosetting, for hver år i perioden 2003-2007. For hvert flytteår er målgruppen de som ble bosatt i løpet av de fem årene før. Flyttinger i 2007 analyseres for flyktinger bosatt i perioden 2002-2006, mens flyttinger i 2006 analyseres for de bosatt i 2001-2005.

- **Målgruppe 2003:** Flyktinger bosatt i 1998-2002 (30 285) Flyttinger 2003
- **Målgruppe 2004:** Flyktinger bosatt i 1999-2003 (33 527) Flyttinger 2004
- **Målgruppe 2005:** Flyktinger bosatt i 2000-2004 (32 905) Flyttinger 2005
- **Målgruppe 2006:** Flyktinger bosatt i 2001-2005 (31 838) Flyttinger 2006
- **Målgruppe 2007:** Flyktinger bosatt i 2002-2006 (30 277) Flyttinger 2007

Målgruppene samlet er flyttinger i hele perioden 2003-2007 for flyktinger bosatt fem år før den enkelte flyttingen.

En flykting som ble bosatt i 2002 vil altså være med i alle fem målgruppene, mens den som ble bosatt i 1998 er med kun i den første (2003) og en som ble bosatt i 2006 er med i kun den siste (2007). For hver målgruppe er det både flyktinger som har flyttet året etter første bosetting og inntil seks år etter bosetting. Noen i målgruppen har bodd fast i første bostedskommune hele tiden, mens andre kan ha flyttet mange ganger.

Tabell 33: Målgrupper og flytting

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Målgruppe 2003	B 98	B 99	B 00	B 01	B 02	F 03				
Målgruppe 2004		B 99	B 00	B 01	B 02	B 03	F 03			
Målgruppe 2005			B 00	B 01	B 02	B 03	B 04	F 04		
Målgruppe 2006				B 01	B 02	B 03	B 04	B 05	F 05	
Målgruppe 2007					B 02	B 03	B 04	B 05	B 06	F 06
Målgruppene samlet	B 98 +	B 99 +	B 00 +	B 01 +	B 02 +	B 03 +	B 04 +	B 05 +	B 06	
Flyttingene samlet						F 03 +	F 04 +	F 05 +	F 06 +	F 07

B = Bosatte flyktinger det aktuelle året

F = Flyttinger for den aktuelle målgruppen

For hver målgruppe registreres kun flyttinger i løpet av ett år. Om en flykting bosatt i 1998 (kun målgruppe 2003) flytter i løpet av 2005, er ikke denne flyttingen tatt med her. Hvis en flykting bosatt i 1999 flytter både i 2002 og 2003, registreres dette som to flyttinger, en for Målgruppe 2002 og en for Målgruppe 2003. Tabell 34 viser prosentvis fordeling etter landbakgrunn i målgruppene.

Tabell 34: Prosentvis fordeling etter landbakgrunn i målgruppene

Landbakgrunn	Målgruppe 2003 N=30 285	Målgruppe 2004 N=33 527	Målgruppe 2005 N=32 905	Målgruppe 2006 N=31 838	Målgruppe 2007 N=30 277
Somalia	18	19	19	18	19
Irak	31	28	23	19	15
Afghanistan	8	10	12	13	13
Russland	1	4	6	9	10
Kosovo	8	7	6	5	4
Iran	8	7	6	6	4
Burma	0	1	1	3	4
Kongo	1	1	1	2	3
Etiopia	3	3	3	2	2
Kroatia	4	4	2	0	0
Andre	17	16	21	23	26

Det er stor forskjell i målgruppenes sammensetting etter landbakgrunn. Irakere utgjør den største forskjellen. Mens hele 31 prosent av Målgruppe 2003 var flyktninger fra Irak, var andelen for Målgruppe 2007 nede i 15 prosent, som uansett er en stor andel. Somaliere er nå den største gruppen, og har ligget stabilt på 18-19 prosent for alle målgruppene. Afghanere utgjør en stadig større del og andelen fra Russland er sterkt økende. Det samme er tilfellet for flyktninger fra Burma. Kosovo, Iran og Kroatia er synkende. Kroatia er nede i under 1 prosent for de to siste målgruppene.

Siden det er stor forskjell i flyttemønster etter landbakgrunn, vil sammensettingen etter landbakgrunn forklare noe av forskjellene i flyttemønster mellom målgruppene. Og ikke minst betyr botid mye for flyttingene. Tidligere var det mest flytting kort tid etter bosetting. For de senere kohortene er flyttingene til en viss grad forskjøvet i tid, en tendens som kan være forsterket av Introduksjonsordningen. Da kohortene har ulik størrelse, er det store variasjoner i gjennomsnittlig botid for de enkelte målgruppene. Den store 2002-kohorten hadde sin mest aktive flytteperiode i 2002-2004. Dermed ga denne kohorten stor flytteaktivitet for Målgruppe 2003 og 2004. Den samme kohorten var også med i Målgruppe 2007 (flyttinger i 2007), og utgjorde en stor andel av målgruppen, men disse flyktningene var kommet inn i en fase med langt mindre flytting. Dette gir prosentvis få flyttinger for hele målgruppen.

Tabell 35: Gjennomsnittlig botid for målgruppene

	Målgruppe 2003	Målgruppe 2004	Målgruppe 2005	Målgruppe 2006	Målgruppe 2007
Gjennomsnitt botid, år	2,1	2,4	2,5	2,7	2,7

Introduksjonsordningen kan altså ha bidratt til å forskyve virkningen av botid, slik at det alt i alt er vanskelig å si noe sikkert om hvor viktig botid er i forhold til forskjellen i mobilitet mellom målgruppene.

9.2. Nettoinnflytting

9.2.1. Nettoinnflytting til fylkene

Hvert år er Oslo, Østfold og Akershus fylkene som har størst nettoinnflytting i forhold til resten av landet. I 1998 og 2004 hadde Østfold høyest nettoinnflytting av flyktninger bosatt i femårsperioden før. De øvrige årene har Oslo ligget høyest. Ellers har Buskerud, Vestfold og Rogaland årlig et visst overskudd i flytteregnskapet. Hedmark, Oppland og kystfylkene fra Hordaland og nordover har stort sett netto utflytting hvert år. Hedmark hadde imidlertid et litt overskudd av innflyttere i 2007, mens nettoinnflyttingen til spesielt Akershus, men også Oslo var mindre i 2007 enn i 2006.

Tabell 36: Nettoinnflytting i 2003, 2004, 2005, 2006 og 2007 for målgruppene. Fylker

	Målgruppe 2003 N=30 285		Målgruppe 2004 N=33 527		Målgruppe 2005 N=32 905		Målgruppe 2006 N=31 838		Målgruppe 2007 N=30 277	
	Netto- inn- flytting 2003 Antall	Nettoinn- flytting i forhold til antall flyktn. Prosent	Netto- inn- flytting 2004 Antall	Nettoinn- flytting i forhold til antall flyktn. Prosent	Netto- inn- flytting 2005 Antall	Nettoinn- flytting i forhold til antall flyktn. Prosent	Netto- inn- flytting 2006 Antall	Nettoinn- flytting i forhold til antall flyktn. Prosent	Netto- inn- flytting 2007 Antall	Nettoinn- flytting i forhold til antall flyktn. Prosent
01 Østfold	379	25,5	395	20,8	333	16,9	205	10,5	189	11,0
02 Akershus	127	4,9	172	6,0	233	8,5	231	8,4	108	4,1
03 Oslo	504	10,3	381	7,5	527	10,9	644	14,3	570	13,4
04 Hedmark	8	0,7	-66	-5,3	-74	-5,9	-72	-6,3	13	1,2
05 Oppland	-134	-9,8	-132	-9,2	-138	-9,8	-122	-9,2	-38	-3,1
06 Buskerud	24	1,2	106	4,7	78	3,5	47	2,2	44	2,2
07 Vestfold	39	2,9	19	1,2	48	3,1	36	2,5	8	0,6
08 Telemark	-13	-1,0	-31	-2,1	-47	-3,1	-42	-2,8	-59	-4,0
09 Aust-Agder	-19	-2,6	-9	-1,1	-24	-2,6	-20	-2,1	0	0,0
10 Vest-Agder	-51	-3,7	8	0,5	-26	-1,6	-35	-2,2	10	0,6
11 Rogaland	-15	-0,6	-35	-1,3	17	0,7	48	1,9	45	1,8
12 Hordaland	-82	-3,4	-83	-3,1	-85	-3,4	-90	-3,7	-118	-5,1
14 Sogn og Fjord.	-117	-19,0	-66	-10,6	-95	-14,6	-91	-15,4	-58	-10,9
15 Møre og Roms.	-134	-10,0	-70	-5,0	-144	-11,6	-77	-7,0	-47	-4,4
16 Sør-Trøndelag	-91	-5,8	-61	-3,7	-54	-3,5	10	0,6	-24	-1,5
17 Nord-Trønd.	-64	-8,5	-44	-5,1	-127	-13,6	-130	-15,5	-105	-13,9
18 Nordland	-248	-14,9	-295	-15,7	-176	-9,6	-277	-15,4	-246	-14,5
19 Troms	-152	-15,2	-191	-19,0	-55	-6,0	-121	-13,1	-122	-13,4
20 Finnmark	-37	-8,5	-85	-15,7	-60	-10,5	-95	-16,7	-93	-18,9

Målgruppene 2003-2007 samlet. Nettoinnflytting i forhold til antall flyktninger. Prosent:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	14	15	16	17	18	19	20
Øst	Ake	Osl	Hed	Opp	Bus	Ves	Tel	A-A	V-A	Rog	Hor	S/F	M/R	S-T	N-T	Nor	Tro	Fin
16,8	6,4	11,3	-3,6	-8,6	2,8	2,1	-2,8	-1,5	-1,0	0,4	-3,9	-14,9	-8,0	-2,8	-11,4	-14,0	-13,5	-14,3

Nedgang i flytting til Akershus og Oslo

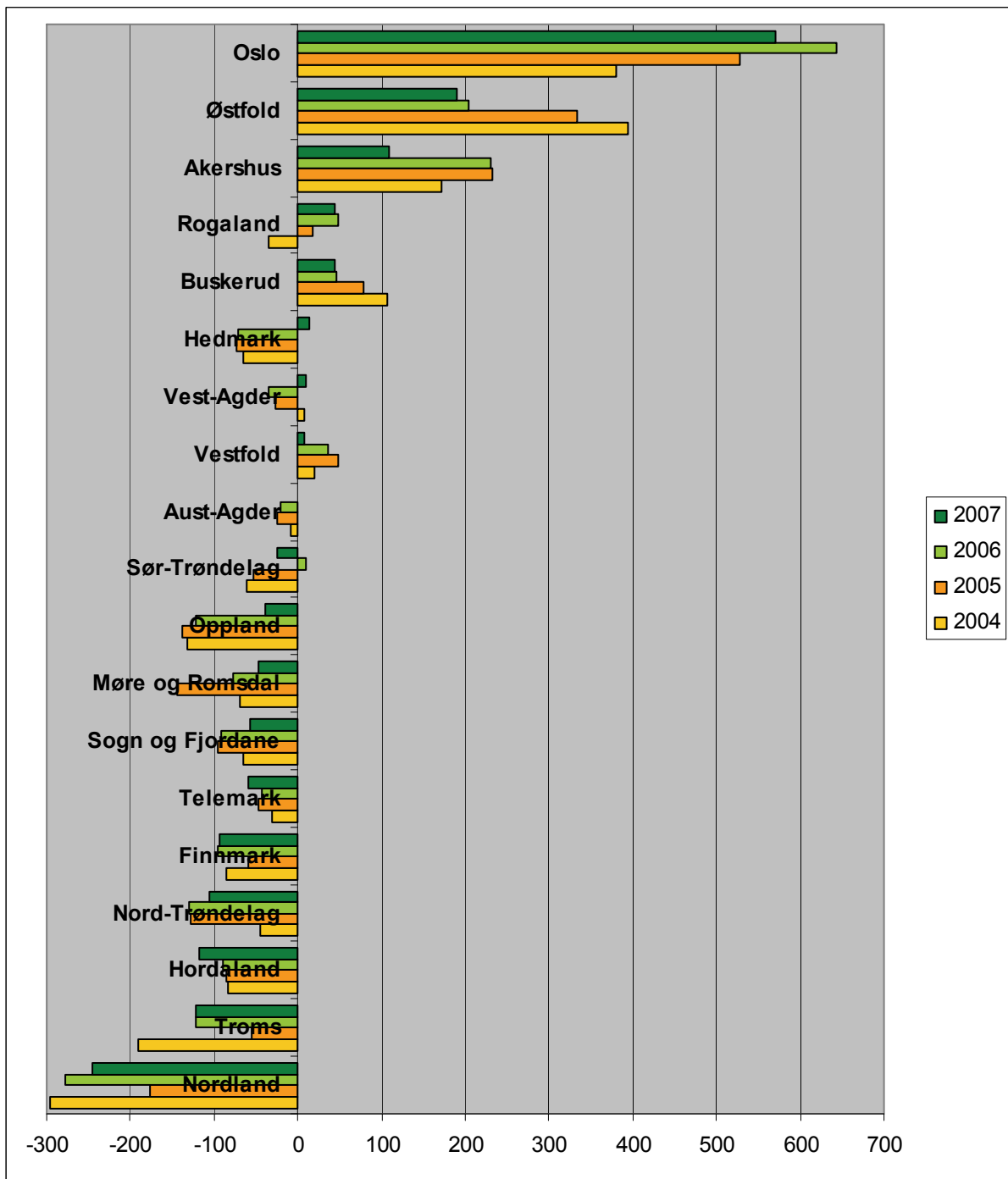
I 2007 var det tre fylker, Oslo, Østfold og Akershus, som hadde nettoinnflytting på mer enn 100 av de flyktningene som ble bosatt i femårsperioden før. Nordland, Troms, Hordaland og Nord-Trøndelag hadde netto utflytting på mer enn 100. I forhold til antall fra de aktuelle kohortene som bodde i fylkene ved inngangen til 2007, hadde Oslo og Østfold størst nettoinnflytting. Finnmark hadde *relativt* størst utflytting, fulgt av Nordland, Nord-Trøndelag, Troms og Sogn og Fjordane.

Dette mønsteret endrer seg lite fra år til år. Den største endringen fra 2006 til 2007 var nedgang i nettoinnflytting til Akershus og Oslo, mindre netto utflytting fra Oppland og fra negativ til positiv flyttebalanse for Hedmark. Oslo hadde imidlertid spesielt stor nettoinnflytting i 2006 og lå fremdeles over nivået for 2003-2005 i 2007.

En tabell tilsvarende tabell 36, men med inn- og utflyttinger for hvert fylke, ligger som tabell 42 i vedlegg bakerst i notatet.

SSBs generelle flyttestatistikk viser at i 2008 sto innvandre og barn med innvandrerforeldre for mer enn halvparten av innenlandsk nettoinnflytting til Østfold og Akershus, mens det var innflyttingsoverskudd i denne gruppen i Oslo på 500. Samtidig hadde Oslo 800 flere utflyttere enn innflyttere i befolkningen for øvrig.

Figur 24: Nettoinnflytting til fylkene, 2004 til 2007, målgruppene 2004 til 2007. Antall

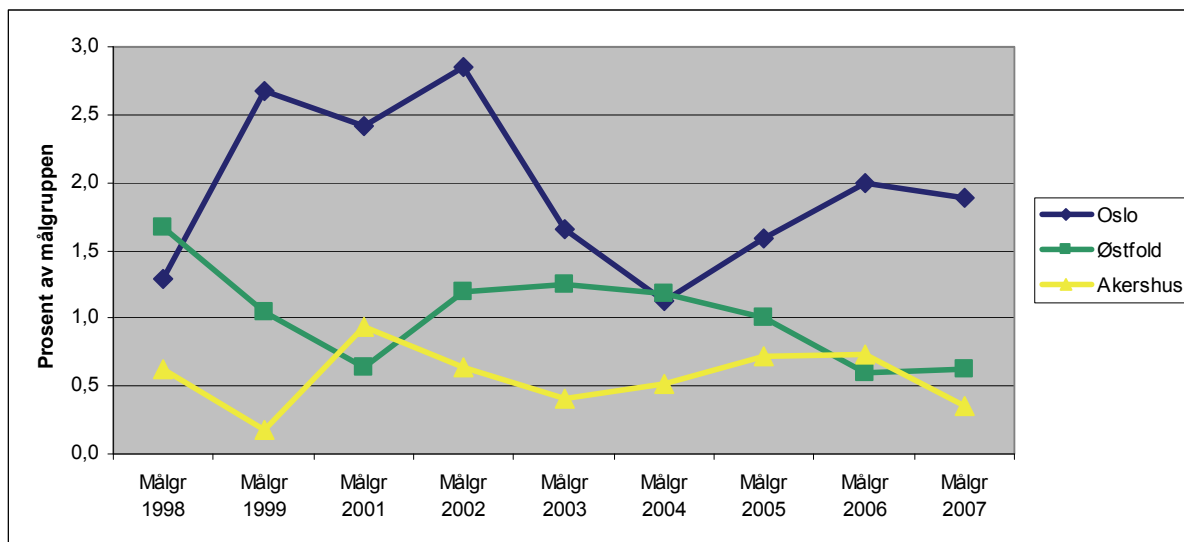

Innflytting til Oslo, Østfold og Akershus

Den generelle nedgangen i flyttinger vises også i figur 24, både for fylker med netto inn- og utflytting. Med unntak av 2004 (og 1998) har Oslo hatt den desidert største nettoinnflyttingen hvert år. I 2004 var det større nettoinnflytting til Østfold. Etter den tid har imidlertid nettoinnflyttingen til Østfold avtatt fra år til år. Innflyttingen til Oslo avtok noe i 2007 i forhold til 2006. Det samme skjedde med Akershus, som hadde lavere nettoinnflytting i 2007 enn noe år fra og med 2003. Buskerud er også inne i en trend med stadig mindre nettoinnflytting. Hedmark og Vest-Agder hadde et lite overskudd i nettoinnflyttingen i 2007, mot "normalt". Ellers viser figuren at hovedmønsteret ligger noenlunde fast for fylkene, men noen variasjoner fra år til år. Mens figur 24 viser flytting i absolutte tall, viser figur 25 de samme flyttingene (men lengre bakover i tid) som prosent av antall flyktninger i målgruppene

for de tre viktigste innflyttingsfylkene. Vi ser her at innflyttingen til Oslo for tiden er stor i forhold til flyttingen til de to andre fylkene. Det er likevel betraktelig færre som flyttet til Oslo i 2007 enn det var i perioden 1999-2002.

Figur 25: Nettoinnflytting til Oslo, Østfold og Akershus, målgruppene 1998-2007. Prosent av målgruppene

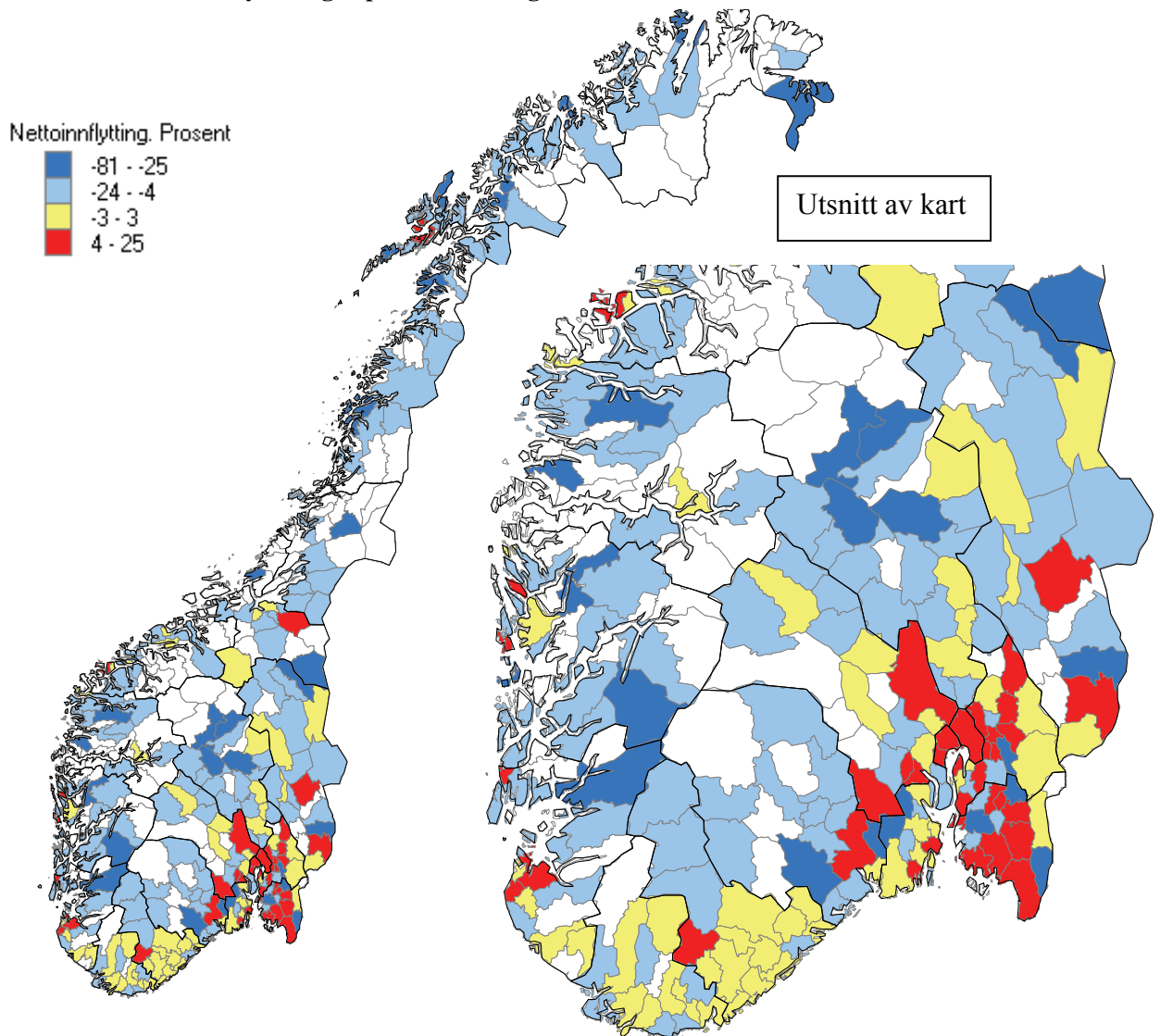

9.2.2. Nettoinnflytting til kommunene

Hovedtyngden av kommunene med positiv nettoinnflytting ligger ikke langt fra Oslo. I tillegg er det noen få kommuner med flytteoverskudd i resten av landet, nesten ingen nord for Stad. Foruten Oslo er Fredrikstad, Drammen, Sarpsborg, Skedsmo og Bærum viktige innflyttingskommuner.

Nettoinnflyttingen til disse andre kommunene er imidlertid inne i en avtagende trend, mye som en følge av at flyktningene har flyttet generelt mindre de senere år enn tidligere. Men flyttingene til Oslo (når vi ser på flyttinger enkeltår for fem bosettingskohorter under ett) fortsetter på noenlunde samme nivå, selv om flyktningene alt i alt flytter mindre.

Figur 26: Nettoinnflytting til kommunene i 2006 og 2007, målgruppene 2006 og 2007. Prosent av bosatte flyktninger per 1.1.2006 og 2007

Innflytting i Oslo-området

De fleste kommunene med netto innflytting i 2006 og 2007 ligger innenfor en radius på 10-12 mil fra Oslo. Beveger vi oss sørover fra Oslo, er det et belte med utflyttingskommuner mellom Oslo og Østfoldbyene, nord i Østfold og sørøst i Akershus. Men kommer vi videre sørover, til det sørlige og sentrale Østfold, har vi kommet til en stor enklave av innflyttingskommuner. Kongsvinger, Elverum, Ringerike, Kongsberg og Skien ligger i ytterkanten av vekstsonen (større inn- enn utflytting). Det har også vært netto innflytting i Drammen, Nedre Eiker, Tønsberg og Sandefjord.

Andre kommuner med nettoinnflytting rundt om i landet er Evje og Hornnes (Aust-Agder), Stavanger, Sandnes og Klepp, Haugesund, Sund og Meland ved Bergen, Ulstein og Herøy (Møre og Romsdal), Selbu (Sør-Trøndelag) og Hadsel i Vesterålen. Det var altså kun fire kommuner nord for Stad som hadde større innflytting enn utflytting i 2006 og 2007 av flyktninger bosatt i perioden 2001-2005 og 2002-2006.

Kommunene med størst netto utflytting er spredt rundt omkring i landet, de fleste langt fra nærmeste innflyttingskommune, men det er også noen like ved kommuner med innflytting: Grue ved Kongsvinger, Fet i Akershus, Trøgstad, Våler og Aremark i Østfold, Hof og Lardal i Vestfold, og nabokommunene til Skien, Siljan og Drangedal. I gruppen med -25 til -81 prosent nettoinnflytting (de

mørkeblå) er det kun Fjaler i Sogn og Fjordane som har mistet mer enn 50 prosent av de aktuelle flyktingene (81 prosent).

Dette var bildet fra 2006 og 2007, som er et noe annet bilde enn for de to årene 2005 og 2006 (forrige monitor). Selv om enkeltkommuner skifter mellom utflytting og innflytting fra år til år, ligger likevel hovedbildet fast, med innflytting i Oslo-området, Østfold og Stavangerområdet, og mest utflytting fra det meste av resten av landet..

Tabell 37: Nettoinnflytting for målgruppene 2003-2007. Kommunene med størst nettoinnflytting

		Nettoinn- flytting 2003 N=30.285 <i>Antall</i>	Nettoinn- flytting 2004 N=33.527 <i>Antall</i>	Nettoinn- flytting 2005 N=32.905 <i>Antall</i>	Nettoinn- flytting 2006 N=31.838 <i>Antall</i>	Nettoinn- flytting 2007 N=30.277 <i>Antall</i>	Års- gjennomsnitt 2003-2007 <i>Antall</i>
0301	Oslo	504	381	527	644	570	525
0106	Fredrikstad	176	206	170	78	62	138
0602	Drammen	93	127	84	79	72	91
0105	Sarpsborg	110	90	50	67	46	73
0231	Skedsmo	74	55	67	65	31	58
0219	Bærum	37	41	69	68	30	49
1103	Stavanger	28	53	22	33	40	35
0101	Halden	43	20	46	36	21	33
0230	Lørenskog	45	30	48	27	17	33
0104	Moss	23	27	30	16	49	29
0124	Askim	27	64	30	15	2	28
1102	Sandnes	17	2	17	57	36	26
0806	Skien	47	25	3	27	15	23
1001	Kristiansand	17	59	-5	5	23	20
0235	Ullensaker	23	29	18	10	14	19
0704	Tønsberg	-7	19	18	22	31	17
0706	Sandefjord	9	18	30	17	10	17

Oslo har vært på topp blant kommunene med nettoinnflytting hvert år. I 2004 hadde Oslo likevel en markert nedgang, mens Fredrikstad og Drammen hadde en topp. Nettoinnflyttingen til de fleste kommunene i tabellen er minkende, mens det er noen unntak, som Stavanger, Moss og Tønsberg.

10. Nettoinnflytting til Oslo, Fredrikstad og Stavanger, 2003-2007 for målgruppene

Nettoinnflytting er differansen mellom innflytting og utflytting, altså et regnestykke. En nettoinnflytter er derfor ingen person, og har verken alder eller kjønn. Regnestykket kan likevel deles opp for eksempel etter kjønn, med differanse mellom antall innflyttere og utflyttere for hvert av kjønnene. Det samme kan gjøres i forhold til alder og landbakgrunn.

I dette avsnittet presenteres tall for nettoinnflytting til de tre kommunene Oslo, Fredrikstad og Stavanger. De to første kommunene er faste i hver utgave av monitoren, da dette er de to kommunene som har størst nettoinnflytting hvert eneste år. Den tredje kommunen varierer fra gang til gang. Poenget med dette avsnittet er å vise noe av mangfoldet i kommunene. Kommunene som blir valgt ut må ha et stort nok antall inn- og utflyttinger til at det gir mening å fordele disse flyktingene etter en del kategorier.

Nytt av året er utvalget kohorter og flytteår. Tidligere har det vært flyktinger bosatt i løpet av de siste fem år og flyttinger de samme årene. I år er det flyttinger for målgruppene samlet, altså flyttinger hvert år 2003-2007 blant flyktinger bosatt inntil fem år før flytteåret. Da blir tallene direkte

sammenlignbare med tallene i avsnitt 9. Fokus skifter fra flyktninger bosatt de siste fem år (2003-2007) til flyktninger bosatt i hele perioden 1998-2006.

Tabell 38: Nettoinnflytting til Oslo, Fredrikstad og Stavanger 2003-2007, målgruppene 2003-2007, etter kjønn, alder, flyktningstype og familietype. Antall og prosent

	Antall			Prosent		
	Oslo	Fredrikstad	Stavanger	Oslo	Fredrikstad	Stavanger
Kjønn	2 626	692	176	100	100	100
Menn	1 470	367	105	56	53	60
Kvinner	1 156	325	71	44	47	40
Alder	2 626	692	176	100	100	100
0-17 år	720	286	41	27	41	23
18-24 år	572	75	43	22	11	24
25-34 år	820	141	51	31	20	29
35-44 år	371	122	29	14	18	16
45-54 år	90	41	15	3	6	9
55 år+	53	27	-3	2	4	-2
Flykningstype	2 626	692	176	100	100	100
Primærflyktning	1 978	353	129	75	51	73
Familiejenforent	639	335	47	24	48	27
Uoppgitt	9	4	0	0	1	0
Familietype	2 626	692	176	100	100	100
Enslig person	867	72	35	33	10	20
Menn	645	69	32	25	10	18
Kvinner	222	3	3	8	0	2
Ektepar uten barn	74	16	5	3	2	3
Ektepar med barn	973	509	67	37	74	38
Mor med barn	388	58	23	15	8	13
Far med barn	31	4	3	1	1	2
Samboerpar med felles barn	24	4	3	1	1	2
Uoppgitt	269	29	40	10	4	23

Familietype, aldersstrukturen, flyktningstype og kjønn forteller at det er barnefamilier som flytter til Fredrikstad mens det i langt større grad er andre typer personer og familier som flytter til spesielt Oslo, men også Stavanger. Men det var likevel flere enslige (menn) som flyttet til enn fra Fredrikstad også. Nettoinnflyttingen til Oslo og Stavanger av enslige var imidlertid mye større. En tredjedel av nettoinnflyttingen til Oslo var enslige og en femtedel til Stavanger, i begge kommuner var nettoinnflyttingen langt større blant enslige menn enn kvinner.

Tabell 39: Nettoinnflytting til Oslo, Fredrikstad og Stavanger 2003-2007, målgruppene 2003-2007, etter landbakgrunn

	Oslo	Fredrikstad	Stavanger
I alt	2 626	692	176
Somalia	905	Irak	370
Afghanistan	516	Somalia	164
Irak	322	Iran	52
Etiopia	171	Afghanistan	32
Iran	156	Kosovo	18
Russland	76	Russland	9
Kosovo	44	Kongo	8
Liberia	36	Bosnia-Herc	6
Sri Lanka	31	Algerie	6
Andre land	369	Andre land	27
			7
			7
			7
			27

Over en tredjedel (34 prosent) av nettoinnflyttingen til Oslo var somaliere, og 20 prosent afghanere. Over halvparten (53 prosent) av nettoinnflyttingen til Fredrikstad var irakere, og 24 prosent somaliere. I Stavanger var somaliere på topp, med 38 prosent, fulgt av flyktninger fra Russland og Afghanistan.

Referanser

Forgaard, Tanja Seland (2005) *Monitor for sekundærflytting. En deskriptiv analyse om sekundærflytting blant flyktninger som ble bosatt i Norge i perioden 1994-2003*. Statistisk sentralbyrå Notater 2005/13

Høydahl, Even og Selboe, Oddveig (2006) *Monitor for sekundærflytting. En deskriptiv analyse av sekundærflyttinger blant flyktninger bosatt i Norge i 1995-2004*. Statistisk sentralbyrå Notater 2006/31

Høydahl, Even og Selboe, Oddveig (2007) *Monitor for sekundærflytting. En deskriptiv analyse av sekundærflyttinger blant flyktninger bosatt i Norge i 1996-2005*. Statistisk sentralbyrå Notater 2007/35

Høydahl, Even og Selboe, Oddveig (2008) *Monitor for sekundærflytting. Flytting blant flyktninger bosatt i Norge i 1997-2006*. Statistisk sentralbyrå Notater 2008/43

Høydahl, Even (2009) *Sekundærflytting mellom bydeler i Oslo. Flyktninger bosatt i 1997-2007*. Statistisk sentralbyrå Notater 2009/1

Mathisen, Bjørn (2008) *Monitor for introduksjonsordningen 2008*. Statistisk sentralbyrå Rapporter 2008/52

Kavli, Hagelund og Bråthen (2007) *Med rett til å lære og plikt til å delta. En evaluering av introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger og innvandrere*. Fafo-rapport 2007:34

Østby, Lars (2001) *Flyktingers sekundærflyttinger under 90-tallet*. Statistisk sentralbyrå Rapporter 2001/22

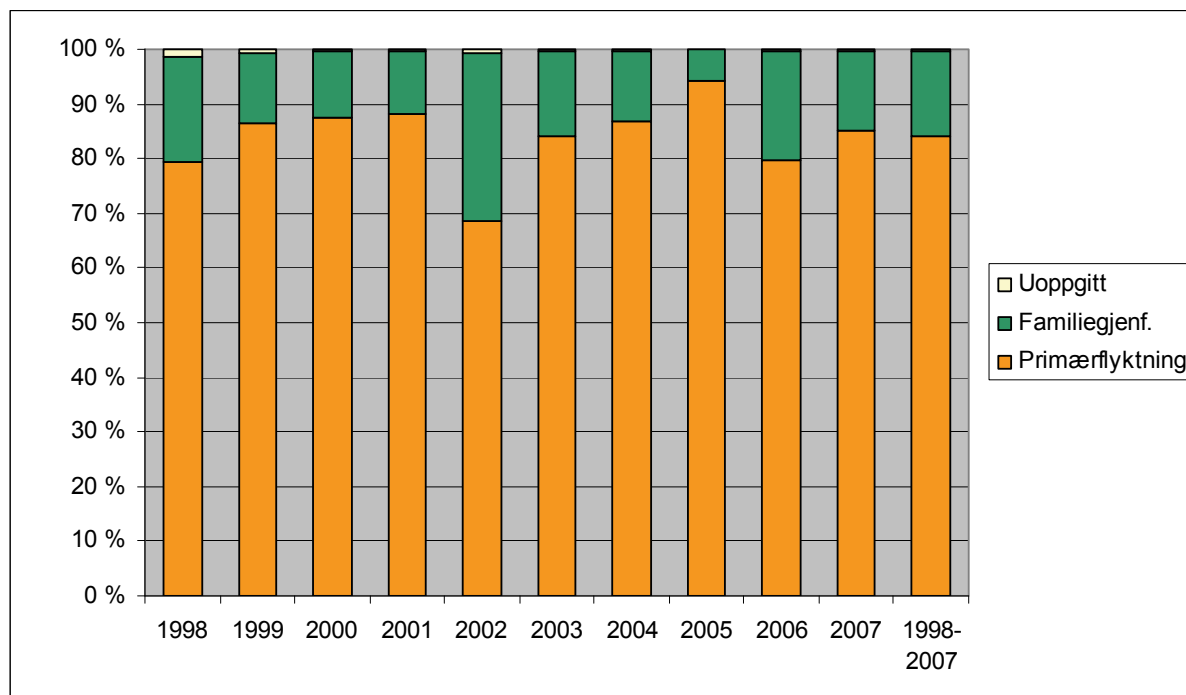
UDI, 2007: <http://www.udi.no/templates/Statistikk.aspx?id=7259>

VEDLEGG

Tabell 40: Flyktninger etter bosettingsår og alder, andel barn og andel kvinner blant de som var 18 år og over

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1998-2007
I alt	2 968	6 753	6 635	7 105	8 274	6 823	5 813	4 847	5 189	4 685	59 092
0-17 år	1 144	2 777	2 471	2 891	4 028	3 004	2 169	2 014	2 341	2 006	24 845
18-24 år	392	912	1 018	876	957	1 036	1 101	692	710	684	8 378
25-34 år	764	1 728	1 865	1 883	1 857	1 656	1 551	1 206	1 198	1 102	14 810
35 år og over	668	1 336	1 281	1 455	1 432	1 127	992	935	940	893	11 059
Prosent barn	39	41	37	41	49	44	37	42	45	43	42
Prosent kvinner av de voksne	45	43	36	41	50	43	41	46	54	49	44
18-24 år	53	46	37	44	55	43	44	49	60	55	48
25-34 år	42	43	34	40	50	44	42	46	54	49	44
35 år og over	45	42	38	41	46	41	38	43	51	46	43

Figur 27: Primærflyktninger og familiegjenforente, bosatt 1998-2007, som var 18 år eller eldre ved bosettingen. Prosent

Tabell 41: Andel kvinner blant primærflyktninger og familiegjenforente 18 år og over, bosatt 1998-2007. Prosent

Andel kvinner	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Primærflyktninger	38	38	29	36	37	36	35	44	47	44
Familiegjenforente	74	80	84	84	78	81	86	80	83	80

Tabell 42: Innflytting, utflytting og nettoinnflytting av flyktninger bosatt 1998-2006 i perioden 2003-2007

Målgruppe 2003: Flyktninger med 1.bosettingskommune 1998-2002. Flyttinger 2003
 Målgruppe 2004: Flyktninger med 1.bosettingskommune 1999-2003. Flyttinger 2004
 Målgruppe 2005: Flyktninger med 1.bosettingskommune 2000-2004. Flyttinger 2005
 Målgruppe 2006: Flyktninger med 1.bosettingskommune 2001-2005. Flyttinger 2006
 Målgruppe 2007: Flyktninger med 1.bosettingskommune 2002-2006. Flyttinger 2007

	Målgruppe 2003			Målgruppe 2004			Målgruppe 2005			Målgruppe 2006			Målgruppe 2007			Målgruppene samlet		
	Bo- komm 1.1.2003	Til komm 2003	Fra komm 2003	Bo- komm 1.1.2004	Til komm 2004	Fra komm 2004	Bo- komm 1.1.2005	Til komm 2005	Fra komm 2005	Bo- komm 1.1.2006	Til komm 2006	Fra komm 2006	Bo- komm 1.1.2007	Til komm 2007	Fra komm 2007	Til komm	Fra komm	Netto
Hele landet	30 285	4 985	4 985	33 527	4 813	4 813	32 905	4 281	4 281	31 838	4 085	4 085	30 277	3 594	3 594	21 758	21 758	0
01 Østfold	1 487	541	162	1 899	583	188	1 970	506	173	1 945	382	177	1 722	370	181	2 382	881	1 501
02 Akershus	2 580	471	344	2 856	486	314	2 755	473	240	2 759	481	250	2 655	369	261	2 280	1 409	871
03 Oslo	4 887	912	408	5 087	751	370	4 853	840	313	4 519	873	229	4 261	787	217	4 163	1 537	2 626
04 Hedmark	1 118	141	133	1 248	85	151	1 253	83	157	1 139	92	164	1 049	121	108	522	713	-191
05 Oppland	1 368	99	233	1 431	110	242	1 412	106	244	1 333	80	202	1 220	95	133	490	1 054	-564
06 Buskerud	1 994	305	281	2 263	338	232	2 214	332	254	2 181	324	277	2 005	286	242	1 585	1 286	299
07 Vestfold	1 327	187	148	1 558	198	179	1 537	196	148	1 455	192	156	1 440	157	149	930	780	150
08 Telemark	1 314	143	156	1 443	119	150	1 503	118	165	1 495	131	173	1 473	89	148	600	792	-192
09 Aust-Agder	723	51	70	857	63	72	911	57	81	939	41	61	910	50	50	262	334	-72
10 Vest-Agder	1 394	107	158	1 556	145	137	1 628	113	139	1 613	106	141	1 599	139	129	610	704	-94
11 Rogaland	2 323	288	303	2 659	258	293	2 612	209	192	2 586	282	234	2 532	261	216	1 298	1 238	60
12 Hordaland	2 384	189	271	2 707	228	311	2 535	171	256	2 462	175	265	2 336	150	268	913	1 371	-458
14 Sogn og Fjordane	617	77	194	625	50	116	652	40	135	590	40	131	534	44	102	251	678	-427
15 Møre og Romsdal	1 338	142	276	1 409	163	233	1 239	107	251	1 107	127	204	1 066	90	137	629	1 101	-472
16 Sør-Trøndelag	1 575	107	198	1 639	116	177	1 562	141	195	1 596	147	137	1 620	117	141	628	848	-220
17 Nord-Trøndelag	753	86	150	861	92	136	934	58	185	839	37	167	758	61	166	334	804	-470
18 Nordland	1 664	124	372	1 884	125	420	1 841	119	295	1 797	119	396	1 694	94	340	581	1 823	-1 242
19 Troms	1 003	83	235	1 004	85	276	920	92	147	926	33	154	910	41	163	334	975	-641
20 Finnmark	436	40	77	541	51	136	574	43	103	557	40	135	493	33	126	207	577	-370